ATILGAN

BİLİMKURGU DERGİSİ

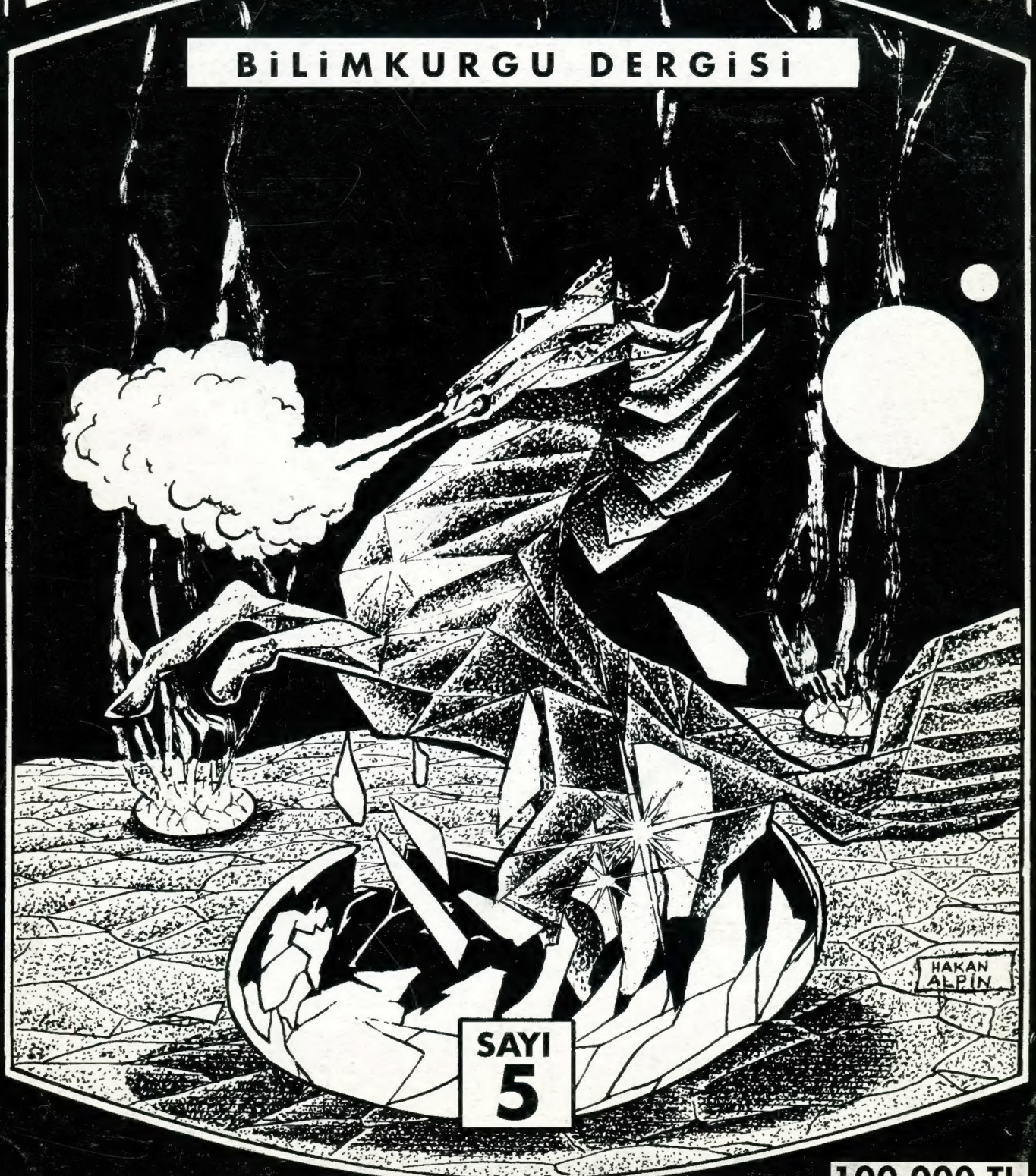

SAYI
5

100.000 TL

ATILGAN Bilimkurgu Dergisi

Sayı: 5 Eylül-Ekim 96

SUNUŞ

Aradan geçen iki ay sonra yeni bir ATILGAN ile yine birlikteyiz sevgili okurlar. Beraberliğimizin uzun sürmesi dileğiyle başlayalım söze.

Geçtiğimiz iki ay boyunca, eski yıllarda olduğu gibi bilimkurgu alanında bir durgunluk yaşanmadı. Tam tersine yayınevlerimiz kitap yayınlarına kesintisiz devam ediyorlar. Bilimkurguseverler olarak bu ilginin devamını diliyor, yayınevlerinin yeni çalışmalarını beklediğimizi belirtip onlara başarılar diliyoruz.

Dergimiz bizden bahseden gazeteler sayesinde Türkiye'nin çeşitli yörelerinden de isteniyor. Gerçi sayı olarak oldukça az ama önemli olan nicelik değil nitelik. Zaten yayın politikamızda bu düstur üzerine kurulu. Salt satış düşünerek derginin içeriğinin bozulmasına karşıyız. Ayrıca artan enflasyona rağmen derginin fiyatını Ocak ayına kadar arttırmadan tutmaya çalışacağız.

Aylık toplantılara olan ilgi de gittikçe artıyor. Geçtiğimiz ay Ankara Hacettepe Üniversitesinden gelen bir arkadaş tıpkı ODTÜ'de olduğu gibi bir bilimkurgu fan kulübü kurmaya çalıştıklarını söyledi. Hacettepe Üniversitesindeki bilimkurguseverler bu konuda başarılar diliyor ve onları da faal olarak aramızda görmek istediğimizi belirtiyoruz. Bu arada yine Ankara'dan arayan bir başka bilimkurgusever Sayın Çağrı Sağlık açtıkları dükkanda ATILGAN'ı da satabileceklerini belirttiler. Ankaralı bilimkurgu ve fantezi sevenler bu dükkana uğrayabilirler. Dükkanın adresi, Menekşe 2. sok. Münire Koloğlu İşhanı 35/11 Kızılay Tel: 0312. 418 58 82.

Bu ay sinemalara 1995 çevrimi bir bilimkurgu filmi gelecek. Büyük gürültüler koparan ve izlenildiği ilk hafta 95 milyon dolar gibi rekor bir hasılat elde eden bir film. "INDEPENDENCE DAY - Bağımsızlık Günü". Film eski bilimkurgu kitap ya da filmlerinden alınan klasik temalar üzerine kurulu. Dünyayı sömürmek amacıyla işgal etmek isteyen uzaylıları konu ediniyor. Yaşamda kalma mücadelesi veren insanlık üstün bir teknolojik üstünlüğe sahip bir uygarlığı yenebilmek için gerekli olan bilgileri de daha önceki yıllarda düştüğü varsayılan UFO'lardan elde ediyor ve yaşam savaşını kazanıyorlar.

Yazılarımızı tam dizgiye verirken gazete ve TV'lerde çok önemli bir haberle karşı karşıya geldik. Mars gezegeninden Dünyaya düştüğü belirlenen bir göktaşındaki ilkel yaşam belirtisi tespit edilmiş ve bilimadamlarınca açıklanmıştı. Biz konuya temkinle yaklaşmamıza rağmen şunu demeden geçemeyeceğiz. Zaten bilimkurgu okuru ve yazarı olarak "Evrende yalnız Değiliz'e inanıyorduk ve Dünya gezegeninde ortaya çıkan yaşamın evrenin diğer yörelerinde de olabileceğini düşünüyorduk. Bu açıklanan bilimsel olgu ise, eğer doğruluğu tartışma götürmeyecek derecede doğrulanıyorsa o zaman bizim inanışımızın artık bir inanç değil bir gerçek olacağını müjdeliyor. Bakalım önümüzdeki aylar neler gösterecek?

Bu konuya olan gerçekçi bir yaklaşımı ise tıpkı diğer yazılarında da olduğu gibi Sayın Ergin Yıldızoğlu'ndan Cumhuriyet gazetesinin 17 Temmuz 1996 günü yayınlanan "Global" adlı köşe yazısında görebiliyoruz. Bu yazıyı isteyen arkadaşlar eğer bize yazarlarsa bir fotokopisini gönderebiliriz.

Yeni eğitim ve öğretim yılının başlayacağı bugünlerde tüm okurlarımıza başarı ve mutluluklar diler, sizleri bilimkurgu ile dolu sayfalarımız arasındaki yolculuğa davet ederiz.

ATILGAN

İÇİNDEKİLER

BİR CANAVARIN GÜNLÜĞÜ
Richard Matheson 1
KİTAP TANITIMI
Mustafa Yelkenli 3
TEK BOYNUZLU GÜMÜŞ KISRAK
Aşkın Güngör 5
ÜLKEMİZDE KİTAP DİZİLERİ
Erol Tulay 9
MARİA
Hakan Genişyürek 14
TELEVİZYONDA BİLİMKURGU
Sezen Kaymak 18
LANET
A. C. Clarke 20
BİLİMKURGU SİNEMASI
Melih Tarı 21
UÇ İZMİR'DE BİR MEVSİM
Emrah Göker 24
KLİNGONCA
İlker Şimşekalp 28
ÇAĞLAYAN
Harry Harrison 29
RÖPORTAJ 33
TÜRKİYE'DE BK FİLMİ ÇEVRİLEBİLİR Mİ?
Hakan Alpin 35
MEKTUPLAR 39
TEST / Sezen Kaymak 40

Dergiyi Çıkaranlar: Bülent AKKOÇ, Hakan ALPİN, Yaman ANGAY, Kamil AYDINLI, Suat IŞIK, Sezen KAYMAK, Faysal KEMERİZLİOĞLU, Kemal KULAOĞLU, Bora ÖNGÜREL.

Sahibi: Hakan ALPİN
Yazı İşleri Müdürü: Bülent AKKOÇ

Atılgan bilimkurgu dergisi iki ayda bir yayınlanır. Yazılardaki görüşler eser sahibine aittir.

Bu sayıya katkıda bulunanlar:
Cem AVCI, Hüsnü ÇORUK, Ali DÜZGÜN, Mustafa EDEBALİ, Hakan GENİŞYÜREK, Emrah GÖKER, Aşkın GÜNGÖR, Bilgün GÜNGÖR, İlker ŞİMŞEKALP, Melih TARI, Erol TULAY, Mustafa YELKENLİ.

Dizgi: RİND AJANS / 511 29 35
Montaj: Aşkın GÜNGÖR
Baskı: YAYLACIK MATBAASI AZİZKAN MÜCELLİTHANESİ

Yazışma Adresi: Bülent AKKOÇ, P.K. 1345 80008 Karaköy / İSTANBUL
Tüm ödemeler için (Bülent Akkoç - 114928) posta çekini kullanabilirsiniz.

Bir Canavarın Günlüğü

ÖYKÜ

Richard Matheson

Born of Man and Woman 1950

Çeviren: Erol Tulay

X. Bugün anne bana canavar diye seslendi. "Sen bir canavarsın" dedi. Gözlerinde öfke gördüm. Kendi kendime sordum, bir canavar nedir?

Bugün gökten su yağdı. Her tarafa yağdı gördüm. Küçük pencereden toprağa bakıyordum. Toprak suyu içiyordu çok susamış bir ağız gibi. O kadar içti ki sonra onları kustu kirli. Sevmedim.

Anne güzel, biliyorum. Burada, soğuk duvarlarla çevrili uyuduğum bu yerde benim kağıtlarım var. Onlar ocağa atılınca ateşin onları yemesi için. Üstlerinde resimler var, başka annelerin resimleri. Baba onların güzel olduğunu söylüyor. Bir keresinde öyle demişti.

Ve o "annen de güzel" dedi. Anne çok güzel ve ben herhangi biri. Baba bana "sen, sen kendine bak," dedi ve yüzü çok çirkindi bana vurduğu zaman. Kolunu yakaladım ve ona: Sus bana, dedim. Kolunu çekti ve uzağa gitti.

Bugün anne zinciri biraz çözdü ve ben küçük pencereye gidebildim. İşte böylece gördüm toprağın, yukardan düşen suyu içtiğini.

Bugün gök parlaktı. Oraya bakınca gözlerim acıyor, biliyorum. Ona baktığımda mahzende kırmızılık yapıyor.

XX. Başkaları sokakta gidip geliyor. Onları koca makine yutuyor, sonra hareket ediyor ve çekip gidiyor. Arkada küçük anne oturuyor. O benden daha küçük. Bense, ben çok büyüğüm. Duvarın zincirini yerinden çıkardım. Bu bir sır. Artık istediğim kadar küçük pencereden bakabiliyorum.

Bugün göğün parlaklığı azalınca yemeğimi yedim. Yukardan gülüşmeler duydum. Neden güldüğünü bilmek hoşuma gider. Duvardan zinciri kaldırdım, kendi üstüme sardım. Yukarıya giden merdivene kadar yürüdüm gürültü yapmadan. Üstüne basınca merdiven çığlık attı. Ayaklarımı kaydırarak çıktım, çünkü merdiven üstünde yürüyemiyorum. Ayaklarım takılıyor.

Merdiven bitince bir kapıyı açtım. Burası beyaz bir yerdi; tıpkı gökten arasıra düşen beyazlar gibi. İçeri girdim ve gürültü yapmadan durdum. Gülmeler daha yakından geliyordu. Gülüşmelere doğru yürüdüm. Başka bir kapıyı az açtım, sonra baktım. İnsanlar vardı. İnsanları hiç görmüyorum. Onları görmek bana yasak. Ben de gülmek, onlarla birlikte olmak isterdim.

Ve sonra anne geldi ve kapıyı üzerime itti. Kapı bana çarptı ve canım yandı. Düştüm ve zincir gürültü yaptı. Çığlık attım. Anne elini ağzının üstüne koydu ve bana yukardan "sus" dedi. Gözleri kocaman oldu.

Sonra babanın seslendiğini duydum: "Kim düştü?" "Hiç", dedi anne, "birkaç çanak çömlek. Gel de toplamam için yardım et." Baba geldi "Toplamak bu kadar zor mu ki beni çağırıyorsun?" dedi. Ve sonra beni gördü, yüzü çirkinleşti. Gözlerinde öfke oldu. Bana vurdu. Bir kolumdan sıvı aktı; yeri yemyeşil yaptı.

"Mahzene dön", dedi baba. Oraya dönmek istiyorum. Gözlerim ışıktan ağrıyor. Mahzende ağrımıyor.

Baba beni yatağıma bağladı. Yukarda gülüşmeler hep oldu. Gürültü yapmıyor ve üstümde yürüyen simsiyah bir örümceğe bakıyordum. Babamın dediğini düşündüm: "Aman tanrım", demişti. "Sekiz yıl oldu."

RICHARD MATHESON

1926 Doğumlu RICHARD MATHESON ülkemizde Milliyet Kara Dizi'de yayınlanan HEPİMİZ VAMPİRİZ (I AM LEGEND 1954) romanı ile tanınıyor. Eser 1971'de THE OMEGA MAN adıyla filme alındı. Yönetmen Boris Segal, başrol Charlton Heston. Hollwood'un el attığı başka ünlü romanı THE SHRINKING MAN (1956). Edgar Allen Poe öykülerinin sinemaya uyarlanmasında senarist olarak çalıştı. Alacakaranlık Kuşağı Tv dizisi için yazdıklarından BUTTON, BUTTON adlı bölüm TRT tarafından gösterildi. Öyküleri arasında Brother to the Machine, Steel ve Deus Ex Machina "Robot" temasını işledikleri. Lazarus II ise "Din ve Efsaneler" temasına giriyor (İnsan hayata makine olarak dönerse).

Bu sayıda sunduğumuz öykü ilk BK eseri olup, yayınlandığı anda onu BK yazarları yörüngesine hızla yerleştirdi ve Mutan temasını işleyen bir BK klasiği oldu. Şeref konuğu olarak davet edildiği Dünya BK Kongresinde Uluslararası kalitede bir yazar olduğu onaylandı.

XXX. Bugün baba zinciri duvara taktı. Onu tekrar kaldırmam gerek. Dedi ki ben çok yaramazlık yapıyormuşum kendimi kurtarmak için. "Bunu bir daha asla yapma, yoksa fena döverim.. Her tarafın ağrır."

Bütün gün uyudum ve sonra başımı buz gibi duvara dayadım. Yukardaki beyaz yeri düşündüm. Hastayım.

XXXX. Zinciri duvardan yine kaldırdım. Anne yukardaydı. Gülüşmeleri çok iyi duydum. Pencereden baktım. Birçok küçük insan gördüm tıpkı küçük anne, tıpkı küçük babalar gibi. Onların hepsi çok güzel.

Toprağın üstünde koşuyor, oynuyor ve gürültü yapıyorlar. Bacakları çok hızlı. Onlar benim anne ve benim baba gibiler. Anne dedi ki, tüm normal insanlar öyledir.

Ve sonra küçük babalardan biri beni gördü. Küçük pencereyi gösterdi. Kalktım; duvar boyunca dibe kadar kaydım. Karanlıkta büzüldüm ki beni görmesinler. Onların küçük pencere yanında konuştuklarını duydum; sonra da koşuşan ayak seslerini. Yukarıda bir kapıya vuruldu. Küçük annenin konuştuğunu duydum yukarıda ve sonra büyük adımlar duydum. Hemen zinciri duvara taktım ve önüne yattım.

Anne geldi. Dedi ki "sen pencereye gittin. Öfkesini duydum. Pencereye gitmek yasak," dedi. "Sen zinciri yine kaldırdın."

Sopayı aldı ve beni dövdü. Ağlamadım. Onu yapmasını bilmiyorum. Ama sıvım yatağın üzerine aktı. Bunu gördü ve ağzıyla bir gürültü yaptı ve uzağa gitti. "Aman tanrım, Tanrım bana bunu neden yaptın" dedi. Sopanın yere düştüğünü duydum. Anne koştu ve yukarı gitti. Bütün gün uyudum.

XXXXX. Bugün bir kez daha su yağdı. Anne yukardaydı ve ben duydum küçük annenin merdivenden sessizce indiğini. Kendimi kömür yığınlarının arasına gizledim, çünkü küçük anne beni görürse anne çok kızardı.

Yanında küçük bir canlı vardı; bir hayvan, sivri kulakları olan... Küçük anne ona birşeyler söylüyordu.

Ve sonra canlı hayvan beni hissetti. Kömür yığınlarına koştu ve bana baktı. Tüylerini kaldırdı. Dişlerinin arasından kızgın bir gürültü çıkartı. Onu kaçırtmak için hırladım ama üstüme sıçradı.

Ona kötülük yapmak istemezdim. Korktum; çünkü beni ısırdı; farelerden daha kuvvetli. Onu yakaladım ve küçük anne çığlık attı. Canlı hayvanı kuvvetle sıktım. Hiç duymadığım gibi haykırdı. Sonra onu bıraktım. Ezilmişti ve kıpkırmızı olmuştu kömürlerin üzerine.

Kendimi sakladım anne gelip bana seslendiğinde. Sopadan korkuyordum. Ve sonra anne gitti. Gizlendiğim yerden kalktım; hayvanı taşıdım. Onu yatağımın içine sakladım ve üstünde yattım. Zinciri duvara taktım.

X. Bugün bir başka gün. Baba zinciri çok kısalttı ve ben duvardan uzağa gidemiyorum. Canım yanıyor çünkü beni dövdü. Bu kez sopayı elinden alıp fırlattım ve sonra kendi gürültümü yaptım. Uzaklaşıp kendini kurtardı ve yüzü bembeyaz oldu. Koşar adım çıktı uyuduğum bu yerden ve kapıyı kilitledi.

Sevmiyorum. Bütün gün soğuk yapan duvarlar var. Zincir dolaşmama engel. Ve baba ile anne için çok öfkeliyim. Onlara göstereceğim. Geçen sefer yaptığımın aynısını yapacağım.

Önce çığlığımı atacağım ve gülmeler yapacağım. Duvarların ardında koşacağım. Sonra başım aşağıda tüm bacaklarımla asılacağım ve güleceğim. Ve onlar bana kötülük ettiklerine çok pişman olacaklar.

Ve sonra bana yine sopa vurmak isterlerse çok fena yapacağım, tıpkı canlı hayvana yaptığım gibi.

Paul Anderson ve Dünyalar Savaşı

KİTAP TANITIMI

Mustafa Yelkenli

Kanderliler, Varloklar, Katkinular uzayda gelişmiş dünyalar. Ama ne var ki, bu üç dünya barış içinde değiller. Varloklarla Kanderlilerin savaşı gittikçe boyutlanır... Ve bir gün.. Dünyaya ait uzay gemisi dünyaya döndüğünde umulmadık bir şeyle karşılaşır. Dünya uzayda olması gereken yerde yoktur. Dünya yok olmuştur... Dünyalılara ait uzay gemisindekiler haricinde hiç dünyalı kalmamıştır evrende.

Dünyanın yok edildiğini gören Franklin uzay gemisinin mürettebatının bir kısmı dünyaya karşı düşmanca duygular beslemediğine inandıkları Katkinu'ya, bir kısmı da savaş halinde olan Katminu'ya değil de, bir başka güneş sistemine gitmek isterler. Her iki grup arasındaki anlaşmazlık isyana dönüşünce Donnan yönetimi ele alır.

Donnan önce Varlok'a gelir. Varlokluların suçlu olup olmadığını öğrenmek ister. Varloklular güçlü kolları, beş parmaklı elleri ve iki ayaklarıyla insana benzemelerine rağmen yine de bir çok yönden insanlardan farklıydılar. Vücutları basık, bacakları kalın ve uzundu. Ayak parmakları arasında yüzme zarları bulunurdu. Kafatasları arkaya doğru uzuyordu, alınları dar, burunları uzun ve siyah, yırtıcı hayvanlar gibi sivri dişleri, kocaman ağızları vardı.

Kanderliler ise dünyadaki toplumsal gelişimin tam tersi bir yol izlemişti. Kentlerde oturan burjuvalar geri kalırken, göçebe halk büyük bir gelişim göstermişti. Makinalaşma, endüstrileşme ve bilimsel gelişmeler hep bu kesimin eseri olmuştu.- Sosyolojik ve diyalektik gelişime aykırı olan bu toplumsal süreci sağlayan etkenlerin neler olduğunu yazar açıklamamakla bilimkurgudaki bilimsel öğenin sosyolojik kısmını pek ciddiye almadığını göstermekte. - Bilime aykırılık her zaman olduğu gibi kanıtlan-mamış teorilerle olmaz ya, sosyolojik gelişimi ters yüz etmekle de kendini gösterir. Yazarın ters yüz ettiği bunlarla da sınırlı değil; robotları işçilerin yerine kullanan Kanderliler, işçileri de uzay gemilerinde tayfa olarak çalıştırırlar. Geri kalmış ve teknik yönden ilerleyememiş ilkel gezegenleri baskı altına almak, sömürgeleştirmek bu gezegenin vazgeçilmez geleneksel politikası haline gelmişti. Kanderlilerin bu saldırgan ve sömürgeci politikasına Varlokluların karşı çıkması aralarında savaş çıkmasına neden olmuş, bu savaş yıllarca sürüp gitmiştir.

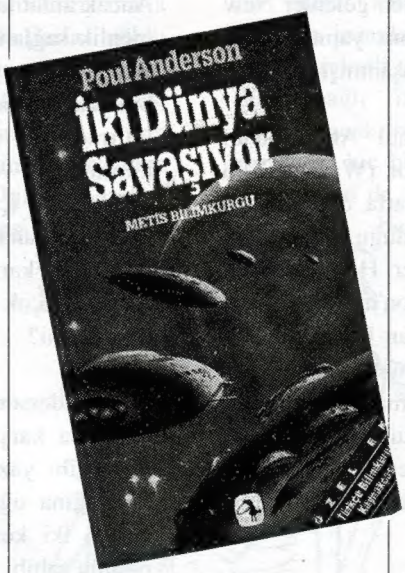

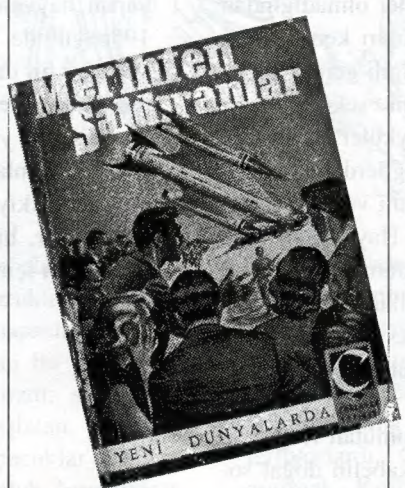

Kanderlilerin barış karşıtı politikalarıyla Donnan'ın ekiben hiç te dostça yaklaşmazlar. Donnan ve arkadaşları Kanderlilerin tutsağı olurlar. Kanderliler diğer uzay halklarından farklıydılar. İki metre boyunda, geniş omuzlu, oval başlı, yeşil, mavi arası iri gözlü, küçük burunlu, uzun iri kulakları, derileri tüysüz, elleri altı parmaklı, parlak siyah deriliydiler.

Peki dünyayı kim yok etmişti?

Barışı, hakça bir düzeni kuramayan, emperyalizmi kendi içinde yok etmeyi beceremeyen insanların düşmanı başka yerde aramasının bir anlamı olabilir mi?

Baskan Yayınlarındanı 1984 yılında 'Dünyamızı Kim Yok Etti' adıyla Türkiyeli okurla tanışın Paul Anderson bu soruya çarpıcı bir yanıt verir.

Bu kez yine aynı temayı işleyen bir başka yapıtıyla Metis Yayınlarında çıkan 'İki Dünya Savaşıyor' romanıyla bir kez daha merhaba diyor bize.

Dünyalar arası savaş bilimkurgunun savaş ve dünyanın sonu üzerine kurulu anlatıların en önemlilerindendir. Bu konuda en ünlü olanı H. G. Wells'in unutulmaz klasiği Dünyalar Savaşı (The War of the Worlds)'dır. Bu roman radyoda oyunlaştırılmış, belleklerde unutulmaz izler bırakmıştır. Eseri ünlü sinema oyuncusu ve yönetmen Orson Wells Ekim 1938 yılında radyofonik skeç haline getirmişti. CBS radyosunda spiker yayını keserek "Merih'ten gelenler New Jersey kentine inmektedir" diye anons yapınca halk korkuya kapılmış, büyük bir panik yaşanmıştı.

İsveç kökenli Amerikalı yazar Paul Anderson'un 1953'te yazdığı İki Dünya Savaşıyor (War of Two Worlds) adlı romanda yine Marslılarla dünyalıların savaşı anlatılıyor. Bu kez de hep olduğu gibi istilacı ve sömürgeci yabancılar kötü roldeler. H. G. Wells'in Marslılarından daha farklı Anderson'un Marslıları. Daha ince ve estetik fiziki yapıları var. Uzun, düz bacakları, ince bel ve kolları, geniş omuzları, kahverengi tenleri, saçsız başlarında çıkık elmacık kemikleri, kavisli alınlı, dar çeneli, uzun sivri kulaklarıyla ve üç gözlü oluşlarıyla hiç te çirkin değiller. Hele zarif antenleri altında, çekik ve altınsı gözleriyle çekici bile sayılabilirler.

Wells'in ve Anderson'un bu kitapları yazdıkları yıllarda yeterince Mars üzerine bilgiler olmadığından bilimkurgu yazarları Mars ve Marslıları kendi hayal güçleriyle betimlemişlerdi. Mars'la ilgili gerçek bilgiler elde edildiğinde, orada hiç bir şekilde canlı olmadığı anlaşılınca Mars'la ilgili öyküler bıçak gibi kesilmişti. Paul Anderson bu bilgilerden yoksun olduğundan Marslıların fizik yapılarını ve yaşam sistemlerini kendince betimlemişti. Hayal gücünün sınırsızlığından olacak, Marslıların dünyada yaşamaları için iç organlarını bile koşullara uyarlamıştı yazar. Süngersi ciğerleri sayesinde oksijeni sadece havadan değil, yediklerinden de sağlayabiliyorlardı.

Dünyalı komutan Arnfeld Mars'lı komutan Regelin'e emperyalizmin askeri ve iktisadi rekabetin doğal sonucu olan savaşı lanetlerken, karşılık olarak Regelin'den askerlerin politikayı bilmediklerini ve siyasetteki önemli ayrıntıları ise hiç kavrayamadığı yanıtını alır. Marslılarla dünyanın rekabetinin emperyalizmin doymaz hırsına bağlayan yazar savaş karşıtı ve sömürgeciliğe karşı olduğunu bize göstermekte. Savaşta yenilen Dünyalılara Marslı komutan Regelin'in söyledikleri ise unutulmaması gereken bir yanıt oluyor. "Siz savaşı kaybettiniz ama, evlerinize geri döndünüz, güvencedesiniz rahatınız yerinde, hayatınıza tekrar başlayabilirsiniz ve hürsünüz. Biz savaşı kazandık ama sizin Dünyanızda zincire vurulmuş durumdayız. Nasıl bir zaferse...

Öyle ya işgalci güçler yabancı bir ülkede o halkı baskı altında tutarlarken kendilerini de aynı baskının cenderesinde hissetmeyecekler mi? Kendini güvende hissetmeyen bir güç nasıl özgür olabilir ki...

Ancak anlatılan sadece iki ayrı dünyanın güç ve egemenlik sağlama mücadelesiyle sınırlı değil. Sirius'ta mutanlaşmış, yapma bir ırkın kendilerine bir gezegen bulmak için her iki dünyanın birbirleriyle savaşıp güç yitirmelerini ve sonra bunların üzerinde egemenlik kurmalarını ve her iki dünyayı da kendilerine yurt edinmeleri için sinsice fırsat kollayan bir başka düşman daha var. Mars ve Dünyanın bu ortak düşmana karşı mücadele etmenin tek bir yolu olduğunu çok geç olmadan kavramaları mümkün olabilecek mi?

Paul Anderson'un westernden öteye gidemeyen bu iki yapıtıyla karşılaşan okur, LeGuin, Clarke, Asimov, Lem gibi yazarları okumuşsa eğer büyük bir hayal kırıklığına uğraması olası. Oysa Anderson beş kez Hugo, iki kez Nebula ödülü olmak üzere bir çok ödülün sahibi. 1954 yılında yazdığı uzaydan gelen bir ışınım sayesinde zeka düzeylerinde büyük sıçrama yapan hayvanların öyküsünü anlattığı 'Brain Wave', 1956 yılında yayınlanan, uzayda enformasyon değişimi, bir tür danışmanlık işlerini romantik bir kurgulama içinde işleyen 'Star Ways' ve 1971 yılında okuruna sunduğu yitik efsanevi ülke Atlantis'i arayanların öyküsünü anlattığı 'The Dancer From Atlantis' adlı kitapları Türkiyeli okurla daha önce buluşabilmiş olsaydı eğer, bilimkurguyla yeni yeni ısınan bu türün hayranları için olumlu bir izlenim yaratabilirdi.

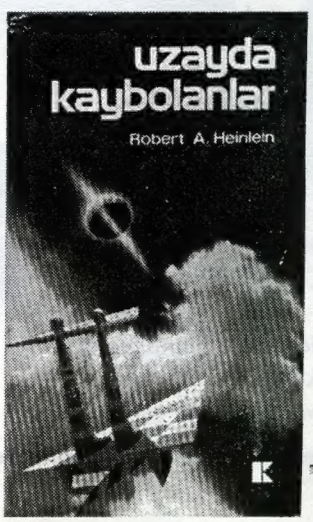

Tek Boynuzlu Gümüş Kısrak

ÖYKÜ

Aşkın Güngör

Gök, ufka kavuniçi bir ton yayarak güneşi uğurladığı sıralarda kısraklarımıza atlar, karşıdaki ulu dağlara doğru dörtnala giderdik. Atların, metreler uzunluğundaki kanatlarını açıp havalanarak, bulutlara uzanan görünmeyen yolda koşturmaları en büyük eğlencemizdi. Ucubucağı yokmuşçasına her yanı kaplamış olan yemyeşil çayırların, renklerini inatla doğaya sunan çiçeklerin, dalları kuşlarla yüklü ağaçların, dağların, denizlerin, hatta her yanını yosunlar ve sarmaşıkların kapladığı eski medeniyet kalıntısı şehirlerin üzerinde uçar, düşmemek için kısraklarımızın altın teli yelelerine sıkısıkıya sarılırdık. Herbiri tek boynuzlu altın bir kısrağa sahip yüzlerce çocuktuk biz. Güneşi uğurlamak için atlarımıza binip gökyüzünü istila ettiğimiz zaman altımızdaki çayır gölgelerimizle dolup taşar, kuşlar ağaç dallarını terkederek bize eşlik eder, güneş son ışıklarıyla altın kısraklarımızı alabildiğine ışıldatırdı. Aşağıda, çayırda kalan çocuklar gökyüzünün artık parıltılara ait olduğunu bilirlerdi o vakit. Ellerine geçirdikleri tenekeleri tangırdatarak mutluluk şarkısı bestelerlerdi uzun uzadıya söylenen.

Bin yıl sürecek huzur çağındaydık; çocukların çağında. Yüzlerce yıl önce olan son savaş ardından, hayatta kalan çocuklar bir karar alıp bir avuç sağlıklı yetişkini hapsetmişler ve böylece sonsuz yıkıntılara aldırmadan bu yeni çağı başlatmışlardı. Onlar bizim atalarımızdı; savaşlara, yıkıntılara son veren huzur çağını başlatan, yüzlerce yıl önce yaşayıp ölmüş olan 'kutsal çocuklar'dı onlar ve biz tüm gayretimizle savunuyorduk bıraktıkları emaneti.

Kentimiz, doğaya aykırı gelmeyecek tahta barınaklardan oluşmuş küçük bir yerdi. Kısraklarımızı bıraktığımız barınakları kendi barınaklarımızdan daha itinalı döşemiş olmamız, ya da o altın atları birbirimizden daha fazla sevmemiz son derece doğaldı; çünkü biz çocuklar için yaşam onların varlığı ile güzel hale geliyordu.

Bay Alaaddin üretiyordu tek boynuzlu altın kısrakları. Bin yıllık huzur çağının kurucusu 'kutsal çocuklar'ın ikinci emanetiydi Bay Alaaddin bizlere. Yüzlerce yıl önce onlar tarafından yapılmış, adını eski, çok eski bir masal kahramanından almış, görünüş olarak yetişkin insanlara benzeyen, ama bacak yerine dört yana hareketli tekerleri olan bir robottu. Onu seviyorduk; bağlı olduğu raylardan hiç bir zaman çıkamayacak, sorgu sual etmeden sürekli altın kısrak üretecek, hiç bir zaman çocuk olmadığı gibi hiç bir zaman da ihtiyarlamayacak biriydi çünkü. Yeni bir doğum olacağı zaman ona haber verir ve tek boynuzlu altın kısrağı en mükemmel şekilde bir an önce bitirmesini söylerdik. Yeni doğan çocuk lekesiz, tertemiz bir adım demekti ve doğduğu an armağanı hazır olmalıydı.

Yeni çocukları anneler ve babalar üretiyordu. Onları tutsak ettiğimiz yeraltı mahzenlerine iner, kadınlar bölümünden bir anne, erkekler bölümünden bir baba alır, yukarı, hazırlanan odaya çıkarıp çiftleşmelerini sağlardık. Onları sevmiyorduk; çünkü çok pistiler, kötü kokuyorlardı ve her ne kadar sonucunda çok iyi bir ürün verse de çiftleşmek gibi hayvanca bir şeyden zevk alıyorlardı. Yine de güzeldi onları izlemek. Anne, üzerindeki kötü kokulu paçavraları çarçabuk çıkarıp soyunarak yere yatıyor, baba da soyunduktan sonra onun bacaklarının arasına girip hırıldamaya başlıyor ve sonra da terliyorlardı. Çoğu zaman tam bir eziyetti onları ayırmak. Kollarıyla vücutlarını sarıp bırakmıyorlar, ağızlarını birbirine yapıştırıp bellerini hırsla çarpıştırıyorlardı. Bu durumda sivri uçlu sopalarımızla onların canlarını acıtıyor ve bacaklarına tekrar zincirler bağlayarak mahzene geri indiriyorduk. Onlar -anne ve babalar- hiç azalmıyorlardı; çünkü zamanın geçip gidiyor olmasının en kötü getirisi olarak biz çocuklar arasından da büyüyenler oluyordu ve

garipleşen tavırlarından, yersiz öfkelenmelerinden, nefretlerinden, ya da birbirlerini okşamalarından büyüdüklerini anladığımız çocukları zorla yer altına indiriyor, her ne kadar büyümediklerini haykırsalar da mahzenlere kapatıyorduk. Bu, yapmak zorunda olduğumuz bir görevdi; yüzyıllardan beri hiç aksamadan bu günlere dek gelmişti çünkü. Kaldı ki bu göreve itaatsizlik etmek gözümüz gibi koruduğumuz huzur çağını yıkabilecek sonuçlar doğurabilirdi. Yetişkinler sadece yok etmeyi biliyorlardı.

Bir çocuğun belli bir zaman sonra yetişkin olmayıp, yetişkinliği içinde taşıyarak doğup büyüdüğünü ise, Bay Alaaddin'in hiç yapmaması gereken bir değişikliği uygulamaya geçirmesinden sonra öğrendik: Tek boynuzlu altın kısrak üreticisi Bay Alaaddin, tek boynuzlu gümüş bir kısrak üretmişti.

Güneşin en sıcak olduğu mevsimdi. Yeşil çayırlar sımsıcak kımıldıyor, doğa yüzyıllardır huzurla söylemeye alışık olduğu ezgiyi yineliyordu. Yeni doğumun gerçekleştiğini haber verdi görevli çocuklar. Hemen sivri uçlu sopalarımızı elimize geçirerek bebeğimizi almaya koştuk. Anneden bebeği sopaların yardımı olmadan almanın mümkünü yoktu. Her seferinde çığlık çığlığa bağırıp uzun, yağlı saçlarını yoluyorlar, kendilerini yerden yere atıp gözlerinden yaş akıtıyorlardı. Bu sefer de pek farklı olmadı. İki sene önce büyüdüğünü farkederek mahzene kapattığımız Elif'di çocuğu doğuran ve diğer anneler gibi bebeğimize sarılmış bırakmıyor, çığlıklar atıyordu. Sopalarla kolunu kanattıktan sonra bıraktırabildik bebeği. Üzerindeki kanları silip, ırmakta defalarca yıkanarak tertemiz edilmiş beyaz beze sardık yeni dostumuzu güzelce. Artık armağanını görebilirdi.

Bütün çocuklar, Bay Alaaddin'in barakasının önündeydik. İçeri giren arkadaşlar biraz sonra yeni altın kısrakla çıkacaklar ve aramızdan bir çocuk, temiz bebeğe ilk uçuşun hazzını yaşatacaktı. Benzer sahneleri daha önce de bir çok kez yaşamış olmamıza rağmen heyecan içindeydik. İçimiz içimize sığmıyordu. Nihayet kapı açıldı. O an duyduğumuz şaşkınlığı, dudaklarımızdan dökülen hayret ünlemlerini bu gün gibi hatırlıyorum. Kapıdan çıkan tek boynuzlu gümüş bir kısraktı; herbirimizin sahip olduğu gibi altın değil, gümüş bir kısrak...

"Ama bu altın değil!" diye feryad etti içimizden biri.

Ancak barakanın kapısına kadar çıkabilen Bay Alaaddin her zamanki cızırtılı konuşmasıyla karşılık verdi bu söze:

"Haklısınız... Elimdeki altın stoğu bittiği için gümüş yaptım bu seferkini..."

Bir hoşnutsuzluk uğultusu yükseldi herbirimizin dudaklarından. Yeni bebek de altın bir kısrağı hakediyordu. Bizlerin kısrakları batan güneşin son ışıkları ile sapsarı ışıldarken bebekçiğin kısrağı ışıldamayacaktı. Bunu kabul edemezdik.

"Durun!" dedi Bay Alaaddin "Bakın, göreceksiniz, bebeğin kısrağı da en az sizinkiler kadar güzel ışıldayacak,"

Gerçekten de o gün, akşam üzeri, batan günü uğurlamak için kısraklarımıza atlayıp göğe yükseldiğimizde bebeğin atının da ışıldadığını gördük. Hem de ne ışıldama! Bizlerin sarı ışıltılı atlarımız arasında o bembeyaz bir yıldız, ya da güçlü bir gezegen gibi ışıltılar saçıyor, tek çeşit parıltılar arasında bir lider gibi farklı, güçlü, güzel, göze batıyordu. Bebek gümüş atın üzerinde, bir arkadaşımızın güvenli kolları arasında ilk güneş uğurlamasını gülücüklerle selamlıyordu ve bu, hiç tanışık olmadığımız bir duygu filizlemişti herbirimizin içinde: Yeni bebeği ve diğerlerinden farklı olan kısrağını kıskanmıştık; hem de delice, bir yetişkin gibi sınırsız... Oysa o gümüş kısrağa içimizden başka birinin sahip olması imkansızdı; çünkü kısrak, kimin için üretildiyse onundu. Başka bir çocuk asla sahip olamazdı ona. Ancak bebek, yıllar geçip yetişkin olduktan sonra mahzene kapatıldığında sahipsiz kalırdı at; ama o zaman da yüzyıllardır uyguladığımız kurallara bağlı olarak dışyüzeyi parçalanıp çıkarılır, hareketi sağlayan iç mekanizması ve iskeleti muhafaza edilir, daha sonra, yeni bir bebek doğacağına yakın dış yüzey potalarda eritilip yeni bir vücut meydana getirilirdi. Yeni doğan bebek kadar el değmemiş olmalıydı kısrak.

Gümüş kısrağın ilk uçuşundan sonraki günler biz çocuklar arasındaki kıskançlık çekişmelerinin daha da arttığını gördük. Hemen herkes, hiç değilse kendi başına binmeye başlayıncaya kadar bebeğin refakatçisi olmak, böylece bu farklı kısrağa binmenin hazzını yaşamak istiyordu. Uçuş öncesi, bin türlü tartışmalar, çekişmeler yapılıyor, en sonunda daha önce binmemiş birinin bebeğe refakat etmesine karar veriliyordu. Artık güneş uğurlamalarımız bile eskisi kadar neşeli değildi. Herkes bir yandan gümüş kısrağı izliyor, bir yandan da onun üzerinde olmak hayalleri kuruyordu. Aşağıdaki mutluluk şarkısı bile önceden olduğu gibi alabildiğine sınırsız değildi.

Tek boynuzlu gümüş kısrağı sınırsızca kıskananlardan biri de bendim. Ona duyduğum özlem öyle bir boyut almıştı ki artık uyumadan önce

gözlerimin önünde beliriyor, rüyalarımda baş köşeyi işgal ediyordu. Hemen her akşam üzeri, ona binmek isteyen çocuklarla dalaşıyor, bebeğin o günkü refakatçisi olmak istiyor ama bir türlü başaramıyordum bunu. Sonra, nihayet bir gün, bebeğin aramızdaki kırkdokuzuncu gününü kutladığı akşam üzeri amacıma ulaştım: Gümüş kısrağın sırtındaydım. Bebeği kucağıma verdiler. Gururla baktım yerdeki çocuklara. İmrenerek süzüyorlardı beni. Yerimde olmak için pek çok şeylerini feda ederlerdi, biliyordum. Birden o iki yeşil göze takıldım; çocukların arasındaki simsiyah saçlı kızın zümrüt gözlerine... 'Beni de al' der gibi bakıyordu. Konuşmuyordu. Dudakları sımsıkı kenetlenmişti birbirlerine; ama biliyordum, bir şeyler söylüyordu; yalvarıyordu. Elimi uzattım. Sımsıkı sarıldı parmaklarıma. Arkama oturttum onu. Belime sarıldı.

"Adın ne?" dedim.

"Ne istersen o olsun!" dedi "Benim adım yok!"
Dörtnala koşmaya başladık çimlerin üzerinde. Rüzgar hırsla okşuyordu bedenimi. Gümüş kısrak kanatlarını açtı derken. Ayakları yerden kesildi. Havalandık. Bulutlar hızla yaklaşıyordu başımıza doğru. Bebek gülüyordu. Kız kahkahalar atıyordu arkamda. Ben gülümsüyordum.

"Kaç yaşındasın?" diye sordum.

"Onbeş..." dedi.

Bir yaş küçüktü benden. Sımsıkı yapıştı vücuduma. Şişkin yerleri sırtıma temas ettikçe bir tuhaf oluyordum.

"Bu kısrak bizim olsaydı..." dedi.

"Keşke!"

"Bıraksana bebeği!"

"Ne?"

Anlayamadım. Geriye çevirdim başımı. Yemyeşil gözleriydi aklımı çelen. Bebeğe baktım; gülüyordu. Ellerime baktım; biriyle sımsıkı yapışmıştım kısrağın gümüş teli yelelerine, diğeriyle bebeği tutuyordum.

"Bırak onu!" dedi kız "Hadi bırak!.. Kaçarız, bizi bulamazlar."

Başımız bulutlara değiyordu. Güneş usul usul iniyordu dağların arkasına. Gök kavuniçi uğulduyordu. Bebeği bıraktım. Küçük bedenini sarmalayan beyaz örtü rüzgarın parmaklarına takılıp kaldı havada. Bebek çırılçıplak, asla kulağımdan gitmeden yakarışlarla düştü aşağı. Kız gülüyordu.

"Kısrak bizim!" diye bağırdı. "Sür, gidelim!"

Dediğini yaptım. Şaşkın binicilerin altında duraksayan altın kısraklar arasından geçerek ormana daldık.

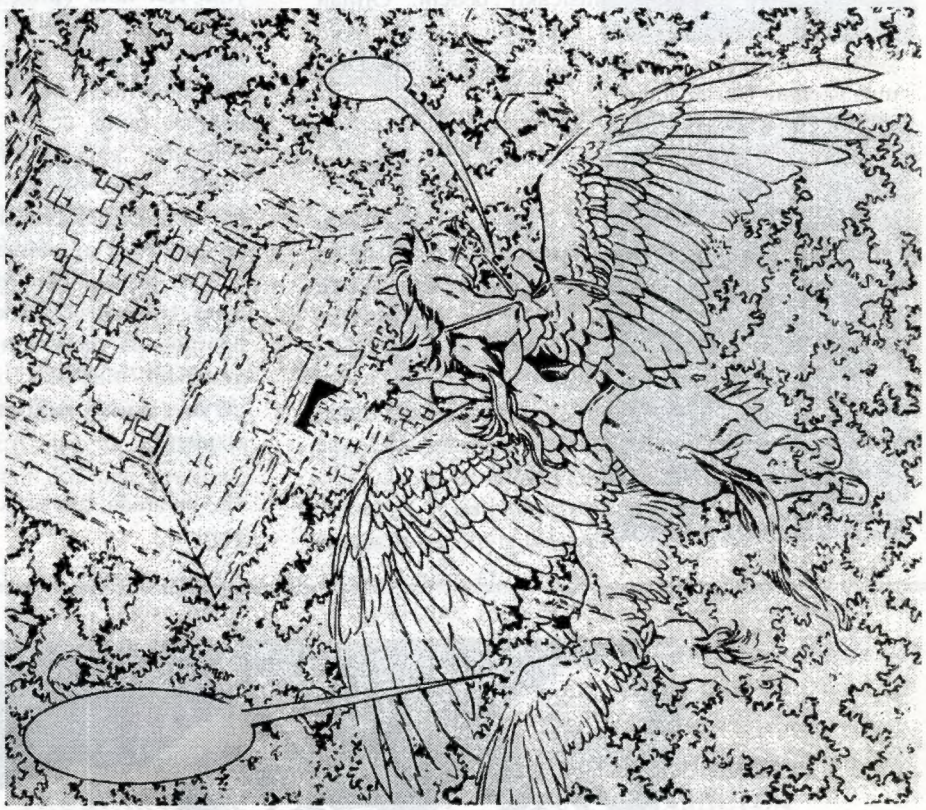

"Dur artık!" dedi isimsiz kız.

Koca bir çınarın gölgesinde durdurdum atı. Yere atladı. Boylu boyunca uzandı ağacın altına. Hâlâ gülüyordu. Yere inip yanına gittim. Elimi tuttu. Şişkin yerlerine götürdü parmaklarımı.

"Dokun bana!" diye fısıldadı.

Korkuyla çektim elimi; ama gözlerimi kurtaramadım gözlerinden.

"Büyümüşsün sen!" dedim dehşetle.

İnce parmaklarıyla bacak arama dokundu. İçim titredi.

"Sen de büyümüşsün..." dedi gülümseyerek. Bir çırpıda soyundu. Kaçıp gitmek, geri dönmek, çocukluğuma kavuşmak istiyordum. Kurtaramadım kendimi gözlerinden.

"Soyun!" dedi. İstediğini yaptım. Üzerine çekti beni. Çıplak vücudumun her yanını öpmeye başladı. Titriyordum. Durduramıyordum içimdeki fırtınayı. Bacaklarının arasına girdim. İleri ittirdim kendimi.

"Aah!.." diye bağırdı. Sımsıcaktı bedeni. Orman yanıyor sandım. Oysa alev yoktu hiç; kıvılcım bile yoktu. Ayak seslerini duyuyordum. Geliyorlardı. Durmak istedim. Duramadım.

"Yeter!" diye bağırıyordu "Acıyor!... Yeter!.. Dur!"

Durmadım. Devam ettim. Çiftleşirken gördüğüm yetişkinler geldi gözlerimin önüne. İğrençtiler. Biz de iğrenç miydik şimdi onlar gibi? Ayak sesleri yakındı iyice. Sesimize geliyorlardı. İsimsiz kız bağırıyordu. Ben hırıldıyordum; başka ses çıkmıyordu ağzımdan. Birden binlerce arı kondu sanki çıplak vücuduma ve aynı anda havalandılar. İçimdeki fırtına usulca dindi. Kalkmaya çalıştım. Güç bulamadım dizlerimde. İşte tam o anda çocuklar geldiler. Onlarca çocuk; ama artık arkadaş olmadığımız çocuklar. İğrenerek bakıyorlardı bize. Biri elindeki sivri uçlu sopayı batırdı ardıma. Bir diğeri küçümseyerek konuştu:

"Bunlar büyümüş!"

Kaçmaya çalıştım. Başaramadım. Saçlarımdan yakalayarak yere devirdiler beni. Ayaklarıma zincirler bağladılar. İsimsiz kız bağırıyordu:

"Bırakın beni! Ben yapmak istemedim, o zorladı! Ben büyümedim!"

Güldüm. Büyümediğini söylüyordu. Başkalarını da bir kaç dakika içinde büyütecek kadar yetişkin olmuştu oysa. Çocuklar yerlerde sürüyerek mahzenlere taşıdılar bizi. Gümüş kısrağın ise hemen o gece hareket mekanizmasına ve iskeletine varıncaya değin paramparça edildiğini öğrendim.

Şimdi yetişkinlerin tutulduğu mahzenlerden birindeyim. Her taraf çürük et, küf, nem kokuyor. Arasıra 'baba lazım' diyerek gelen çocuklar da olmasa sağlıklı insan yüzü görmek mümkün olmayacak. Düşünüyorum da bir zamanlar altın kısrağımın üzerine binip uçsuz bucaksız yeşillikler üzerinde uçtuğum, güneşi uğurladığım günleri özlemiyor değilim; ama yine de çiftleşmek için görevlendirilen bir anne ile beraber olmak da -ne yalan söyleyeyim- en az güneşi uğurlamak kadar güzel. Yalnız yine de isimsiz kızdan olan çocuğumun küçümser gözlerle bana bakarak elindeki sivri sopayı kaba etlerime batırmasına dayanamıyorum. İçimdeki koca dağlar yerle bir oluyorlar o zaman. Gözlerimden yaşlar akıyor; acıdan değil ama, şuramdaki -yüreğimdeki- sızıdan...

Ha, bu arada, ben artık isimsiz kıza 'gümüş kısrak' diyorum.

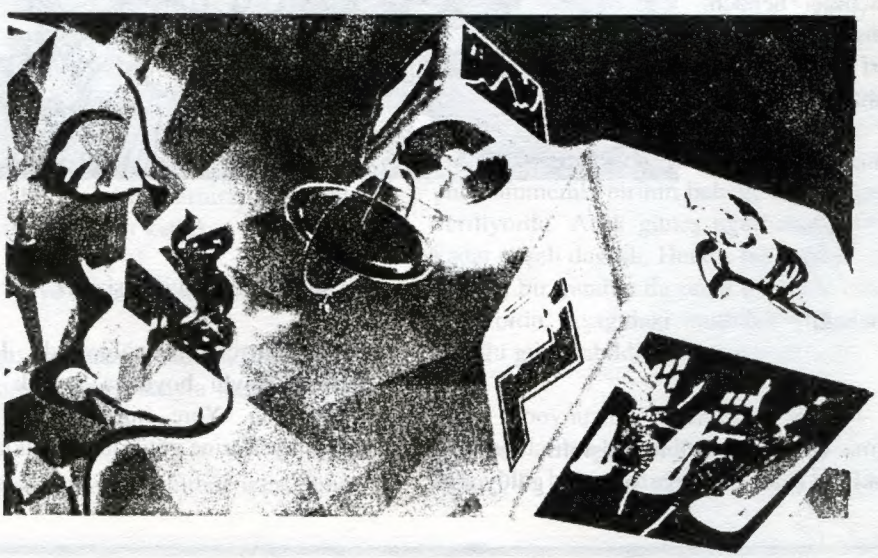

Ülkemizde Kitap Dizileri

Erol Tulay

1950'lerin başlarında Cep Kitapları yayınlamaya başlayan Çağlayan Yayınevi bu arada YENİ DÜNYALARDA adıyla on kitaplık bir diziye de yervermişti. Kasım 1954 - Mart 1955 arasında her onbeş günde bir yayınlanan bu kitapları o günlerin biz gençleri sabırsızlıkla bekler, heyecanla okurduk. Kısaltılarak dilimize çevrilen, yazar ve özgün adları belirtilmeyen romanların, BK'nun Altın Çağı kabul edilen dönemindeki ünlü eserlerden olduğunu sonradan öğrenecektik. Nitekim bu romanlar 1948 - 1953 yılları arasında Amerika'da önce bir Bilim-Kurgu dergisinde tefrika edilmiş, ardından kitap halinde basılmışlardı. Böylece Türk okuru daha ilk kitapta - The Puppet Masters - HEINLEIN ile tanışıyor, bunu EDMOND HAMILTON'ın uzay operası The Star Kings izliyordu. (Bu ikinci kitabın arka kapağındaki resim aslında Planet Stories dergisinin 1954 Ocak sayısında RAY BRADBURY'nin öyküsü A Sound of Thunder için yeralmıştı. Öykü Alacakaranlık Kuşağı TV dizisinde de bir bölüm oldu). Yine The Current Of Space gibi bir klasik ile ASIMOV ve paralel evrenler üzerine kurulmuş What Mad Universe ile FREDRIC BROWN Türk okuru karşısına çıkıyordu. Birleştirilmiş öykülerinden oluşan The Voyage Of The Space Beagle ile A. E. VAN VOGT ve Dünya'nın sonu temasını işleyen The Long Loud Silence ile WILSON TUCKER ise o zamandan günümüze sadece bir-iki romanı dilimize çevrilmiş iki yazar olarak kalacaklardı.

EDMOND HAMILTON Dizide iki romanla yeraldı. Bunlardan Star Kings'e 23 yıllık bir aradan sonra 1973'te bir devam yazdı: Return To The Stars önce Fransa'da ertesi yıl Amerika'da basıldı. Dizide Mazisiz Adam olarak dilimize çevrilen Starman Come Home adlı romanı ise 1959'da yeniden basıldığında adı değişmiş ve The Sun Smasher olmuştu. (1959'da yazdığı, satış rekorları kıran The Star of Life, Gönül Suveren'in güzel türkçesiyle Altın Kitaplar Yayınevi tarafından Ölümsüzler Ülkesi Althar adıyla 1969'da dilimize kazandırılmıştır).

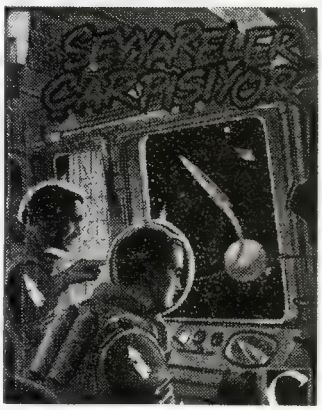

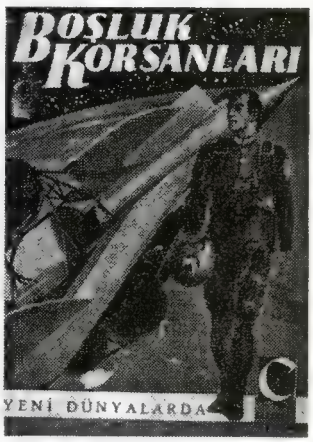

VAN VOGT'un dizide yeralan romanı The Voyage of The Space Beagle (Beagle av köpeği, hızlı koşan köpek anlamına geliyor ama yazar burada Darwin'in Güney denizlerinde yaptığı ünlü yolculuğunda binmiş olduğu HMS Beagle adlı gemiye gönderme yapmıştır)

Çağlayan YENİ DÜNYALARDA Dizisi (1954-1955)

Merihten Saldıranlar	THE PUPPET MASTERS	1953	R.A. HEINLEIN
Seyyareler Çarpışıyor	THE STAR KINGS	1950	E. HAMILTON
Feza Canavarları	VOYAGE OF THE SPACE BEAGLE	1950	A.E. VAN VOGT
Kainat Fatihi	THE CURRENTS OF SPACE	1952	ISAAC ASIMOV
İntikam Roketi	---		
Boşluk Korsanları	---	1955	MURRAY LEINSTER
Mavi Ölüm	THE LONG LOUD SILENCE	1952	WILSON TUCKER
Mazisiz Adam	STARMAN COME HOME	1954	E. HAMILTON
Çıldıran Dünya	AN EARTH GONE MAD	1955	ROGER REE
Hücum	WHAT MAD UNIVERSE	1948	FREDRIC BROWN

şu öykülerinin birleştirilmesinden oluşmuştur: Vault of The Beast-Black Destroyer - Discord in Scarlett. Roman, Bilim-Kurgu çevrelerinde Star Trek - Uzay Yolu TV dizisinin habercisi olarak kabul edilmiştir.

Yeni bir BK roman dizisi için onaltı yıl beklemek gerekecekti. Okat Yayınevinin 1971'de başladığı UZAY SERİSİ onbeş günde bir çıkan onaltı kitapla sona erdi. Diziye şöyle bir baktığımızda ilk önce modern bir yazarı, Solar Lottery ve The World Jones Made ile PHILIP K. DICK'i görüyoruz. Günümüzde eserleri üst üste basılan Ursula K. LeGuin gibi ünlü bir kadın yazar olan LEIGH BRACKETTE (Edmond Hamilton'ın eşi) de iki romanıyla dizideydi: THE BIG JUMP ve 1951'de yazdığı The Starman of Llyrdis'in genişletilmişi olan The Galactic Breed.

Dizide HUGO ödüllü iki roman da yeralmaktaydı: ALFRED BESTER'den The Demolished Man ve HEINLEIN'dan Double Star. (Bu ikinci roman günümüzde Metis Yayınları tarafından İkiz Yıldız adıyla birkez daha yayınlandı).

Diğer kitaplar arasında RAY BRADBURY'nin 1951'de yazdığı The Fireman üzerine romanlaştırdığı Fahrenheit 451, ünlü Kwai Köprüsü yazarı Fransız PIERRE BOULLE'un Maymunlar Gezegeni ve 1935 yılından bir roman, KENNETH ROBESON tarafından yaratılan Doc Savage adlı kahramanın maceralarından Murder Melody bulunuyordu. WILSON TUCKER'ın daha önce Çağlayan Yayınevince Mavi Ölüm adıyla dilimize çevrilen romanı bu kez Dünya Batıyor olarak ve yanlışlıkla HEINLEIN adı altında yayınlanmıştı.

Ama asıl büyük hata başka yerdeydi: Ülkemizde romanı ve filmi KAN DAMARLARINDA YOLCULUK olarak bilinen Fantastic Voyage ne bir bilim-kurgu eseridir ne de ASIMOV tarafından yazılmıştır. Orjinali ingilizce basılan kitabın kapağında gerçi Asimov adı bulunmaktadır ama daha birinci sayfada bir itiraf çıkar karşımıza: "Biz OTTO CLEMENT ve JAY LEWIS BIXBY kendi orjinal öykümüzü yazdık ve son rötuşları yapması için konunun uzmanı Asimov'a götürdük. O da bu maceranın gerçeğe daha yakın ve inandırıcı olması için kalemini ve dehasını bizden esirgemedi". Nitekim roman-

Okat Yayınevi UZAY SERİSİ (1971)

Uzayda Suikast	**SOLAR LOTTERY**	**1955**	**PHILIP K. DICK**
Büyük Sıçrayış	**THE BIG JUMP**	**1953**	**LEIGH BRACKETTE**
Uzayda İsyan	**THE GALACTIC BREED**	**1952**	**LEIGH BRACKETTE**
Fahrenheit 451	**FAHRENHEIT 451**	**1953**	**RAY BRADBURY**
Dünya Batıyor	**THE LONG LOUD SILENCE**	**1952**	**WILSON TUCKER**
Robot X-81	**CONQUEST OF THE SPACE SEA**		**A.R. MOORE**
Maymunlar Gezegeni	**LA PLANETE DES SINGES**	**1963**	**PIERRE BOULLE**
Kan Damarlarında Y.	**FANTASTIC VOYAGE**		**CLEMENT / BIX BY**
Anarşist	**THE DEMOLISHED MAN**	**1952**	**ALFRED BESTER**
Uzaydan Gelen Ajan	**---**		**MARGARET ST. CLAIR**
Yaratılan Dünya	**THE WORLD JONES MADE**	**1956**	**PHILIP K. DICK**
Çelik Mağaralar	**THE CAVES OF STEEL**	**1953**	**ISAAC ASIMOV**
Kutsal Gezegen	**---**	**---**	**JEREMY STRIKE**
Ölüm Melodisi	**MURDER MELODY**	**1955**	**KENNETH ROBESON**
Uzayda İlk Oyun	**DOUBLE STAR**	**1956**	**R. A. HEINLEIN**
Sürgündeki Yıldız	**EISWELT IN FLAMMEN**	**---**	**SCHEER/DARLTON**

Milliyet Yayınları KARA DİZİ (1971)

Ve Papağan Fıstık dedi	**(13 öykü)**		
- Kemiksizler	**GERALD KERSH**		
- Sessizce	**DAMON KNIGHT**		
Sıfırdan Sonra	**DARK DECEMBER**	**1960**	**ALFRED COPPEL**
Frankenştayn	**FRANKENSTEIN**	**1818**	**MARY SCHELLEY**
Hepimiz Vampiriz	**I AM LEGEND**	**1954**	**R. MATHESON**
Görünmeyen Adam	**The INVISIBLE MAN**	**1897**	**H.G. WELLS**
Hayatta Kalanlar	**The FITTEST (?)**	**1955**	**J. T. MacINTOSH**

dan Harry Kleiner'in senaryosuyla yönetmen Richard Fleischer tarafından çekilen filmin jeneriğinde Asimov'un değil bu iki yazarın adları vardır. Zaten Fantastic Voyage hiç bir ciddi BK ansiklopedisinde değil Asimov'un eseri olarak. roman ya da film adı olarak bile yeralmamaktadır. (Bu bakımdan ATILGAN Dergisinin 3. sayısındaki Asimov Testi'nin 6. sorusu da yanlış olmaktadır).

UZAYSERİSİ ile ilgili son bir not: Dizi nin son kitabı iki Alman yazar, CLARK DARLTON adını kullanan Walter Ernsting ile K. H. Scheer tarafından yaratılan uzay kahramanı Perry Rhodan'ın bir macerasıdır. İlginçtir bu maceralar Amerika'da en çok okunan BK romanları arasına girmiştir.

1973'te Altın Kitaplar UZAY YOLU dizisinden 9 kitap yayınladı. Her birinde bu ünlü TV dizisinden 5-6 bölüm yeralıyordu.

Yine 1973'te **K Yayınlarınca FEZA DİZİSİ** başladı. Yılda bir adet olmak üzere 1975'e kadar üç roman:

2001 Uzay Yolu Macerası

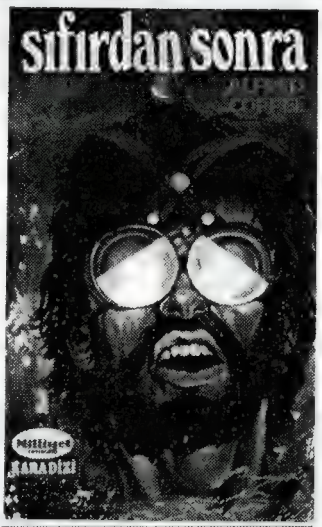

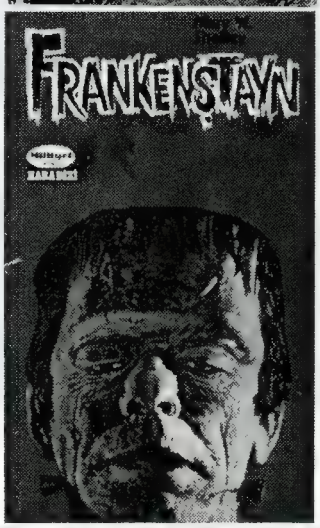

2001: A SPACE ODYSSEY 1968
A.C. CLARKE *Romanın sonu dilimize iyi aktarılamamış.*

Uzayda Kaybolanlar
ORPHANS OF THE SKY 1963
HEINLEIN
1941'deki iki öyküsünden: Universe- Common Sense

2100 Yılında İhtilal
REVOLT IN 2100
1953 HEINLEIN
1940'daki If This Goes On öyküsünü genişletmiş.

Yazarın "Gelecek Tarihi" dizisindeki ilk üç eserinden.
Diğerleri: "The Green Hills of Earth 1947 ve The Man Who Sold The Moon 1949.

K Yayınlarının ayrıca JACK LONDON'ın The Star Rover (1915) romanını da Yıldızlar Korsanı adıyla Türkçeleştirdiğini belirtelim.

1974'te E Yayınları YENİ ÇAĞ Dizisi ile KURT VONNEGUT Jr'un romanlarını dilimize kazandırmağa başladı. VONNEGUT başlarda mesleğinin büyük bölümünü bu türün dergileri ve koleksi-

Cep Kitapları BK DİZİSİ (1984)

Dünyalıların Gelişi (7 öykü)	**M. LEINSTER, R. SHECKLEY, POHL gibi yazarlar**		
Sonsuzluğun Sonu	**THE END OF ETERNITY**	**1955**	**ASIMOV**
Son Nesil	**CHILDHOOD'S END**	**1953**	**A. C. CLARKE**
	Guardian Angel (1950) öyküsünü genişletmiş.		
Dünya Hepimize Yeter	**EARTH IS ROOM ENOUGH**	**1957**	**ASIMOV (15 öykü)**
Marslılar	**THE MARTIAN WAY**	**1957**	**ASIMOV (4 öykü)**

yonları arasında geçirmiş olmasına karşın sonradan BK gettosunun dışına çıkmış bir yazar. Dizinin ilk üç kitabı olan Kedi Beşiği (CAT'S CRADLE 1963), Mezbaha No.5 (SLAUGHTERHOUSE FIVE 1969) ve Şampiyonların Kahvaltısı (BREATFAST OF CHAMPIONS 1973) BK Sınırlarına giren az sayıdaki eserleri arasında. (Diğer birkaç eseri: PLAYER PIANO 1952 The Sirenes Of Titan 1959 ve Welcome To The Monkey House 1968).

1893 Deniz Yayınları BK dizisi dört kitapta okur karşısına çıktı. Dördü de daha önce yayınlanmış romanlardan Hugo Ödüllü DEMOLISHED MAN tam çevirisi, 2001: A SPACE ODYSSEY ise son bölümünün anlaşılır haliyle okur için kazanç oluyordu. Diğer iki roman H. G. WELLS'in THE TIME MACHINE (1895) ve ASIMOV'un 1940'larda yazdığı robot öykülerinin dokuz tanesinin birleştirilmesinden oluşan I ROBOT (1950). Asimov'un üç maddelik Robotik Yasasıyla pozitronik beyinli robot öykülerinden sekizi de 1964'de THE REST OF ROBOTS başlığı altında biraraya getirildi.

Bu arada Maya Yayınları 1983-84 yıllarında dört kitap yayınladı. İkisi rus yazarların Evrenin Türküsü ve Uzayda Piknik, biri de Polonyalı ünlü Stanislav

Baskan Yayınları BK SERİSİ (1983)

Uzayda Dehşet	**TORA**		**PETER RANDA**
Dünyanın Sonuna Doğru	**THE WAR OF THE WORLDS**	**1895**	**H.G. WELLS**
Uzay Şeytanları	**LES WHUMS SE VENGENT**		**RONNY LAWS**
Alfa Cellatları	**ALPHA YES, TERRA NO !**		**EMIL PETAJA**
Mars'tan Gelen Ölüm	**LES IDES DE MARS**	**PETER RANDA**	

Bu ilginç roman 1974'te Sander Yayınları Cep Dizisinde Merihliler Geliyor adıyla basılmıştı. Aynı dizideki Kumpas adlı kitap ise IRA LEVIN'in ünlü STEPFORD WIVES romanıdır.

Çelik Mağaralar	**THE CAVES OF STEEL**	**1953**	**I. ASIMOV**
Şafak Projesi Phobos	**THE SAND OF MARS**	**1951**	**A. C. CLARKE**
Asi Gezegen Tyrran	**THE STARS LIKE DUST**	**1950**	**I. ASIMOV**
Dünyalı İstilacılar	**INVADERS FROM EARTH**		**R. SILVERBERG**
Uğursuz Gezegen	**PEBLE IN THE SKY**	**1950**	**I. ASIMOV**
Uzay Düğümü	**BROTHERS OF EARTH**		**C. J. CHERRYH**
Uzaylı	**CHILDREN OF TOMORROW**		**A. E. VAN VOGT**
Susuz Deniz	**A FALL OF MOONDUST**	**1961**	**A. C. CLARKE**
Gümüş Çekirgeler	**THE SILVER LOCUSTS**	**1951**	**RAY BRADBURY**

Yazarın THE MARTIAN CHRONICLES adıyla Dünyaca ünlü eseridir. İlki 1946 Planet Stories dergisinde yeralan Million Year Picnic olmak üzere Mars gezegeni üzerine yazdığı öykülerden oluşan roman 1980'de filme alındı (İlk öykü romanın sonuna konmuştur).

Evrenin Ucu	**ALKINOS**		**RONNY LAWS**
Yıldızların Dönüşü	**RETURN FROM THE STARS**		**STANISLAV LEM**
Kara Güneş	**THE CITY AND THE STARS**	**1956**	**A. C. CLARKE**
	Against The Fall of Nights (1953) adlı eserinin üzerine		
Süper Kompüter	**COLOSSUS**	**1966**	**D.F. JONES**
Uzayda Satranç	**LE GAMBIT DES ETOILES**	**1958**	**GERARD KLEIN**
Fahrenheit 451	**FAHRENHEIT 451**	**1953**	**RAY BRADBURY**
Onuncu Gezegen	**THE TENTH PLANET**	**1973**	**EDMOND COOPER**
Dünyamızı Kim Yoketti			**PAUL ANDERSON**
Terra'nın Gizli Ajanı			**JOHN BRUNNER**
New York 5000	**THE SHADOW GIRL**	**1930**	**RAY CUMMINGS**
Uzayda intikam	**DAS ELEKTRONİSCHE GENİE**		**R. GARRETT**

Lem'in Solaris'i olan üç romanın yanında Asimov tarafından derlenen ve oniki yazarın Güneş, 9 gezegen, asteroid ve kuyrukluyıldızları konu alan onüç eserinden oluşan Güneş Sistemi Öyküleri yeralıyordu.

Kitap sayısı bakımından en büyük diziyi 1983-85 yılları arasında Baskan yayınları gerçekleştirdi:

Ayrıntı Yayınevinin EDEBİYAT DİZİSİ'nde 1988-93 yılları arasında dört tane de BK kitabı yayınlandı. Rus yazar YEVGENI ZAMYATIN'in MIY (1920) adlı romanı Aldous Huxley'in Brave New World (1932) ve George Orwell'in 1984 (1949) gibi anti-utopik eserlerinin öncüsü kabul ediliyor.

Dizide URSULA K. LeGUIN'in de iki kitabı yeralıyor: 1969'da yazdığı, ertesi yıl hem HUGO, hem NEBULA ödüllerini kazanan romanı Karanlığın Sol Eli THE LEFT HAND OF DARKNESS ve çoğu 1982'de yazdığı THE COMPASS ROSE'daki öyküler olan Gülün Günlüğü. Diğer bir kitap ise J. G. BALLARD'ın öykülerinden oluşan Yakın Geleceğin Mitosları - MYTHS OF THE NEAR FUTURE.

Metis Yayınları EDEBİYAT DİZİSİ de 1993'e kadar üç BK kitabı yayınladı:

1. Mülksüzler
The DISPOSSESSED 1974 URSULA K. LeGUIN
2. Asker Kaçağı (7 yazar, 7 öykü)
3. Korkunun Bütün Sesleri (7 yazar, 7 öykü)
İkinci kitapta yerli yazar, Müfit Özdeş'te kısa öyküsüyle yeralmakta.

Metis Yayınlarının METİS BK DİZİSİ ise 1995'den beri dilimize Heinlein, ve U. K. LeGuin gibi tanıdık yazarları kazandırırken Robert Scheckley, Harry Harrison ve Eric F. Russell gibi yenileri de karşımıza çıkarıyor. F. Pohl ve C. M. Kornbluth ikilisinin 1952'de yazdığı. Uzay Tacirleri adıyla Türkçeleştirilen The Space Merchants romanı ise John Brunner'in 1969 Hugo ödüllü Stand On Zanzibar ve H. Harrison'un Make Room, Make Room (1966, film: Soylent Green 1973) eserleri gibi BK tarihindeki önemli "gelecek" senaryolarından biri. Roman, Galaxy dergisinin 1952 Temmuz sayısında Gravy Planet adıyla tefrika edilmeye başlamıştı.

NOT: Bu yazıya tarafımızdan bazı ilaveler yapılmıştır. ATILGAN

K A H R A M A N L A R

Uzayın sonsuzluğunda
kendimi arar gibiyim.
Dünyada bulamadığım huzuru
bulabilirim belki gezegenlerin arasında.
Dünyanın sorunlarından bıkmış
süper kahramanlarla
bir hayat kurarız belki,
kozmik güçleri olmayan
normal insanlar gibi.
Eğleniriz onlarla çocuklar gibi.
Uyduyla da oynarız biraz.
Çirkin yayınlar yayınlamasını yasaklar,
böylece
ilkel uygarlıkların
kötü yayınlar izlemesini, vahşileşmesini
engelleyebiliriz belki,
Ve
her uygarlığın kahramanı
diker bayrağını sonsuzluğa;
Unutmazlar hiç bir zaman özgürlüklerini.

BİLGÜN GÜNGÖR

Maria*

ÖYKÜ

Hakan Genişyürek

Emerson! Burası Ay Şafağı. Bizi duyuyor musunuz?"

"Burası Emerson. Ay Şafağı. Sizi duyuyoruz."

"Yörüngede konumlandık. Roketleri çalıştırmak için izin istiyorum."

"İzin verilmiştir Ay Şafağı. Yolunuz açık olsun."

"Teşekkürler Emerson. Bağlantıyı kesiyorum."

Transsistem Ay Şafağı gemisi kırk iki bin beş yüz altı yolcusu ve bin sekizyüzyirmiiki mürettebatıyla, olağan koloniçi taşıma seferlerinden birine daha başlamak üzereydi. Dünyadaki nüfus yoğunluğunu biraz olsun hafifletmek için Mars'ta inşa edilen dev şehirlere yerleşecekti taşıdığı insanlar...

Başlangıçta çok kişi bunun bir delilik olduğunu düşünmüş ve kimse atalarının ayaklarının değdiği topraklardan ayrılmak istememişti. Ama projeler yavaş yavaş açıklanmaya başladığında tepkiler azalmış, önce maceracı karakterdeki, hayal gücü kuvvetli insanlar ayrılmak için başvurmuş, gün geçtikçe de gitmek isteyenlerin sayısı artmıştı. insanlar kabuklarını kırmaya başlıyordu. "Birileri yapacaksa bu neden ben olmayayım" diye düşünenler çoğunluktaydı aralarında. Ay Şafağı ise, şimdi, ikiyüz ellibeşinci, kırkbin, umut dolu insanı götürmekteydi taşı toprağı altın gezegene.

Ancak bu insanların hiç biri de Dünyadakinden çok farklı bir yaşam bulamayacaklardı yeni evlerinde; büyük bir kentten, yine büyük bir kente taşınmaktaydılar, hepsi bu... Yalnızca, artık, cam bir kubbenin altından, kırmızı - turuncu bir gökyüzüne bakacaklardı gün boyu. Hiç biri, oraya gitmelerinin ırkın devamı, çoğalması ve yayılması kanununun bir uygulaması olduğunun bilincinde değildi. Ama ne farkederdi ki, alışacaklardı. Alışmak zorundaydılar.

Ay Şafağının seyir odası roketler ateşlenmeden yirmi dakika önce tıklım tıklım dolu olmasına karşın, şimdi elinde yanmayan piposuyla pencerenin kenarında duran kırk-kırkbeş yaşlarındaki bir adamdan başka kimse yoktu. Kompartmanına gitmesi gerektiğini henüz farketmemişti, düşünceler içinde kaybolmuş gibi bir hali vardı.

Kaçıyordu Samuel Robinstein. Yeni adıyla Walter Maurowitz... Evinden, ailesinden, çevresinden, işinden, kısacası hayatındaki her şeyden kaçmaktaydı. Bir hafta öncesine kadar Berlin'de başarılı, herkes tarafından sevilen, ama mutsuz ve kalabalık içinde yapayalnız bir avukat olan Robinstein - Maurowitz, şimdi yepyeni bir insan olmanın verdiği huzurla doluydu. Beş gün önce evinden, köşedeki marketten bir paket pipo tütünü almak için çıkmış, bir daha da geri dönmemişti. Ailesi için üzülmüyordu; sorumluluklarını bilen, merhametli bir adamdı. Onların sigortalarını yaptırmış ve banka hesabında rahatça yaşamalarına yetecek kadar para bırakmıştı.

Seyir odasında yalnız kaldığını düşüncelerden arınıp etrafına bakındığında fark etti. Hemen yerine gidip oturmalıydı; yoksa roketler ateşlendiğinde fırlayıp duvara çarpar ve kemikleri kırılırdı. Koridora yöneldi.

Ancak geç kaldığını anlamıştı. Tavandaki hoparlörlerden gelen ses ateşleme için yirmi saniye kaldığını bildiriyordu. Bu süre yerine gitmesi için yeterli değildi. Umutsuzca "imdat" diye bağırdı. "Olamaz" diye düşündü, "mutluluğa bu kadar yaklaşmışken."

Başını önüne eğip diz çöktü ve gözlerini kapayarak çocukluğundan beri ilk kez dua etmeye başladı. Yardım gelmesini beklemiyordu. Yalnızca son anılarını dindar biri olarak geçirmenin iyi olacağını düşünüyordu.

Gözlerinin yaşardığını hissetti. Elinin tersiyle gözlerini sildi. Ama bekleyişi fazla uzun sürmeyecekti; omuzuna dokunan bir el, irkilerek ayağa sıçramasına neden oldu.

***

"Bu nasıl olabilir? Böyle güzel bir yüz, böyle narin bir beden, nasıl olur şimdiye kadar karşıma çıkmaz?"

Kendisini sıkı sıkı saran koltukta zorlukla kafasını çevirip yanında oturan kadının profiline bakmaya çalışıyordu. Öylesine büyülenmişti ki, kayışların

yanağını kestiğini hissetmiyordu.

Ateşleme yapılmış ve gemi on iki dakika boyunca ivmelenmişti. Şimdi normal hızda seyrediyorlardı. Kayışları çıkarmak için kaptan köşkünden verilecek "güvenli" mesajını beklemekteydiler. Çok geçmeden üzerlerindeki yeşil ışık yandı ve tokalar kendiliğinden açıldı.

"Size minnettarım" dedi Maurowitz. "Belki de hayatımı kurtardınız." İngilizce konuşmuştu. O da aynı dilde karşılık verdi.

"Kim olsa yapardı." Gülümsedi.

Ama yüzündeki gülümseme birden sönerek, şaşkınlığa dönüştü. Parmaklarının ucuyla kendi yanağına dokundu. "Yanağınız kanıyor!"

Maurowitz birşey söylemeden elini yüzüne götürdü. Parmaklarına kan bulaşmıştı. Ama nedense bunun hiç önemi yoktu onun için; kendisini başka dünyalarda hissediyordu.

İkisi de gülmeye başladı. Sonra birbirlerinin yüzüne baktılar ve birden gülmeleri durdu. Göz göze geldiler. Maurowitz kendini büyülemiş gibi hissediyordu. Kadının gri gözleri güzeldi. Nemli nemli parıldıyordu. Adamın gözleri de kavruluyordu sanki. Yüreği heyecanla çarpmaya başlamıştı. "Bu olanaksız" diye düşündü. Ne gerçek yaşamda, ne de romanlarda böyle bir şey mümkündü. O ana dek bu duyguları yaşamamıştı, hiç bir zaman...

İkisi de susuyordu. Kadın gözlerini biraz kısmış, dudaklarını da aralamıştı hafifçe. Maurowitz donup kalmıştı. Hareket etmeye korkuyordu sanki. kompartımanın kapısının açılmasıyla kendilerine gelmeselerdi, neler olurdu kimbilir.

"Yardıma ihtiyacınız var mı, efendim?"

Koridor görevlisi kapıdan uzanarak onlara bakıyordu.

"Evet" diyerek Maurowitz'i işaret etti genç kadın.. Beyefendinin var sanırım."

"Benimle revire gelin efendim. Tedavinizi yapalım."

***

"İnan bana dostum, hayatımda hiç bu kadar mutlu olmamıştım. Sanki on kilo vermiş gibi hissediyorum."

"Ama dikkatli olmalısın Walter. Kimseye hiç bir ipucu vermemelisin."

"Anlıyorum."

"O kadın, kim olursa olsun, seni kırkiki yaşındaki banka müdürü olarak tanımalı."

"Elbette, elbette, Franz."

"Sana söylediklerimi unutma. New Arizona'da Barış gücü astsubayı Nick Caves'i göreceksin. O senin için iyi bir iş ve ev ayarlayacak."

"Evet, Franz, biliyorum. Bunları defalarca tekrarladık. Merak etme eski dostum. Hiç bir hata yapmayacağım. Bundan emin olabilirsin."

Bir iki saniye sessizlik oldu. Sonra Maurowitz konuştu.

"Sen olmasan ben ne yapardım, bilmiyorum Franz. Gerçekten iyi bir dostsun. Sağol arkadaşım." Son cümleyi almanca söylemişti.

"Bana arada bir mektup yaz, Walter. Senden istediğim yalnızca bu."

"Yazacağım, Franz. Hoşçakal arkadaşım."

"Hoşçakal."

Maurowitz yaşaran gözlerini elinin tersiyle silerken telefonu kapattı. "İyi ki Franz ağladığımı görmedi" diye düşündü. Ama hattın öbür ucunda onun da ağladığının emindi. Telefonda görüntüsüz konuşmuşlardı, çünkü görüşmenin kaydedilmemesi gerekiyordu. Böylece dinlenme olasılığı da kalmamıştı. Dünya ile aralarındaki uzaklık farkı nedeniyle ses aralıklı olarak geliyordu. Ay Şafağının Dünyadan saniyede üçbuçuk kilometre hızla uzaklaşması nedeniyle de, tabii ki dalgalar giderek artan bir farkla gelmekteydiler. Ancak bilgisayar bu farkı konuşanlara aksettirmemek için sesleri toparlayarak veriyor, bu yüzden de gecikme zamanı artıyordu. Görüşme sırasında da konuşma on saniyede bir duraklamaktaydı.

Yerdeki on yedi numaralı, Münih kalkış istasyonunun girişinde Maurowitz'e ve diğer yolculara dağıtılan broşürde yolculuğun yaklaşık 76 saat kadar süreceği yazıyordu. Dünyada kötü hava koşulları ve trafik gibi sorunlar nasıl bir yer aracını etkiliyorsa, Ay Şafağı

gibi gezegenlerarası taşımacılıkta kullanılan dev uzay gemileri de manyetik fırtınalar ve meteor yağmurları tarafından rötora uğratılabilirdi. Bu da süreyi uzatırdı elbette.

Gemide üç gün geçirileceği için değişik bölümlerdeki on iki büyük salonda çeşitli eğlenceler düzenlenmişti. Bunlar mümkün olduğunca sıkılmadan yolculuğu tamamlamaları içindi.

Maurowitz o gece pek fazla ortada gözükmek istememesine rağmen gemide bir aşağı, bir yukarı dolaşıp duruyordu. Bunun ise bir tek nedeni vardı: Kurtarıcısını bulmak. Kaç kez kadının, seyir odasının yakınlarındaki kompartmanına gitmiş ve kapıda kaç dakika, belki de saat beklemiş olduğunu bimiyordu. Yaptığının delice olduğunun farkındaydı, ama kendisini tutamıyordu. O su kadar duru gözlere bakmak, altın sarısı saçlarda parmaklarını gezdirmek, o yumuşacık, kadife tene dokunmak istiyordu. Dizleri titriyor, her yanı ter içinde kalıyordu. Hayatında ilk kez tattığı bu duygular yaşamaya yeni başladığını hissettiriyordu ona...

Geminin yüzeyine yapışmış bir su kabarcığı gibi duran kafeteryada bir şeyle yemek için durdu. Biyolojik saatiyle gece yarısına yaklaşmaktaydı, ama onun hiç uykusu yoktu. Salonun tek bir duvarı gemiye bakıyordu. İnsanların kendilerini çıplak uzayda hissetmeleri için masalar, oturacak yerler ve her şey bir çeşit yansıtmasız, tam saydam plastikten yapılmıştı. Işık oldukça azdı ve bu da insanın içini rahatlatan, belki de romantik denilebilecek bir hava veriyordu ortama...

Birkaç çörek ve bir kadeh kırmızı şarap alarak en köşedeki masaya, arkasını kafeteryaya dönecek şekilde oturmuştu. Hiç kimseyi görmüyordu. bunu ona, Franz söylemişti. "Böylece tanınma olasılığını azaltmış olursun."

Dünya artık uzaydaki diğer yıldızlardan biraz daha parlak bir ışık noktacığı halindeydi. Işığı titreşmediği için kolayca farkedilebiliyordu. Maurowitz birkaç dakika Dünyayı seyrederek eğlendi. Son çöreğini yiyordu ki, biri omuzuna dokundu.

İşte karşısında duruyordu. "Ne muhteşem kadın. Tanrım!"

"Merhaba" dedi kadın. "Sizi görebileceğimi ummuyordum."

"Ben de" dedi adam. Ya da öyle söylemiş olduğunu düşündü. İkisini burada, bu gemide karşı karşıya getiren, yaşamlarının bu anında yanyana olmalarını sağlayan bir şey vardı. Sanki hepsi daha önceden yapılmış bir planın parçasıydı.

Bir iki saniye, belki daha da uzun ayakta durdular. Sonra böyle durmanın garip olacağının bilincine vararak kendilerine geldiler.

"Oturmaz mısınız?"

"Teşekkür ederim."

Rastlantı olamazdı. Beş gün önce evinden köşedeki marketten bir paket tütün almak için çıkmıştı. Sonra biraz gezmeye karar vermiş, pıposunun dumanlarını seyrederek akşamüstü telaşındaki insanların arasında sakin sakin yürümeye başlamış, biraz sonra bir alışveriş merkezinin önüne geldiğini farketmişti. Böyle yerlerde gezinerek vitrinleri seyretmeyi severdi. Tam döner kapıdan içeri girmek üzereydi ki, birden büyük bir patlama olmuş, her yanı alevler sarmıştı.

İnsanlar acıyla bağırıyor, etrafa yanık et kokuları yayılıyordu. Patlamanın şiddetiyle dışarı fırlamış, omuzunu incitmişti. Başında da büyük bir ağrı vardı. Ne yaptığını bilmeden içeri girdi. Yerlere serili parçalanmış organların, hala yanmakta olan vitrinlerin önünden geçti. Kendisini neyin itekliediğini, içeri hangi gücün soktuğunu bilmiyordu. Bir sonra atacağı adımın ne olacağını, neler yapacağını da... Sanki televizyonda bir film seyreder gibiydi.

Bir süre sonra kanlı bir et yığınının önünde durduğunu farketti. Derken elini cebine atıp cüzdanını ve biraz önce satın aldığı tütün paketini çıkardı. Polis ve itfaiye sirenlerinin sesi duyuluyordu. Giderek yaklaşmaktaydılar. Müdahale edemediği hareketleri hızlanmıştı. Cüzdanı ilerideki hala yanmakta olan bir vitrinde biraz kızarttıktan sonra önünde durduğu cesedin cebine koydu ve onun cüzdanını aldı. Tütünü de kendi ceketindeki gibi onun ceketinin sağ cebine

koydu. Cesedin bir ayağında ayakkabı vardı, bunu da çıkardı ve yerine kendi ayakkabılarından tekini taktı. Diğer ayakkabıyı da bir kaç metre ileride buldu. Onu da değiştirerek alışveriş merkezinin diğer kapısına yöneldi. Burası henüz boştu. Rahatça, hiç kimseye görünmeden dışarı çıktı ve sokaklarda kayboldu.

İlk işi dostu Franz Weiss'i aramak olmuştu. Weiss eski bir dolandırıcıydı. Sahtecilikten üç yıl kadar hapiste yatmış ve geçen yıl çıkmıştı. Fakat atölyesinin yeri keşfedilememişti. Hapse de zaten kendi isteğiyle girmişti. Çünkü güçlü bir mafyayı dolandırmıştı ve onların intikamından ancak bu şekilde korunabilirdi.

Weiss iki gün içinde ona yeni bir kimlik bulmuştu. Bu, Walter Maurowitz adında bir banka müdürünün kimliğiydi. Daha sonraki ilk işi onun yeni yaşamına başlayacağı yeri ayarlamaktı. Tam bu sırada da Mars Barış gücündeki bir dostundan haber gelmişti. Bu fırsatı kullanmışlar ve onu hemen, bir kaç gün sonra kalkacak olan Ay Şafağının yolcu listesine kayıt ettirmişlerdi.

"Rastlantı olamaz" diye tekrarladı kendisine Maurowitz... Tütün almak için çıkmam, o bombanın tam ben girerken patlaması ve sonra gelişen olaylar. Hele ateşlemeden önce seyir odasında olmasaydım ve dalgınlıkla yerime gitmeyi unutmasaydım, o beni kurtarmayacak ve hiç tanışamayacaktık belki de. Hayır Kesinlikle rastlantı olamaz. Bütün olaylar önceden belirlenen bir yolu izliyor. Bu yol da beni mutluluğa götüren bir yol...

"Tanışma fırsatı bulamadık. Adım Angelica Petry."

Ne kadar güzel, su şırıltısı gibi bir sesi vardı.

"Benimki de Maurowitz. Walter Maurowitz."

"Yanağınız nasıl?"

"Şimdi iyi. Biraz temizleyip bir merhem sürdüler ve kapandı bile. Yolculuk bitene kadar iyileşirmiş."

"Buna çok sevindim."

Gülümsedi. Pırlanta gibi, güzel dişleri vardı. İlk karşılaştıkları andaki gibi ikisinin de kalbi çılgınca dansediyordu. Kadının, kucağına nazikçe bırakmış olduğu ellerinin titrediğini farketti. Aynı duyguları paylaştıklarından emindi artık.

"Bir şeyler yemek ister misiniz?"

"Ah, ben bir kahve alacağım yalnızca."

Maurowitz garsonu çağırdı ve bir kahve söyledi. Geminin spiniyle yıldızlar ancak farkedilebilir bir hızla açı değiştiriyor, ışıkları yanıp sönüyordu. Burunlarına sıcak çörek ve kahve kokuları geliyordu. Nerede olduğu anlaşılamayan bir kolondan çıkan, Akdeniz izleri taşıyan bir aşk parçasının romantik mısraları kulaklarını okşuyordu. Bir süre konuşmadan uzayın karanlığına dalıp gittiler. Sonra Maurowitz kadına baktı. Dolgun dudakları ıslak ıslak parıldıyordu. Bir an için yüzünü elleri arasına alıp, onu uzun uzun öpmek istedi. Daha önce benzer bir durumda böyle yapardı.

"Hayır" diye düşündü. Daha önce benzer bir durumla karşılaşmadım. Hiç böyle bir şey olmadı.

Göz göze geldiler. Kadının gri gözleri buğulanmıştı. Müziğin ritmi yavaş yavaş artarken, adam uzanıp onun elini avucunun içine aldı. Kadının yanağından bir damla yaş çenesine doğru süzüldü.

"Mutluluktan" dedi kadın...

** Teleskopların gelişmesiyle kırmızı Mars yüzeyi üzerinde tesbit edilen koyu bölgelerin deniz olduğu düşünülerek, buralara, Latinceden gelen Maria ismi verilmiştir.*

Televizyonda Bilimkurgu

Sezen Kaymak

Star Trek (Uzay Yolu)

İlk sayımızda televizyon için çevrilmiş Bilimkurgu dizilerinden kısaca söz etmiş, Türkiye TV'lerinde gösterilmiş ve henüz gösterilmemiş olan dizilere değinmiş ve "Space 1999"ı (Uzay 1999) ayrıntılı olarak tanıtmıştık.

Bu sayımızda, televizyonda Bilimkurgu sayfalarımızı ise "Star Trek" (Uzay Yolu)'in tanıtımına ayırdık.

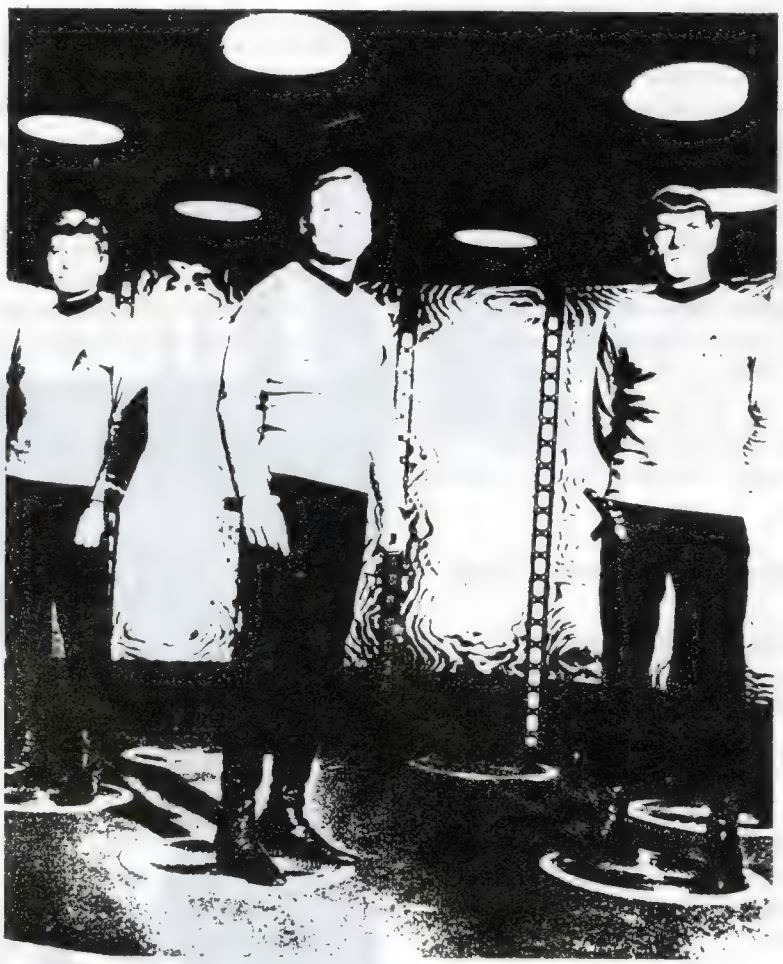

Artık bir efsane haline gelen ve bugünlerde yeniden moda olan Uzay Yolu'nun ABD'de ilk gösterildiği yıllarda izlenme oranı (rating) açısından son derece başarısız olduğu ve izlenme sıralamasında ilk 50 arasına bile giremediğini öğrenmek çok ilginçtir. Sonradan anlaşılan dahiler gibi Uzay Yolu da hak ettiği değeri, yayından kaldırıldıktan sonraki tekrar gösterimleri sırasında yakalamıştır.

Uzay Yolu'nun fikir babası Gene Roddenberry'dir. Yazar ve yönetmen Roddenberry 1960'ların başında umut vadettiğini düşündüğü bir Bilimkurgu dizisi ile ilgili olarak yapımcıları dolaşmaya başlamıştı. Aldığı yanıtlarda genel olarak "çok riskli", "çok farklı" ve "yapımı olanaksız" başlıkları altında toplanabilirdi. 1964 yılında "Desilu Productions", Roddenberry'nin "Star Trek" adını verdiği ve uzayda, yıldızlar arasında dolaşan bir geminin serüvenlerini içeren bu projeyle ilgilendi.

Çok uzun süren projeyi büyük TV şirketlerinden birine kabul ettirme turları NBC'nin hazırlanan 3 pilot bölümden biri olan "The Cage" (Kafes)'i kabul etmesiyle sonuçlanmış gibi görünse de hareket-serüven açısından zayıf bulunan bu bölüm yeniden yazılması için geri gönderildi ve "The Menagerie" (Hayvanat Bahçesi) adıyla yeniden düzenlenerek Uzay Yolu'nun tek 2 kısımdan oluşan bölümünü meydana getirdi. "The Menagerie" daha sonra Hugo ödülünü de kazanmıştır.

"The Cage"ın yerine hareket-serüven açısından daha yeterli bulunan "The Man Trap" (İnsan Tuzağı) ile Uzay Yolu 8 Eylül 1966'da yayın hayatına başlamıştır.

Uzay Yolu, 3 sezon boyunca, 79 Bölüm olarak gösterilmiş üçüncü sezonun sonunda yeterli izlenme oranına ulaşamadığı gerekçesiyle 3 Haziran 1969 da "Turnabout Intruder (Dönek)" adlı son bölümü ile izleyicilere veda etmiştir. Aslında aynı gerekçe ile ikin-

ci sezonun sonunda yayından kaldırılmak istenmiş, fakat 1 milyonu geçen mektup kampanyası sonucu sürdürülmesi kararı almıştı.

Bundan sonra da mucize gerçekleştirilmiştir. Uzay Yolu hem ABD'de hem de 74 ayrı ülkede tekrar tekrar gösterilmeye ve yeni kuşaklarca da artan bir ilgiyle izlenmeye başlanmıştır. Bunun sonucu olarakta tamamen farklı bir kadroyla çevrilen "Star Trek - The Next Generation" (Uzay Yolu - Yeni Nesil), Uzay Yolu'nun çizgi filmi olan "Star Trek: The Animated Series" (Uzay Yolu: Çizgi Dizi) ve "Star Trek: Deep Space Nine" (Uzay Yolu: Derin Uzay Dokuz) adlı diziler ortaya çıkmış, bu arada orijinal kadro ile de şu ana kadar yedi adet Uzay Yolu sinema filmi çekilmiştir. En son gelişme olarakta "Star Trek: Voyager" (Uzay Yolu: Gezgin) adlı yeni bir dizi gösterime hazırlanmıştır. Böylece Uzay Yolu efsanesi 30. yılına girmiştir.

Orijinal dizide oynayan tüm oyuncular şu anda çok tanınmış isimler olarak BK, sinema ve TV tarihindeki yerlerini almışlardır. Her biri ayrı bir ulustan, ayrı bir karakteri oynayan bu oyunculardan William Shatner Uzay Gemisi "Enterprise" (Atılgan)'ın tam yetkili, genç ve cesur kaptanı James T. Kirk rolüyle; Leonard Nimoy Dünyalı bir anne ve Volkanlı bir babadan olma sivri kulaklı, yeşil kanlı, duygusuz ve mantıklı bir yarı-volkanlı olan Mr. Spock rolüyle ve Deforest Kelley de alaycı ve insancıl gemi doktoru Leonard (Bones) McCoy rolüyle adeta özdeşleşmişlerdir. Bu özdeşleşme o kadar ileri gitmiştir ki, herkes aktörleri dizideki adlarıyla anımsayıp, gerçek isimlerini önemsemeyince Leonard Nimoy "I am not Spock" (Ben Spock Değilim) diye bir kitap yazmak zorunda kalmış ve Uzay Yolu'nun 2. sinema filmi olan "The Wrath of Khan" (Han'ın Gazabı) ın sonunda Mr. Spock'un ölmesini sağlamıştır. Ancak seyircinin yoğun tepkisi üzerine 3. Uzay Yolu sinema filmi olan "The Search for Spock" (Spock'ı Arayış)ta tekrar canlandırılmış ve savaşmaktan vazgeçerek 4. Uzay Yolu sinema filmi olan "The Voyage Home" (Eve Dönüş) da hem oynamış, hem de filmin yönetmenliğini yapmıştır.

Uzay Yolu dizisinde oynayan diğer oyuncular ise sırasıyla şunlardır: Geminin Baş Mühendisi, çalışkan ve titiz bir İskoçyalı olan Montgomery Scott (Scotty) rolünde James Doohan; Atılgan'ın Haberleşme Subayı güzel ve çekici bir zenci olan Teğmen Uhura rolünde Nichelle Nichols, kılıç sporlarına meraklı Uzak-Doğulu, çalışkan gemi dümencisi Teğmen Sulu rolünde George Takei; diziye ikinci sezondan itibaren katılan genç, meraklı ve bilgili bir Rus olan Çavuş Pavel Chekov rolünde Walter Koenig ve Doktor McCoy'un yardımcısı güzel ve duygulu Hemşire Christine Chapel rolünde Majel Barret Roddenberry (Gene Roddenberry'nin karısı). Ayrıca ilk sezon dizinin kadrosunda bulunan Grace Lee Whitney de Kaptan Kirk'ün alımlı yaveri Janice Rand rolüyle Uzay Yolu dizisinde yer almıştır.

Zaman olarak 23. yüzyılda geçen Uzay Yolu dizisi, genel konum olarakda Yıldızlararası yolculuk yapma ve Işıküstü hızlarda yol alma yetisine sahip 430 personeli bulunan "Enterprise" (Atılgan) adlı yıldız gemisini seçmiştir. Dizinin geçtiği yüzyılda tüm Dünya Birleşmiş Milletler bayrağı altında bütünleşmiş ve yakın yıldız sistemleri ile de çeşitli bağlantılar kurarak "United Federation of Planets" (Birleşmiş Gezegenler Federasyonu)'i oluşturmuştur. Atılgan Yıldız Gemisinin görevi her bölümün başında Kaptan Kirk 'ün sesinden anlatıldığı gibi 5 yıllık bir görev süresi içinde farklı uygarlıklarla ilişki kurmak ve daha önce hiç bir insanın gitmediği yerlere cesurca gitmektir.

Bu yolculuklar Atılgan'ı ve içindeki 430 kişiyi serüvenden serüvene sürüklemektedir. Bazen eski Yunan Tanrısı Apollo ile karşılaşılmakta, bazen 1920'lerin Dünyasına benzer bir uygarlık kurmuş olan gangsterlerle uğraşılmakta, çoğunlukla farklı yaşam biçimleri ile iletişim kurulmakta ki bunlar arasında Abraham Lincoln görüntüsüne bürünen canlılar, dev bir kertenkeleyi andıran Gorn ile yapılan mücadele de yer almaktadır. Bu serüvenler sırasında Birleşik Gezegenler Federasyonunun en önemli 2 düşmanı olan Klingonlar ve Romulanlarla da zaman zaman çatışmaya girilmektedir. Bazen zamanda yolculuk yaparak 1970'lerin Dünyasına geri dönmek ve UFO sanılarak askeri jetlerce izlenmek ya da nükleer başlıklı bir roketin fırlatılmasına engel olmaya çalışan yabancı Dünyalı bir ajana yardımcı olmak gibi serüvenlerde yeralmaktadır. Bazı bölümleri Komedi, bazıları western, bazıları Aşk Hikayesi, bazıları da dram tarzında olan Uzay Yolu'nun, pek çok bölümü ise hareket-serüven esasına dayandırılmıştır.

BK Literatürüne kazandırdığı, "Işınlama" Tekniği, "Warp Hızı" kavramı, "fazer silahları", "Foton torpilleri", "sivri kulaklı Volkanlı Irkı", "Birleşmiş Gezegenler Federasyonu" kavramı ve "Dilityum Güç Kristalleri" gibi pekçok yeni deyimle birlikte kendisinden sonra çevrilen pek çok TV dizisi ve Sinema filmine öncülük etmiş olan "Star Trek" (Uzay Yolu) 1996 yılını 30. doğum yıldönümü olarak özellikle ABD'de çeşitli etkinliklerle kutlamaktadır.

Lanet

ÇEVİRİ-ÖYKÜ

Arthur C. Clarke

The CURSE

Çeviren: Cem Avcı

Küçük kasaba, ününün dünyayı kapladığı üçyüz yıldır, burada nehrin kıvrım yaptığı yerde durmuştu. Zaman ve değişimin eli ona usulca değmiş; Üçüncü Reich'in çöküşü ve Armada'nın gelişi haberlerini uzaktan işitmiş ve İnsanlık'ın bütün savaşları ona ilişmeden yanından geçmişti.

Şimdi ise, asla varolmamış gibi yokedilmişti. Bir anda, yüzyılların uğraşı ve zenginliği uzaklara sürüklenmişti. Kaybolmuş caddeler camlaşmış toprakta, solgun işaretler olarak hala izlenebilmekteydi, fakat binalardan geriye hiçbir şey kalmamıştı. Çelik ve beton, sıva ve ağaç aksam - hepsi - ayrılarak sonunda küçük parçalara dönüşmüştü. Patlayan bombanın göz kamaştırıcı ışığı tarafından dondurulmuş oldukları ölüm anında onlar biraradaydılar. Sonra, ilk önce ateşe dönüşen bir parıltı haline gelmişler, patlama dalgaları onlara ulaşmış ve yokolmuşlardı. Miller ve miller boyunca, yırtıcı alev yarıküreleri düz çiftlik alanları üzerine yayılmış ve alevlerin kalbinden - anlamsız ve küçük amaçlara yönelik dikilen bir totem direği gibi - dönerek yükselen mantar şeklindeki bulut uzun yıllar boyunca insanların aklından çıkmamıştı.

Roket rotasından sapanlardan, hatta belki de sonradan ateşlenenlerden biri olmalıydı. Hangi hedefe fırlatılmış olduğunu söylemek güçtü. Londra için elbette olamazdı, Londra uzun zamandır askeri bir hedef değildi. Hatta, Londra artık hiçbirşey değildi. Uzun bir zaman önce, görevliler o oldukça ufak hedef için üç hidrojen bombasının yeterli olacağını hesaplamışlardı. Yirmi tane göndermekle, belki biraz fazla gayret gösterilmişti.

Bu roket, işlerini oldukça iyi yapan yirmiden biri değildi. Hedefi ve fırlatıldığı yer, ikisi de bilinmiyordu: acaba ıssız kutup alanlarını geçerek mi gelmişti veya Atlantik'in suları üzerinden uzaktan mı, hiçkimse birşey söyleyemiyordu ve zaten şimdi bunu önemseyen ancak bir kaç kişi vardı. Bir zamanlar bu tür şeyleri bilen, büyük mermilerin uçuşunu uzaktan izleyen ve onları karşılamak için kendi füzelerini yollayan insanlar vardı. Çoğu kez, o buluşma, dünyanın üzerinde, güneş ve yıldızların siyah gökleri birlikte paylaştığı yükseklerde sahiplerini bulurdu. Sonra da, insanın görüp anladığından yüzyıllar sonra başka gözlere ulaşacak olan o betimlenemeyen alev uzayın içine doğru gönderilen bir mesajmış gibi orada bir an için çiçek açardı.

Fakat o olaylar günler önce, savaşın başlangıcında olmuştu. Savunanların, sadece varolmak zorunda olduklarını anlamış bir durumda, etrafa kaçışma-larından uzun zaman önceydi. Görevlerini terketmek için yeterince uzun bir süre hayatta kalmışlardı; artık çok geç, düşman hatasını öğrenmişti. Daha fazla roket fırlatmayacaktı; bu hala düşmekte olanlar ise, onun uzayın derinliklerine - uzağa - gizli bölgelerden saatler önce göndermiş oldukları idi. Şimdi onlar güdümsüz ve atıl bir şekilde geriye dönüyor; onları hedeflerine yönelttmesi gereken sinyalleri boş yere bekliyorlardı. Artık daha fazla zarar veremeyecekleri dünya üzerine rastgele, birer birer düşüyorlardı.

Nehir kıyılarından taşmış; bazı yerlerde de o muazzam patlamanın çekicinin altında ezilerek yatağının altına inmişti ve artık denize ulaşamıyordu. İnsanların şehirlerini ve zenginliklerini, onlara başlangıçta verilen bir dünyaya çeviren ince bir toz yağmuru, günlerdir yağmaya devam ediyordu. Güneş batıdaki kızgın bulut kümelerinin arasından batıyor ve gökyüzü artık tamamıyla kararmıyordu.

Burada nehrin kıyısında bir kilise bulunmaktaydı ve artık binanın geriye kalanından hiçbir iz yoktu, ama yılların onun etrafında biraraya getirmiş olduğu mezartaşları hala yerini işaret ediyordu. Şimdi, tabanlarından kopmuş ve sessizce patlama çizgisini gösteren taş dilimler paralel sıralar halinde yatıyordu. Bazıları yarıya kadar yere serilmiş, diğerleri çatlamış ve korkunç ısı tarafından kabartılmışlar, fakat bir çoğu hala yüzyıllardır nakletmiş oldukları mesajları üzerlerindeki oyuklarda boş yere taşıyorlardı.

Batıdaki ışık öldü ve doğal olmayan koyu kırmızı renk gökten soldu. Gündüz oldukça soluk görülebilen fakat gecenin gündüzü uzaklaştırmasıyla ortaya çıkan - yeterince - kuvvetli, değişmez bir ışınım sonucu oyulmuş yazılar hala açıkça okunabiliyordu. Toprak yanıyordu: miller boyunca, toprağın radyoaktivitesinin parlaklığı bulutlardan yansıyordu. Ve derinliklerde bile ölümcül parıltısını değiştirmemeye devam eden toprağı sular örterken, muntazaman genişleyen nehrin koyu şeridi pürüzsüzce parlayan kır manzarasını yaraladı. Bir nesil içinde, belki görüntüsü değişecekti, fakat yaşamın tekrar buralara güvenlikle gelebilmesinden önce bir yüzyılın geçmesi gerekecekti.

Mihrabın yokolmasından önce, üçyüz yıldan daha fazla yatmış olan, yıpranmış mezar taşına sular korkarcasına dokundu. Ve sonunda, ateşlerin konuşmasını mezartaşına - sadece önemsiz bir soldurmayla - çok uzun bir zaman engelleyen kilise yitip gitti. Ölen toprağın cansız ışıkları altında, taşa çarparak minicik dalgacıklar halinde kırılan su, mezartaşının etrafında yükselirken, modası geçmiş kelimeler hala izlenebilmekteydi. Milyonlarca kişinin bakmış olduğu mezartaşı kitabesi azar azar muzaffer suların altına doğru kaydı. Kısa bir süre için hala belli belirsiz görülebilen harfler sonra ebediyen kayboldular.

ERDEMLİ ARKADAŞ İSA AŞKINA KAÇIN,

BURAYI ÖRTEN TOPRAĞI KAZMAKTAN.

BU TAŞLARI KORUYAN KUTSANACAKTIR,

VE LANETLENECEKTİR BENİM KEMİKLERİMİ KIMILDATAN.

Şiir, şimdi bütün sonsuzluk boyunca rahatsız edilmeden, güvenlik içinde uyuyabilirdi; başının üzerindeki sessizlik ve karanlık içinde Avon onu denize ulaştıracak yeni çıkışını arıyordu.

REACH FOR TOMORROW adlı kitabından (Arthur C. CLARKE) Balantine Books (1956)

Bilimkurgu Sineması

Melih Tarı

Dünyada sinema denilince akla ilk gelen isim Amerika Birleşik Devletleri'dir. Doğumundan günümüze sinema sanatının tüm gelişme evrelerinin bu ülkede gerçekleştiği bilinen bir gerçektir. Emekleme döneminden itibaren, bu konuyu bir sanat haline getirenler öncelikle bu dalda büyük yatırımlar yaparak, gelecekte büyük bir sanayi haline geleceğini uman ve haklı oldukları da zamanla anlaşılan yatırımcılar olmuşlardır. Aslında o dönemlerde, ortada hiçbir şey yokken bu konuya yatırım yapma cesareti gösteren bu kişileri aydın görüşleri için tebrik etmemiz gerekir. Zamanında siyah-beyaz ve sessiz olarak başlayan kısa metrajlı prodüksiyonlarda genellikle komedi ve western gibi konular tercih edilmesine karşın, çok kısa bir süre sonra da bilimkurgu örneklerine rastlıyoruz. Sessiz sinemanın son dönemleri ile sesli sinemanın başlama dönemlerinde belli bir yoğunluk kazanan bilimkurgu sineması ingilizlerin ünlü Hammer şirketi ile de fantastik örneklerine kavuşmuştur.

Diğer bazı prodüksiyonlara oranla bilimkurgu filmleri, özellikle alışılmışın dışında maddi yatırımlar gerektirmektedirler. İlk dönemlerde çok kısıtlı sermayelerle çekilen filmler yapılmışsa da, aslında bu konunun insanlara daha cazip hale getirilmesi için çaba gösteren büyük sinema şirketleri, zaman içinde hiçbir maddi harcamadan kaçınmaksızın diğer konulara yaptıkları yatırımların daha fazlasını harcamaktan çekinmemişlerdir. Bu konuda en güzel örnek olarak,

O günlerin hafızalara yer etmiş filmlerinden Harryhausen'in klasiği Sinbad'ın 7. gezisinde ünlü dragonun ölüm sahnesi

bir teknoloji zaferi olan "TERMİNATÖR II" filmini gösterebiliriz. Yapıldığı yılda diğer konularda yapılan herhangi bir filmin yaklaşık iki katına malolmasına karşın, sonuçta yapımcılarına umulanın üzerinde bir kâr sağladığı hasılattan anlaşılmaktadır.

Sesli sinemanın gelişme sürecinde, filmler renkli olarak çekilmeye başladı. Artık sinema yapımcıları bu yeni etmeni de kullanarak son derece kaliteli prodüksiyonlara imza atmaya başladılar.

Bilimkurgu filmleri genel olarak insanlığın diğer dünyalardan gelen ve çoğunluğu kötü amaçlar taşıyan bazı yaratıklarla savaşımını işlemekle beraber, gelecekte insanların kendi kendini yok edebileceği korkusunu da yansıtan pek çok serüveni işlemişlerdir. İnsanlığın kendisine çok faydalar sağlayan önemli bazı icatların, sonuçta başına dert açtığının anlatıldığı çok çeşitli konular da çeşitli kereler dile getirilmiştir. Bu önemli icatların başında muhakkak ki, robotlar gelir ve robotlar sonuçta kendi yaşamlarını kendileri düzenleyerek yaratıcıları olan insanoğluna isyan edecek teknolojik düzeylere ulaşmakta ve çok sık işlenen bir konu olarak bilimkurgu filmlerindeki yerlerini almaktadırlar.

II. Dünya Savaşının sona ermesiyle, diğer tüm sanayi kollarındaki sermayedarlar gibi, sinema sektörünün yatırımcıları da derin bir nefes almışlardı. Her ne kadar küçük sermayeli bazı şirketler savaşın krizini atlatamayarak kapanmışlarsa da dünya sinema endüstrisinin tek sahibi Amerikan sineması en darda kaldığı anlarda dahi bir kaç film şirketinin aynı çatı altında toplanması ile, yaşadığı önemli krizlerin üstesinden gelmeyi başardı. Geleceğin gizemi, aslında

Japon filmciliğinin en tanınmış bilimkurgu kahramanı GODZILLA, ve yapımcılar yeni bir sete hazırlanıyorlar

çok sınırlı bir çerçevede imiş gibi gözükse de, aslında yazar ve senaristler, günümüzde akla hayale gelmeyecek, değişik türlerde eserler vermeye devam etmektedirler. (.....)

Normal şartlarda bilimkurgu filmleri, diğer filmlere oranla çok daha fazla yatırım gerektirmektedirler. Bu filmlerde en önemli pay muhakkak ki, görsel efekt uzmanlarına düşmektedir. Filmin konusuna uygun araç ve gereçlerin tasarımı ve hazırlanması ile bilgisayar teknolojisinin uygulanmasını gerçekleştiren bu uzmanlar bizim izlediğimiz hale gelen filmde, kamera arkasının en önemli elemanlarıdırlar.

Gelecek sayımızdan itibaren, başlangıcından günümüze bilimkurgu filmlerinden örnekler, çekim hileleri ve film hikayeleri ile buluşmak üzere bol filmli günler dileriz.

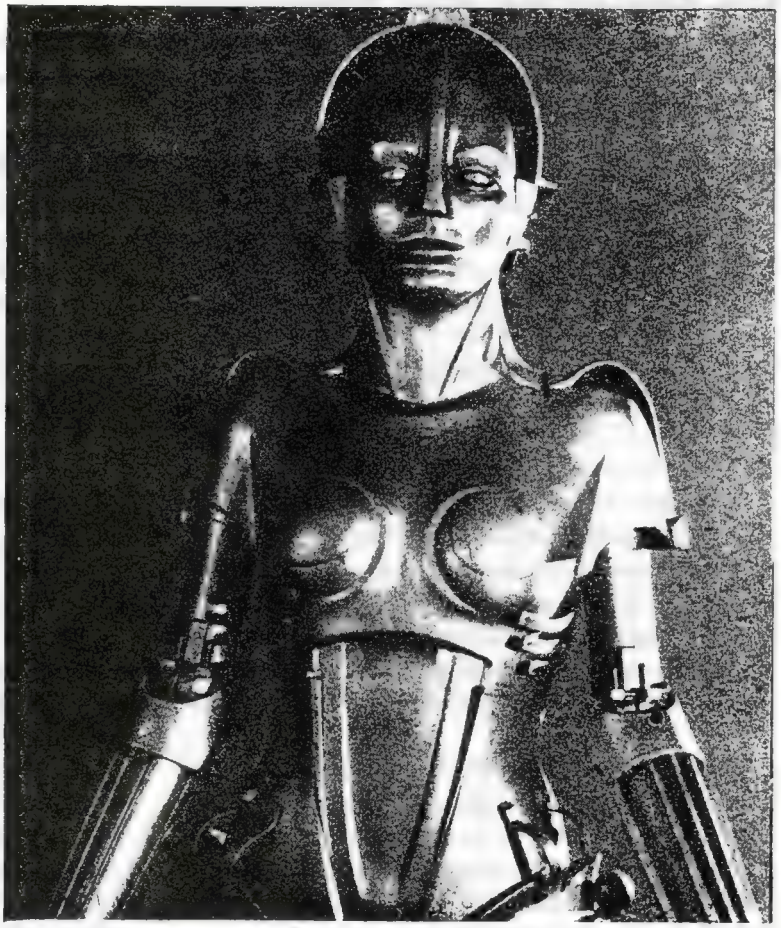

1927 yılı yapımı, yönetmen Fritz Lang'ın ünlü klasiği "METROPOLİS"

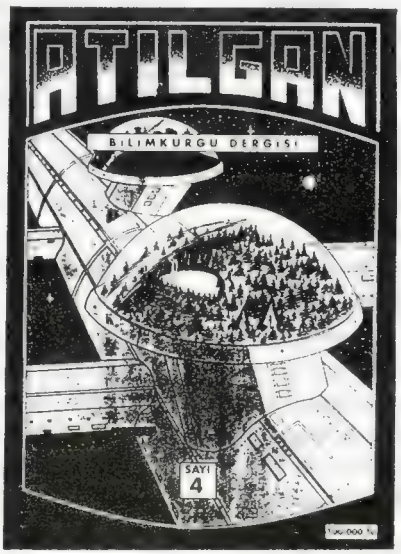

Uç İzmir'de Bir Mevsim

ÖYKÜ

Emrah Göker

"Güzel günler göreceğiz çocuklar
Güneşli günler göreceğiz..."

N.H.

Bahar, hele bir de serbest iklim dönemlerinde rastlarsa, keyfine doyulmaz bir mevsim olur Yeni Dünya'nın kuzey yarımküresinde. İnsanların yüreklerine kaynağı belirsiz bir mutluluk dolar, o yürekler ki sömürüden, baskıdan ve açlıktan içleri boşaltılmış birer pompadan ibarettirler artık. Biraz ısınan hava, ara sıra transparan kubbe parklarda görülebilen masmavi gök, çiçek pazarlarında artan çeşitler, ve sadece holopanoda çıkabileceğiniz ateş pahası geziler... Çöle birdenbire boşalıveren berrak bir çağlayan gibidir bahar bu tüketici yığınları için.

Mevsim, Türk Bloku'nun genişletilmiş üstşehirlerinden İzmir'e de (belki biraz da kayırarak onu) selamını bırakmıştı. Uç İzmir, cıvıl cıvıldı. Renkler, ışıklar, holoreklamlarla süslü, titanyum alaşımlı duvarlarına Ege'nin yorgun dalgaları çarpan dev turizm canavarı Uç İzmir, baharın selamını almıştı doğrusu.

Ama Altan bu selamı alamayanlardandı. KoruSa Suçlu Taşıma Şirketi'nin zırhlı, selenyum fotokristalleriyle çalışan aracında bir garip adam... Başını aracın duvarına dayamış, düşüncelere dalmıştı. Kendisinden gözünü ayırmayan silahlı güvenlik görevlilerini görmüyordu bile. İki gün önce yerel yönetimce tutuklanmış ve özel tutukevlerinden birine konmuştu. Şimdi "hukuksal değerlendirmeye" götürülüyordu. Ona sorarsanız düşünmek suçsa, suçluydu, ama kanuna göre "toplumun yazılı normlarına başkaldırı ve uyumsuzluk" Altan'ı sakıncalı kılıyordu.

Altan 32 yaşındaydı. Ufak tefek, tıknaz bir yapısı vardı. Dilbilimciydi. Bundan iki yıl önce önemsiz bir konuda doktora tezini vermişti. Zaten önemli ve hassas bilimsel konular İlerici Bilim Araştırmaları Masası'nın onayı olmadan asla incelenemezlerdi. Yüksek Dünya Çıkarları'na muhalefet eden çalışmalar bilimsel olabilir miydi hiç? Tarih hemen hemen tümüyle yasaklanmıştı. Toplumbilim, geçmişten kalan üç-beş teoriyle tamamen egemenlerin buyruğundaydı. Falan yerde ekonomik reformlar mı yapılacak, gidin halkı kemer sıkmaya ikna edin! Toplumda sürekli çatışmayı savunanlar mı var, gidin teorileri çürütün, halk uyanmasın! Kısacası bilinçlenmeye yol açabilecek sosyal bilimler sakıncalıydı. Fizik bilimlerine fazla dokunulmamıştı, gelişme endüstrinin kontrolünde olsun yeterdi. İşte Altan, böylesine sisli bir bilimsel ortamda gizlice antropoloji öğrenmiş, birçok yasak dilbilim yayınını takip etmişti. Ama tutuklanmasının daha derin nedenleri vardı.

Türk Bloku, 2031'de NAWU'nun (Non-activist World Union = Aktivist Olmayan Dünya Birliği) kurulmasından üç yıl sonra birliğe katılmıştı. Görünürde ekonomide küresel bir işbirliği için kurulan birlik, Birleşmiş Milletler ve onun bütün kurumlarını da bünyesine katmıştı. Birlik, "non-activist" idi, çünkü tek bir küresel devletle binlerce kültür, ekonomi ve din bir arada yönetilemezdi, bunu çaktırmadan yapmak gerekirdi. Tıkanan kapitalizm, çareyi tüm kaynaklarını birleştirmekte bulmuştu aslında, çünkü halklar kaynayan kazanlara dönmüştü. 10 yıl içinde tüm dünya ülkeleri ister istemez birliğe katıldılar, en son katılanlar hala din hukukuyla yönetilen Asya ülkeleriydi (zaten onların da petrolü bitmek üzereydi). Ve 2041'de yepyeni gibi görünen ideolojileriyle neo-kapitalistler tarih sahnesindeydiler: Büyük Balyoz dönemi başlıyordu.

O dönemi tamamen anlatmak hiç kolay değil, bu tarih kitaplarının işi. Yöntemler görülmemiş değildi, ama yapılanlar, kitlelerin bu kadar etkili sindirilmesi, sistemin bu denli sağlam oturtulması, görülmemiş bir tekno-medyatik propagandayla değişimin doğru ve ümit verici olduğunun beyinlere kazınması... Yani yapılanlar, insanlık tarihinde sömürünün, para hırsının, kısacası tüm sermayeci ve yayılımcı değerlerin gerçekleştirdiği en korkunç reformlardı.

"Büyük Balyoz" Altan'ın da kafasına girmişti, ama o en azından düşünsel olarak yıkılmayanlardandı.

Zırhlı araçta pencere yoktu. Tavandaki uzunlamasına florasan sütbeyazı ışığıyla aydınlatıyordu içeriyi. Sanki yerinden bile kıpırdamıyor gibiydi araç, öyle sarsıntısız, kayıp gidiyordu. Hafif bir tınlama ve içeri oksijen üfleyen havalandırmanın alçak gurultusu yegane seslerdi. İki görevli hiç konuşmuyorlardı zaten. Altan hafifçe doğruldu. Canı çikolata çekmişti anlamsızca. Buna güldü. Araç, dev site-kentin sonsuz

tünellerinde, hedefi olan Merkez Sorgu ve Yargı Ünitesi'ne doğru hızlanmayı sürdürdü.

Merkez Sorgu ve Yargı Ünitesi beş katlı bir apartman büyüklüğünde bir makroişlemciydi; zeki, düşünebilen, öğrenebilen, karar verebilen bir bilgisayar. Aynı zamanda savcı, yargıç ve jüri. Her dünya toplumu onu değişik isimlerle çağırırdı. Türk Bloku'nda da ona ve onun gibi diğer birimlere "Kadı" deniyordu. Her üstşehirde birkaç Kadı bulunurdu. Her Kadı'nın girişinde suçluları Milgram Yasası'nın şu maddesi karşılardı: "Hızlı ve kesin adalet toplumu ayakta tutar."

Elbette bilgisayar ve ona bağlı ses, analiz, grafik ve görüntü birimleri tüm binayı kaplamıyordu, binada insanlar ve yargı işleminin ayrı ayrı yapılabileceği bir sürü oda vardı. Altan bu insanlar tarafından karşılanmış, hücreye pek benzemeyen bir odaya getirilmişti şimdi. Artık hukuk öğretilmediğinden her suçlu savunmasını kendi yapardı. Ona üzerinde bir sürü elektronik zımbırtı olan bir giysi giydirmişler, garip görünüşlü bir de başlık takmışlardı, tüm kafasını kaplayan bir başlık. Odada bir koltuktan başka bir şey yoktu, sarı bir ışık taban hariç tüm duvarlardan geliyor ama gözü rahatsız etmiyordu. Koltuğa oturması söylenmişti, oturdu. Bir dakika kadar sonra başlık karardı. Sonra sesler ve renkler hücum etmeye başladı ona doğru, irkilerek koltuğun arkasına yapıştı Altan. Sonra aniden mekan değişti, ışık sadece tabandan geliyordu şimdi, eflatun renginde yydi. Koltuğunun beş metre önünde mermer bir kürsü maddeleşmişti, iki buçuk metre yüksekliği ya var ya yoktu. Odanın sınırları karanlığa gömülüydü.

Sonunda kürsüde bir silüet göründü. Siyah cübbeli, yüzünün ancak eflatuni hatları gözüken bir silüet. Nedense Altan onu bukleli beyaz bir perukla hayal etti, sonra bu düşüncenin ona ancak rahatsızlık verdiğini farkedip olaya konsantre olmaya karar verdi. Onu düşünen bir makine yargılayacaktı ne de olsa.

Gür, bariton bir ses salonda yankılandı:

"Düzensi akış, altanbirey... Yargı-süreç başlar.. Doğru!" Silüet eliyle kalkmasını işaret etti.

Altan ayağa fırladı. "Adapte Türkçe konuşmayı reddediyorum! Buraya yeni dile karşı çıktığım için getirildiğime göre normal dili kullanacağım. Hem zaten savunmamı yaparken kullanabileceğim özgürlük, sömürü, baskı, gerçek adalet gibi kelimeler o saçmasapan dilde bulunmuyor! Ve- "

"Tamam, Altan Coşkun, sessiz ol! Mahkeme etiğine aykırı davranma... Yeni dilin henüz resmileştirilmediğini göz önüne alarak isteğini yerinde buluyorum. Bir kez daha uyarıyorum: Söz vermeden konuşmayacaksın!.. Şimdi, 30 Mart gecesi hakkındaki şu iddialardan dolayı tutuklandın: Bir; yasaklanmış yazılı ve görsel medya bulundurmak, ve sözkonusu medyayı başkalarının bulundurmasına teşvik etmek. İki; başta akademik ortam olmak üzere çeşitli sosyal ortamlarda NAWU ve Türk Bloku çıkarlarına taban tabana koşut düşüncelere sahip olmak, bunları savunmak ve bunları yaymaya çalışmak. Üç.."

Altan dinlemiyordu. Bıkkınlık. Tek duyumsadığı buydu. Sistem bütün silahlarıyla saldırıya geçmişti. O ise mücadele etmek istemiyordu artık. Bu sefil dünyanın sefil insanları buna değmezlerdi. Alıp başını gitmek... Evet evet, kaçmak. Bu gezegenden ve yakında sömürmeye başlayacağı diğerlerinden uzaklara-

"... bu suçlamalara bir diyeceğin var mı?" Kadı'nın sesi kızgın çıkmış gibi geldi Altan'a. Titredi.

"İtiraz etmemin ne yararı olur ki? Programcıların çoktan cezamı vermişlerdir zaten." Sesini yükseltti. "Evet! Hâlâ yeni Türk dilinin Türk Kültürü'nü, artık ondan geriye ne kalmışsa, yok edeceğini, daha önemlisi Türk halkının, artık öyle bir halk varsa, boynuna geçirilmiş neo-kapitalizm zincirini daha da sıkacağını savunuyorum! Bir halkın anadili, onun can damarıdır. Onsuz konuşamaz, onsuz düşünemez, yaratamaz. Dilimizi değiştirmek istiyorsunuz. Ama onun hastalıklı bir kaç dalını kesmek değil yaptığınız, siz onu kökünden söküp yeni bir tane dikmek istiyorsunuz. Bu korkunç bir şey!"

Kadı biraz bekledi. Verileri analiz etti. Sabitleri ve değişkenleri belirledi. Karar etkilerini hesapladı. Ve konuştu:

"Dünya Birliği çıkarları için neyin doğru neyin yanlış olduğuna belirli bir zümre karar verir. Toplumda herkesin işlevi ayrıdır. Seninki de Adapte Türkçe dilinin gelişmesini sağlamaktı. Sen görevini yapmadın. Üstelik kanunsuz yöntemlerle halkın kafasını karıştırmaya kalktın.

"Her düşünce özgür kalamaz; bu, sistemin doğasına aykırıdır. İnsan aklı kaos denizi gibidir. Dolayısıyla düzensiz olan ve düzensizliği bulaştıran herşey çatışma doğurur, çatışma sisteme aykırıdır."

"Sistem, sistem! Sistemin canı cehenneme! Yüzyıllardır tepedeki bir avuç insan, aşağıdaki milyonları sömürdü durdu. Sistem dediğin meret yedi, yedi, yedi, sonunda patlama noktasına geldi işte. Dünya tükendi. İnsanlar tükendi. Kadı boş kaldığında ne düşünür bilmem ama ben bu milyarlarca insanı önemsiyorum. Parababaları şirketlerinden ve koltuklarından vazgeçmek istemiyor diye biz de insanlığımızdan vazgeçmek zorunda değiliz! İnsanlara açma-kapama düğmesi takamazsınız!"

Altan kürsüye doğru bir iki adım ilerledi heyecanla. Kadı'nın gerçekten de yüzünün olmadığını farketti.

"Bir düşün sayın siber-yargıç, nasıl adlandıracağını bilmediğin için özgürlüğü anlamıyorsun. Kafanda bile canlanmıyor. Buna kızamazsın da çünkü otoriteye öfke ve başkaldırı kelimelerini de hayatında kullanmamışsın. Çok değil, üç-dört nesil sonra bu böyle olacak... Böyle olmamalı!" Son kelimeyi haykırırken sesi çatlak çıktı. Yanakları alev alev yanıyordu. Koltuğa bıraktı kendini.

Kadı yine sessiz kaldı bir süre.

"Polemiğe girmeyeceğim Altan Coşkun. Düşüncelerinin yasalarla tehlikeli bir biçimde çatıştığı çok açık. Bu bağlamda ilk madde dışında sana yöneltilen suçlamaları kabul ettiğine, hepsini itiraf ettiğine karar veriyorum. Yine de itiraz edersen seni haksız çıkaracak toplam oniki tanık ve çeşitli kanıtlar mahkemeye sunulmuş durumda. Evet?"

Sessizlik.

"Kanunun 128-E bölümüne dayanarak ilk madde dışındaki tüm suçlamaları kabul ettiğinden ilgili kanıt ve tanıkları atlıyorum. Şimdi, evinde bulunan ve şu anda ekranında listelenmekte olan baskı kitaplar, görüntü kitaplar ve holofilmler hakkında diyeceğin bir şey var mı?"

Sessizlik. Liste aşağı doğru akıyordu.

"Diyecek bir şeyin olmadığına göre tanıklık edecek altı kişiyi atlıyorum. Bu suçlamayı da kabul ediyorsun. 128-G'ye göre mahkemeden ilgili tanık ve kanıtları sunmasını yine de talep edebilirsin. Evet?"

"Gerek yok." Sesi buz gibiydi.

"Cezanı açıklamadan önce söylemek istediğin bir şey var mı? Bu aşamada sunacağın kanıt ve tanıklar incelenene kadar."

"Lafı uzatma! Yaptıklarımı suç saymıyorum bile."

Kadı bir-iki saniye konuşmadı. Altan bir an onun siyah cübbesi içinde sırıttığını sandı.

"Karar: "Suçlamalar başlığın sol üst köşesinden akmaya başladı. "21-A, 22-A, 28-A tire D ve 73-C kodlu kanun bölümlerini çiğnemekten sanık Altan Coşkun suçlu bulunmuştur." Kanunun ilgili bölümlerinin geniş açıklamaları geçiyordu ekrandan. "Suçlarını itiraf etmen, daha önce hiç suç işlememiş olman ve mahkeme boyunca biyoritm verilerinin yalan söylemediğini göstermesi hafifletici sebepler olarak belirlenmiştir." Başlık ekranı bu sefer bir takım hesaplarla doldu.

Hafifletici sebepler, diye düşündü Altan. Hesaplardan bir şey anlaşılmıyordu.

"Sonuç olarak, kanunun 244 no.lu bölümünün bana verdiği yetkiye göre sanık Altan Coşkun'un cezası sevkedilme'dir. İnfaz-"

SEVKEDİLME. Ekranda açıklama geçti. Ertesi gün 02:00'da. İşte bu kadar. 21. yüzyıl adaleti. Siber-adalet. İdam. Ölecekti. Altan inanmıyordu hâlâ. Onu gerçekten öldüreceklerdi. Bu kadarını beklemiyordu. Ekran karardı. Altan gözlerini kapattı. Altan'ın hayalinde beyaz bukleli bir yargıç çekicini vurdu.

***

Görevliler. Uzun koridorlar. Asansör. Yine uzun koridorlar. Hücre.

Hücrenin kapısı gürültüyle kapandı. Yiten ayak seslerini bir başka kapının sesi izledi. Ardından sessizlik. Sevkedilecekti. Yönetenler, planlı ve programlı bir şekilde onun canını alacaklardı. Niye? "Kurulu düzeni ekonomik ve politik yönlerden sarsacak halk hareketleri başlatmak amacıyla düzen karşıtı propaganda" yapmaktan, ve hatırlamadığı bir kaç sebepten daha. Ne hakları vardı? Tek bir kişi nasıl tehdit edebilirdi kokuşmuş düzeni? Bir zavallı dilbilimci?

Gerçeğin önüne ördüğü duvar yıkıldı. Sarsıla sarsıla ağlamaya başladı Altan. Ağlamaktan yorulunca uyudu.

***

Hücrenin küçük ama temiz tuvaletinde yüzünü yıkadı. Ağlamak, sızlamak, yalvarmak faydasızdı. Yaptıklarının tehlikeli olduğunu başından beri biliyordu. Ama yine de sistemin acımasızlığıyla drank diye tanışmak...

Yemek. Yemek getirmişlerdi o uyurken. Karnını doyurdu. Ve geride kalan aç veya tok insanlar için üzüldü. Onların "sevkedilmesi" uzun ve acılı olacaktı çünkü.

***

Bir toplumda bütün şiirler sansür bilgisayarlarından geçiyorsa bahar, o toplumun şairleri için eşi bulunmaz bir konudur. Baharın getirdiği aşktan, mutluluktan, güzel günlerden bahseder şiirler. Uzgöreçlerde, şatafatlı kliplerle, genellikle reklamların içinde şırınga edilirler beyinlere.

İnsanlar zaten yorgun gelirler işlerinden, o klipleri seyredip tatlı rüyalara dalarlar. Uç İzmir'in eğlence yerleri hep evlere şenliktir ama, geceleri bile. Her türlü ahlaksız ve fantastik eğlence sizi bekler. Oradan Orta İzmir'e geçeriz. Bir kutukonsantre besin için insanlar öldürürler insanları. Robotlar yakaladıkları evsizleri zorla Evsiz Sitelerine tıkarlar. Ertesi sabah aynı robotlar yüzlerce cesedi taşırlar sitelerden krematoryumlara.

Öte yandan, site-kentin ihtişamlı jeneratörleri, ağ koordinasyon merkezleri, trafik kontrol birimleri, yani bilgisayarlar sayesinde kendi kendine dönen bütün çarklar yorulmaksızın devam ederler işlerine. Dev bir ejderhanın midesindedir üstşehir insanları.

Çöpler hiç tükenmeyecek gibidir. Devasa depolara binlerce kanaldan akarlar, kategorilere ayrılırlar. Geridönüşümlüler, yakılacaklar, eritilecekler, ezilecekler... Çöpler bile neo-kapitalizmin malıdır, evsizler bu yüzden tartaklanır çöp karıştırırken yakalanırlarsa.

Bir de özel çöpler vardır ki onlar "sevkedilirler."

Çok seyrek olarak sakıncalı çöpler çıkar. Başarısız genetik deneyleri, geliştirilirken sorun çıkaran icatlar, "özel" evraklar, daha bir kaç şey daha ve tabii idamlıklar. Maliyeti çok ucuz kargo mekikleri gecenin bilinmeyen saatlerinde 1/100 c ile güneşe doğru fırlatılırlar. Genellikle Venüs'le Merkür arasında bir yere basit bir hidrojen bombası herşeyi atomlarına ayırır. İdamlık olana bombanın ne zaman patlatılacağı söylenmez, iki saat ile on saat arasında herhangi bir anda tüm dertler biter. Bilgisayarların belirlediği patlama zamanı üzerine merkezdeki mühendisler bahse tutuşurlar.

Hiç bir zaman patlayan kargo mekikleri Arz'dan çıplak gözle görülmezler. Ama bir söylenceye göre, içinde düşünce suçluları olan mekikler her seferinde, bir anlık da olsa, uzayda bir meşale gibi parlarlar.

O gece, geceyarısından tam iki saat sonra Venüs'e 250 bin kilometre kadar uzaklıkta bir kavga nihayete erdi. Evren genişlemeye, yıldızlar tükenmeye, gezegenler dönmeye devam ettiler. Galaksiler de şahitti ki, özgürlüğün daha yanacak çok meşalesi vardı.

Klingonca: En son keşfedilen dil veya En Son Keşfedilen Uzaylı Dili

İlker Şimşekalp

Stoughton, Massachusetts'da Software mühendisi olan Rich Yampell kısa bir süre önce Washington'da bir partiye katılır ve duyduğu konuşmalar ona çok ilginç gelir. Rich Yampell'in aktardığına göre "Klingonca konuşanların tümü masanın bir yanında toplanmışlardı ve başka kimse ne söylediklerini anlamıyordu."

Klingonca? Evet Klingonca, Star Trek filmlerinde ve TV dizilerinde kavgacı ve kırışık alınlı karakterlerce kullanılan dil. Klingon dili pek çok boğuk ve tükürük saçılmasına sebep olan ıslığa benzer sesin bulunduğu bir dil olup biraz Japoncaya biraz da İbranice ile karışık bir Alman lehçesi olan Eskenazi diline benzemektedir. (Klingoncayı yeni öğrenenlere bir mendil taşımaları tavsiye edilir.) Savaşçı bir kültürün özelliği olarak Klingoncada güzel, hoş veya merhaba için bile bir karşılık yoktur. Standart karşılama sözcüğü "ne istiyorsun" (nugneH)dır. Fakat "Teslim ol yoksa ölürsün" demek istiyorsanız ve bu ifadeye tam anlamını verecek sesleri çıkartmak istiyorsanız Klingonca tam sizin için demektir.

1980'lerin ortalarında konuşulmaya başladığında bu dili konuşan insan sayısının sıfır ile başladığını göz önünde bulundurursanız Klingonca'nın gerçek bir dil olmakla kalmayıp aynı zamanda evrende en çabuk yayılan dil olduğu ortaya çıkar. Bu dil TV programları için manşetler ve isimler üreten Marc Okrand adında bir linguist tarafından oluşturulmuştur. Star Trek II filminin prodüktörleri film için ihtiyaçları olan bir Vulcan diyaloğunun yazdırmak üzere doktora yapmış bir dil bilimci ararken Marc Okrand tesadüfen Paramount'ın kafeteryasında bir arkadaşıyla öğle yemeği yemektedir; böylece karşılaşırlar ve Okrand onlara yardım etmeyi kabul eder.

Sivri kulaklı Spock'ın ana dili Vulkanca hiçbir zaman çok ilgi çekmez. Fakat Okrand Star Trek III'teki Klingon diyaloğu için bir yıl sonra tekrar göreve çağrıldığında bu sefer işini beklenenden çok daha ciddiye alır ve linguistik açıdan ayakları yere basan, zengin bir kelime haznesi ile karmaşık gramer kurallarını insana doğallıktan uzak gelse de yarattı. Mesela Klingonca cümlelerde acayip bir nesne-fiil-özne sırası izlenmektedir. 1985'te Okran 250.000 adet basılan Klingonca sözlüğünü yayımlamıştır ve kitap halen basılmaktadır. 1992 sonbaharında "Klingonca Konuşmalar" ses bantlarını çıkartmıştır ve 50.000 adet satmıştır. Söz konusu bantta Okrand ve Yeni Nesil Star Trek dizisinde Klingon teğmen Worf'u canlandıran Michael Dorn, Klingon dilinde düşmanlara nasıl hakaret edilebileceğini, kötü sözler söylemeyi ve Klingon imparatorluğunu ziyaret ederseniz banyonun nerede olduğunu nasıl sorabileceğinizi öğretmektedirler.

Bu ürünlerin ticari başarısı Star Trek'in çok büyük hayran kitlesi göz önüne alındığında şaşırtıcı olmaktan uzaktır. Fakat Okrand ve yayıncısı Simon & Schuster'ı şaşırtan şey tüm güçlüğüne rağmen insanların bu dili öğrenmeye çalışıp konuşmalarıdır.

Klingon diline gönül vermiş insanlar tarafından M.I.T. (Massachusetts Institute of Technology) ve Northeastern Illinois ve bazı diğer üniversitelerde resmi olmayan Klingonca dersleri verilmektedir. Geçtiğimiz yıllarda Klingon dili Enstitüsü (Klingon Language Institute, P.O. Box 634, Flourtown, Pennsylvania, 19031) açılmıştır. Enstitünün 200 üyesi vardır ve üç ayda bir HolQeD (çevirisi: linguistik) isimli yayını çıkartmaktadır.

Time, April, 5, 1993.

* Çevirenin notu: Okunuşlar İngilizce için verilmiştir.

Yeni Başlayanlar için Klingonca

TÜRKÇE	KLİNGONCA	KABACA OKUNUŞU*
Klingonca konuşur musunuz?	tlhingon Hol Dajatlh'a	Tungan khol da-JaH-A
İyi bir restorant nerededir?	nugDag oH Qe' QaQe'	Nook-dak okh kkhe KKHAKKH-e
Banyo nerede?	nugDag olt puchga"e'	NOOK-dak okh pooch-PA-e
Anlamıyorum.	jlyajbe'	ji-YAJ-be
Kayboldum.	jlHtaHbagh naDev vlSovbe'	JIKH-takh-bogh na-DEV vi-shov-BE
Beni gemiye ışınlayın.	Hljol	khi-JOL
Teslim ol yoksa ölürsün.	bljeghbe'chugh vaj blHegh	bi-jegh-BE-choogh vaj bi KHEGH

Çağlayan

HİKAYE

Harry Harrison

The Falls

Carter'ın kayıp düşmesine, tepenin dikliğinden çok tüm patikayı saran, oldukça nemli ve sabun gibi kaygan otlar neden oldu. Daha tepeye varmadan yağmurluğunun önü ıslanmış, dizleri çamur içinde kalmıştı. Yukarıya, tepeye doğru attığı her adımla gürültü daha da artıyordu. Tepenin üstüne vardığında hem terli hem de oldukça yorgundu. Ama koyun karşı kıyısına baktığında bir anda tüm yorgunluğunu unuttu.

Herkes gibi o da çocukluğundan beri çağlayan hakkında çok şey duymuş ve birçok fotoğrafını, filmini görmüştü. Ama tüm bunlar onu, gerçek görüntünün şokuna karşı hazırlayamamıştı.

Dökülen bir okyanustu sanki, aşağıya doğru akan bir nehirde gördüğü. Kaç milyon galon su dökülüyordu acaba bir saniyede? Koyun karşı kıyısına dek uzanıyordu. En uç noktaları sprey gibi yoğun, küçük su damlacıklarının oluşturduğu bulut ile gölgeleniyor, görülemiyordu. Koy, dökülen çağlayanın etkisi ile köpürüyor, kaynıyordu. Köpük köpük dökülen dalgalar altta kayalara çarpıyordu. Carter, dökülen suyun şiddetini üstünde bulunduğu kayanın titreşiminden anlayabiliyordu ama tüm sesler, çağlayanın muazzam gürültüsü içinde kayboluyordu. Gürültü öylesine büyüktü ki sanki ona alışamayacaktı. Bir süre sonra kulakları uyuşmuştu, ama beynini saran tüm kemiklerin titreşimi o korkunç gürültüyü beynine iletiyor, tüm beynini adeta dövüyordu. Ellerini kulaklarının üstüne koyduğu an korkuyla çağlayanın tüm gürültüsünde bir azalma olmadığını farketti.

Bulunduğu yerde sallanarak dikilirken, çağlayanın üzerindeki atmosferde ani bir hava değişikliği oldu. Çağlayanın dibinde olan bu değişiklik yoğun su bulutunun yönünü de değiştirdi ve adeta bir su duvarı sprey halinde üzerinden aktı geçti. Çok kısa bir sürede olmuştu ama bu onun hayatında rastladığı en ağır yağmurdu. Böyle bir şeyin gerçek olabileceğine daha önceleri asla inanamazdı. Su bulutunun çok yoğun oluşu onu nefessiz ve soluk soluğa bırakmıştı. Hissettiği yoğun titreşime de daha önce hiç rastlamamıştı.

Carter dönüp kıyı boyunca bakındı, suyun dövdüğü gri uçuruma, kayalara doğru. Aşağıda, tabanda sanki bir kaya çıkıntısı gibi duran evi gördü. Çevredeki kayalardan yapılmış ve o kayalar kadar sert görünen bir yapıydı. Elleri kulaklarında o eve doğru koşmaya başladı.

Kısa bir süre sonra su bulutu denize doğru yöneldi. Böylece altın sarısı öğle güneşi evin üzerine vurdu.

Islak çatısından aniden yoğun bir buhar yükseldi. Yapıldığı kaya kadar sert ve anlamsız olmayan bir binaydı. Çağlayana bakan tarafta iki pencere vardı ve şüphe ile bakan bir çift göze benziyorlardı. Herhangi bir kapı gözükmüyordu. Ama bir süre sonra Carter, köşeyi dönünce patika taşları gördü. O taşları takip ederek binanın, çağlayanın arkasına gelen yüzünde bir giriş bölmesi olduğunu farketti. Herhangi bir kemer yoktu ama büyük taş bloklarla destekleniyordu. Carter bu kapı şekli verilmiş açıklığa doğru yürüdü ve herhangi bir kapı kolu görebilmek için çevresine bakındı. Çağlayanın dinmeyen gürültüsü insanın düşünmesini imkansız kılıyordu. Bir süre gereksiz yere kapalı yöne itmesine rağmen herhangi bir kapı kolu yada zil gibi bir şeyin bulunmadığını anladı. Bu gürültüde, bu duvarların ardında herhangi birşey duyulamazdı. Ellerini indirdi ve kendini düşünmeye zorladı.

Varlığını duyurmanın bir yolu olmalıydı. Boşluğun geri kalan kısmına doğru bir adım attığında birkaç adım ötede paslı bir kapı kolu gördü. Tutup çevirmeye çalıştı ama başaramayacaktı anlaşılan. Kapı kolunu geriye doğru çektiğinde ise bir zincire bağlı olduğunu ve kolu kapıdan bir yarda uzaklaştırabildiğini gördü. Zincir yağlanmıştı ve iyi durumda gözüküyordu. Ama artık ne kadar çekse de daha fazla yararı olmayacaktı. Zinciri bıraktı, zincir duvara çarpıp sekti ve sonra sallanmaya başladı, bir süre sonra da hareketsiz kaldı.

Daha sonra mekanik bir hareketle zincir duvarın içine doğru çekildi taa ki kapı kolu yerine oturuncaya dek.

Nasıl olduysa oldu ve bu eski mekanizma kendinden beklenilen görevi gördü. Bir dakikadan kısa bir süre içinde kapı sallanarak açıldı. Kapıda beliren adam ise ziyaretçiyi inceliyordu. Adam, arkasındaki sert yapı gibi duruyordu, katı, yalın, gri giyinik, çizgi çizgi grileşmiş ama geçen yıllara dayanmış ve hatta izlerini atmıştı üzerinden. Sırtı genç bir adamınki gibi düz, kalın eklemli elleri kararlı bir güce sahip görünüyordu. Gözleri mavi, aynı zamanda sarıydı; aynı zamanda sonsuz gürültülü akan çağlayanın her rengine sahipti. Büyük balıkçı botları, kalın çizgili gri bir pantolon ve gri bir kazak giymişti. Eliyle Carter'i içeri çağırırken yüzünde en ufak bir duygu ifadesi yoktu.

Kalın kapı kapandığında kilitler yerlerini hemen aldılar ve sanki evi gürültüden alıp kendi sessizliğine geri götürdüler. Carter sesin kesildiğini anlamıştı. Gürültü sanki büyük bir balon gibi dışarıya doğru itilmişti. Bir an sanki sağırlaşmıştı ama o büyük gürültünün dışarıda kaldığını bilemeyecek kadar da sağır değildi.

Adam ziyaretçisinin ne düşündüğünü ve kendini nasıl hissettiğini anladı. Carter'in yağmurluğunu alırken anladığını ifade eden bir tarzda başını salladı. Bu arada ateşin yanıbaşında masanın kenarında duran rahat koltuğu gösterdi. Carter büyük bir zevkle koltuğa gömüldü. Ev sahibi dönüp kayboldu. Kısa bir süre sonra elinde içki şişesi ve bardaklarla geri döndü. İki bardağa da şaraptan ölçülü bir şekilde birazcık koydu. Carter içkisinden ilk yudumu alırken titremesinin azaldığını ve yavaş yavaş yeniden duyabildiğini farketti. Ev sahibi kendi işleri ile uğraşırken bir süre sonra kendini daha da iyileşmiş hissetti.

- "Yardımınız için teşekkürler, geldiğimde titriyordum".

- "Nasılsınız? Şarap iyi geldi mi?" dedi adam bağırarak. Carter kendi söylediklerinin duyulmadığını anladı. Doğal olarak adam duyma güçlüğü çekiyordu.

- "Çok iyi! Teşekkürler." diye bağırarak yanıtladı Carter. "Gerçekten çok naziksiniz. Adım Carter, gazete muhabiriyim ve bu nedenle sizi ziyarete geldim." diyerek devam etti.

Adam hafifçe gülerek başını salladı.

- "Adım Bodvin. Tabii buraya benimle bir söyleşiye geldiyseniz biliyorsunuzdur. Bir gazete için mi çalışıyorsunuz?" dedi.

- "Evet. Ve tabii ki sizi ününüzden dolayı tanıyorum. Siz 'Çağlayan ve Adam'sınız" dedi Carter.

- "Kırküç yıl" dedi Bodvin. Bunu kaya gibi bir gururla söyledi. "Hep burada yaşadım ve buradan bir gece dahi ayrı kalmadım. Bu kolay değil. Rüzgar tersten estiğinde ev tamamen çağlayanın altında kalır ve nefes almak bile zorlaşır, ateş söner. Bir baca inşa ettim. Kapı ve pencerelerden uzakta yaptım onu. Duman gider ama su aşağıya sızarsa gitmez. Basınçla kapıyı açar ve içerisi dolar, dışarıya açılan bir delikten. Bakın bir tane göstereyim size. Kara bir leke işte." diye devam etti Bodvin. Bu arada Carter çevreye, korumasız mat mobilyalara ve odada ateşten gelen dalgalanan ışığa ve duvardaki iki pencereye bakınıyordu.

- "Şu pencereleri siz kendiniz mi yaptınız? Bakabilir-

miyim?" diye sordu Carter.

- "Her biri için bir yılımı verdim. Şuradaki setin üstüne dikilirseniz gerçek seviyeyi görürsünüz. Camlar özel olarak imal edilmişlerdir ve duvar kadar serttirler. Çevreleride zırhla iyice kaplanmıştır. Korkmayın, gidin bakın, emniyetlidirler." diye yanıtladı Bodvin.

Carter, cama değil dışarıdaki çağlayana bakıyordu. Binanın çağlayana bu kadar yakın olduğunu fark etmemişti. Bina kıyıya öyle yerleştirilmişti ki onu granit bloka bağlayan sağındaki ıslak kara kayalardan ve alttaki kaynayan köpüklü koydan başka bir şey görünmüyordu.

Onca kalın cama ve duvara rağmen çağlayanın gürültüsü engellenemiyordu. Suyun gücünü, titreşimini pencerenin kenarına dokunduğunda hissedebiliyordu. Pencere çağlayanın etkisini azaltmıyordu ama hiç olmazsa dışardaki gibi düşünme gücünden yoksun değildi. Pencere suyun dehşetine, soğuk bir cehenneme doğru açılmış küçük bir delik gibiydi. Parçalanmadan seyredebiliyordu ama camın öbür yanında ne olduğu korkusu azalmıyordu. Aniden kara bir şey göründü ve kayboldu.

- "Orada gördüğümüz ne olabilir? diye sordu.
Bodvin soru karşısında başını akıllıca salladı.

- "Kırk yıldır buradayım. Size ne düştüğünü gösterebilirim." dedi ve ateşten bir parça ile lambayı yaktı ve kaldırdı. Carter'e eli ile gelmesini işaret etti. Odayı geçtiler. Bodvin ışığı geniş bir cam kavanoza tuttu.

- "Her yeri kırıktı. Yirmi yıl önce düştü. Ben yeniden monte edip doldurdum."

Aralık duran çenelere, görünen dişlere, yuvarlak gözlere bakarak Carter köpeğe yaklaştı. Bacakları hareketli değildi ve doğal gözükmüyordu. Derinin altındaki vücut yanlış yerdeydi. Bodvin tabii bu işin uzmanı değildi ve istemeden yapmış olmalıydı. Hayvanın gözlerinde bir terör havası yakaladı.

- "Bir köpek, tıpkı diğerleri gibi." dedi Carter.

Bodvin sonunda buz gibi bir sesle kendini savundu. "Tabii ki öyle ama onlardan birisi değil. Tüm kemikleri kırıktı dedim size. Başka hangi köpek bu koyda görülebilir?"

- "Özür dilerim. Bir an olsun aksini söylemedim. Yalnızca tüm diğer köpekler gibi olduğunu yukarıda paralel bir dünya olduğunu (olabileceğini) söyledim! Köpekler ve diğerleri aynen bizimki gibi."

- "Hiçbir zaman spekülasyon yapmadım." dedi Bodvin. Ve ardından sakinleşti. Sonra da "Biraz kahve yapayım," dedi ve lambayı koydu.

Yarı yarıya karanlıkta kalan Carter pencereye doğru döndü ve "Size yazım için birşey sormalıyım" dedi. Ama bunu duymasına yetecek kadar sesli söylemedi. Burada yaptığı herşey biraz anlamsız, biraz da inanılmaz gözüküyordu.

Rüzgar yön değiştirince su bulutu daha da belirginleşti. Çağlayan yine ona gökyüzünden akan bir ırmak gibi geldi. Başını kaldırdığında kendisini bir ırmağın karşısına bakıyormuş gibi hissetti ve orada köpüklerin arasında bir gemi göründü. İskelenin geniş ucunda kürekleri ile ırmağın yüzeyinde şimdiye kadar hiç görmediği bir hızla yol aldı bu gemi. Öyleki gemiyi izleyebilmek için başını hızla çevirdi. Geçip gittiğinde yalnızca bir an için net olarak gördü. Birkaç yüz yardadan uzakta değildi. Üstünde ki insanlar demirlere bağlıydı ve sanki korkuyla bağırıyorlarmış gibi açıktı ağızları. Ve gitti gemi, geride yalnızca sonsuza sonsuzca akan su bırakarak...

- "Onu gördün mü?" diye bağırdı Carter.

- "Kahve birazdan hazır olur." dedi Bodvin.

- "Burada, dışarda." diye bağırdı Carter, Bodvin'i kolundan tutup çekerken. "Yemin ederim bir gemiydi yukardan, çağlayandan düşen. Üzerinde insanlar vardı. Orada yukarda hakkında hiçbir şey bilmediğimiz bir dünya olmalı!"

Bodvin, Carter'in elinden güçlü bir hareketle kurtularak fincan almak için rafa uzandı.

-"Köpeğim çağlayandan geldi ve onu ben doldurdum." dedi Bodvin.

- "Sizin köpeğiniz. Onu inkar etmiyorum. Ama geminin üzerinde insanlar vardı, yemin, ederim." dedi. "Ben deli değilim, derileri farklı renkteydi."

- "Deri deridir! Yalnızca deri rengi?"

- "Biliyorum bu bizim derimiz ama bilmediğimiz farklı renkler de olan deriler olabilir."

- "Şeker?" dedi Bodvin.

- "Lütfen iki tane." diye yanıtladı Carter.

Carter kahveden bir yudum aldı. Kahve sıcak ve sertti. Pencereye döndü, dışarı baktı ve kahveden bir yudum daha aldı. Tam bu sırada şekilsiz siyah birşey aşağıya doğru düştü. Ve ardından ne olduğunu söyleyemeyeceği bir başkası daha düştü. Su bulutu yönünü eve çevirmişti yine. Son yudumunu alıp dibinde kalan kısmı tattı. Ve dikkatle fincanı kenara bıraktı.

Tekrar rüzgar ve akım yön değiştirdiğinde aşağıya düşen cismi görebildi. "Bu bir ağaç herhalde. Gayet net gördüm. Taş değil, yanmış gibi küçük siyah bir ağaç. Gel bak! Yine düşebilir." diye bağırdı Carter.

Bodvin gürültü ile fincanı bıraktı. "Gazeteler hakkımda ne bilmek istiyor?" diye sordu.

- "Kırk yıldan fazladır buradayım. Anlatacağım çok şey var." diye devam etti.

- "Yukarıda ne oluyor? Uçurumun tepesinde, yukarıda insanlar yaşıyor mu? Gözden kaçırdığımız bir Dünya mı var?" diye sordu Carter.

- "Köpekleri olduğuna inanıyorum." dedi Bodvin.

- "Evet." dedi Carter, yumruğunu pencerenin yanına vururken gülsün mü ağlasın mı bilemiyordu. Su sonsuz bir şekilde akıyordu ve duvarlar bu güçle titriyordu.

- "Orada çok şey var aşağıya düşen," diye kendi kendine mırıldandı Carter. "Ne olduklarını bilmiyorum. Belki bir ağaç, belki bir dal, küçük birisi, belki bir vücut, hayvanlar, herşey. Yukarıda farklı bir Dünya var."

- "Ve korkunç birşeyler oluyor, biz hakkında hiçbirşey bilmiyoruz. Hatta bu Dünya'nın orada olduğunu bile bilmiyoruz." diye ilave etti Carter.

Güneş suyun üzerinde parladı ve Carter değişimi gördü. Burada yön değiştirmesinin farkını gördü.

"Niçin suyun rengi değişir gibi görünüyor? Pembe, yok kırmızı. Bir an için tüm sular kırmızıydı. Sanki kan rengi."

Yüzünü Bodvin'e döndü, gülümsemeye çalıştı ama gülümsemesi dondu. "Kan imkansız. Tüm Dünya'da bu kadar kan olamaz! Ne oluyor, Ne oluyor yukarda?" diye bağırdı Carter.

Onun çığlığı Bodvin'i rahatsız etmedi. Yalnız ona katıldığını belirtir şekilde başını salladı. "Size birşey göstereceğim" dedi. "Ama hakkında birşey yazmayacağınıza söz verirseniz."

- "İnsanlar bana gülebilirler. Kırk yıldır buradayım ve bu gülünecek birşey değil" dedi Bodvin.

- "Şeref sözü. Hayır söz değil, gösterin onu. Belki yapılabilecek birşey vardır, bir kanıt?"

Bodvin, ağır bir incil indirdi. Aşağıda lambanın yanında açtı. Ağır, ciddi siyah bir baskıydı. Sıradan bir kağıt görünümünde birşeyi bulana dek sayfaları çevirdi.

"Kışın bunu sahilde buldum. Aylardır orada kimse yoktu. Çağlayandan gelmiş olabilir. Kesin öyledir demiyorum ama olabilir. Sanırım siz de benimle aynı fikirdesinizdir?"

- "Ohh, evet mümkün. Ama nasıl gelmiş olabilir buraya?" diye yanıtladı Carter.

Uzanarak kağıdı alan Carter, "Aynı fikirdeyim. Sıradan bir kağıt." dedi. Bir kenarı yırtıktı ve buruşmuştu. Öbür yüzünü çevirdi. "Bir mektup değil." dedi Bodvin.

- "Dört dil bilirim, bir bakayım. Bir anlamı varmı ki?" diye uzandı Carter bir süre sonra.

- "Bir insan dili değil." diyerek devam etti. Dudaklarını büktü ve sesli sesli okumaya çalıştı.

- "Aıch-Ece-Ell-Pea"

- "HELP. anlamı ne olabilir ki?" diye bağırdı Bodvin. "Bir çocuk hecelemiş, anlamsız." Bütün bu sözleri daha fazla bir heyecanla söyledi ve kağıdı alıp, buruşturup ateşe attı. Sonra;

- "Hakkımda bir öykü yazmak istiyorsun." dedi gururla. "Kırk yıldan fazladır burada yaşıyorum. Çağlayan hakkında bu Dünya'da birşeyler yazabilecek birisi varsa o da benim ve haklarında bilinebilecek herşeyi biliyorum" dedi.

Ağustos Ayı BK Toplantısından...

RÖPORTAJ

Hakan Alpin

Soru 1: Atılgan BK dergisinden beklentileriniz nelerdi, nelerdir?

Soru 2: Atılgan BK dergisi dışında ikinci bir BK dergisi daha yayınlansa o dergide Atılgan'da olmayan "farklı" neler görmek isterdiniz?

Soru 3: Türkiye'de BK için neler yapmak istersiniz?

Melih Tarı (Muhasebeci ve ressam):
1. Şu andaki çizgisi gayet iyi. Aynı çizgiyi koruması yeterli benim için.

2. Atılgan'da herşey var. Çeviri öyküsünden, yerli öyküye; araştırmasından sinemasına kadar herşey var. İkinci bir dergide farklı fikirler olabilir fakat dediğim gibi Atılgan'da hepsi var.

3. Bir BK'sever olarak güzel bir BK filmi çekmek isterdim. Türkiye'de de böyle bir filmin çevrilebileceğini gösterebilmek için (sinemasal teknik kültürüm de yeterli olsaydı) iyi düzeyde, aşırı maliyeti olmayan, BK'sal öğelerle dolu olan bir film yapmak isterdim. İdealim bu.

Necmettin YILDIRIM (Psikolog)
1. Beklentilerim vardı; şu anda kayboldu. Atılgan'ı olduğu gibi kabul ediyorum.

2. Öyle bir dergi çıkarsa, Atılgan'dan pek farklı olabileceğini sanmıyorum. Yine de beklentilerim var: Bilimkurgunun tanımıyla ilgili ve bilim yönüyle, edebiyattan sanattan daha ağırlıklı bir dergi görmek isterdim. Fakat bilhassa bilim yönü ağır basan farklı bir dergi olmalı.

3. Kendime özel bazı projelerim var. Açıklamak istemiyorum.

Zeynep AKKUŞ (İngilizce öğretmeni)
1. Atılganın şu andaki durumundan memnunum kendimi BK birikimi açısından henüz yeterli görmüyorum. Bir anlamda üçüncü sorunun yanıtı da burada yatıyor. Henüz neler yapabilirim bilmiyorum. Fakat herşey yerli yerinde görünüyor.

2. Atılgan yeterince kapsamıyor mu herşeyi?

3. .....

Kamil AYDINLI
1. Klasik bir bakışla ben X-Bilinmeyen kökenli biri olarak ve Atılganı X-Bilinmeyen paralelliğinde devamı gibi görüyorum. Derginin çıkmasında etkili olan grubun da X-Bilinmeyenden gelmesi bunda etkin rol oynuyor sanırım.

2. Benim yaklaşımım daha fazla sayfa sayısıyla başlayan bir beklentim olduğu, ama şu anda belli bir devamlılık göstermesi için bu haline razıyım. Ekonomik yeterliliğe sahip olduktan sonra daha farklı akımlara hitap eden konular verilebilir. Daha güncel bir BK Dünyası yansıtan sinema filmleri, TV dizileri dergi okurlarına sunulabilir.

3. Öncelikle yazım yeteneğim fazla olmadığı için o alanda değil de varlığımla ve maddi olarak destek olabiliyorum. Bilim Teknik dergisinde Gökhan Tok'un yapmış olduğu BK'yu gençlere tanıtmak amacıyla Atılgan'da yazılar yazmak isterdim. Atılganın kitlesi belli, bilenler alıyor bence, bu kötü bir özellik; BK'nun tanıtımını yapmak bu açıdan da önemli.

Suat IŞIK (Bankacı, Bilgisayar uzmanı)
1. BK topluluğunun gelişmesini sağladı Atılgan. Farklı ve daha değişik türde öyküler görmek istiyorum. Her sayıda ileriye doğru bir gelişme görüyorum. Atılganın yayın hayatının çok uzun olacağını düşünüyorum.

2. Biraz daha okur yaş seviyesini düşünerek gençleştirilebileceğini ve BK çizgiromanlarla daha fazla desteklenerek de bunun sağlanabileceğini düşünüyorum. Derginin içeriğinde Atılgan'da aradığım herşeyi bulduğumu düşündüğümden farklı bir şey olamaz herhalde.

3. Öykü çevirileri yapmaya çalışıyorum.

Sezen KAYMAK (Elektronik Mühendisi)
1. Türk yazarlara yer vermesini istiyorum daha fazla ve bu yazarlarla röportajlar olabilir.

2. Yeni çıkabilecek dergi çok iyi bir rekabet ortamı yaratabilir. Yeni çevrilen filmlerin arka planlarıyla detaylı bilgiler olabilir. Bilgisayar dünyasıyla, İnternet'le ilgili, müzik köşesi, çapraz ve çengel bulmacalar olabilir.

3. Ünlü ve klasik yazarların bütün kitaplarını en eskisinden başlamak üzere çevirerek herkesin bundan yararlanmasını isterdim. Türkiye'de bir BK filmi çevrilebilmesi için iyi bir BK senaryosu yazmak isterdim. BK'yu geliştirici ne varsa yapmak isterdim.

H. Faysal KEMERİZLİOĞLU (Tekstilci)
1. Yerli öykülere ve yazarlara daha fazla yer verilmesini istiyorum ve bekliyorum.

2. İlginç resimlerin yayınlanması ilginç öykülerin, çarpıcı öykülerin, bilimsel özellikle donanmış öykülerin ve çalışmaların özellikle yayınlanması lazım.

3. Birşey yapabilmek için fırsat bulamıyorum ama önce bir yer edinmek lazım ve bunun için de 5. sayıda dünyadaki tüm BK'culardan yardım talebinde bulunulmasını istiyorum.

Ekrem KASIM (Ressam)
1. Atılgan'dan ilerisi için çok büyük gelişmeler bekliyorum. Renkli kapak istiyorum. Daha sık bir araya gelip, konuları irdeleyebilsek daha iyi olur. Yerli öykülerden bazılarının ayağı yere basmıyor öyküler daha dikkatli incelenmeli.

2. Öyle balonlar patlatanlar var tabi ama, Atılganda olmayan renkli kapağının olması, yabancı çizgiden çok yerli çizgiye yer verilmesi yeterli.

3. Bol bol yazmak çizmek istiyorum.

Yeşim ALPDOĞAN (Sekreter)
1. Yerli hikayelerin sayısının artmasını isterdim. Herşeyden önce birilerinin birşeyler yapıyor olmasından dolayı çok mutluyum.

2. Belki biraz daha çizgiroman ağırlıklı olabilir.

3. BK kolay bir iş değil. Ama Türkiye'de bir anlamda BK'yu temsil eden Atılgan'ı tanıtmaya çalışıyorum.

Mustafa EDEBALİ (Öğrenci)
1. BK edebiyatındaki yeni gelişmeleri ve ürünleri bekliyorum.

2. Özellikle ve ayrıca bir beklentim yok, Atılgan her beklentime cevap veriyor.

3. Hikaye yazmak istiyorum. Çeviri yapmaya çalışıyorum.

Bülent AKKOÇ (Makine Müh.)
1. Atılgan BK dergisinde; Türkiye'deki tüm BK severleri bir çatı altında toplayabilmesini ve arzu ve istekleri doğrultusunda yayın yapmasını bekliyorum.

2. Ben öyle bir derginin çıkabileceğine inanmıyorum. Atılgan bir BK dergisinde olması gereken herşeye yer vermekte zaten.

3. BK konusunda ülkemize ansiklopedik bir eser, bir literatür kazandırılmalı bu konuda çalışmalarım var. BK hikayeler ve romanlar da düşünüyorum.

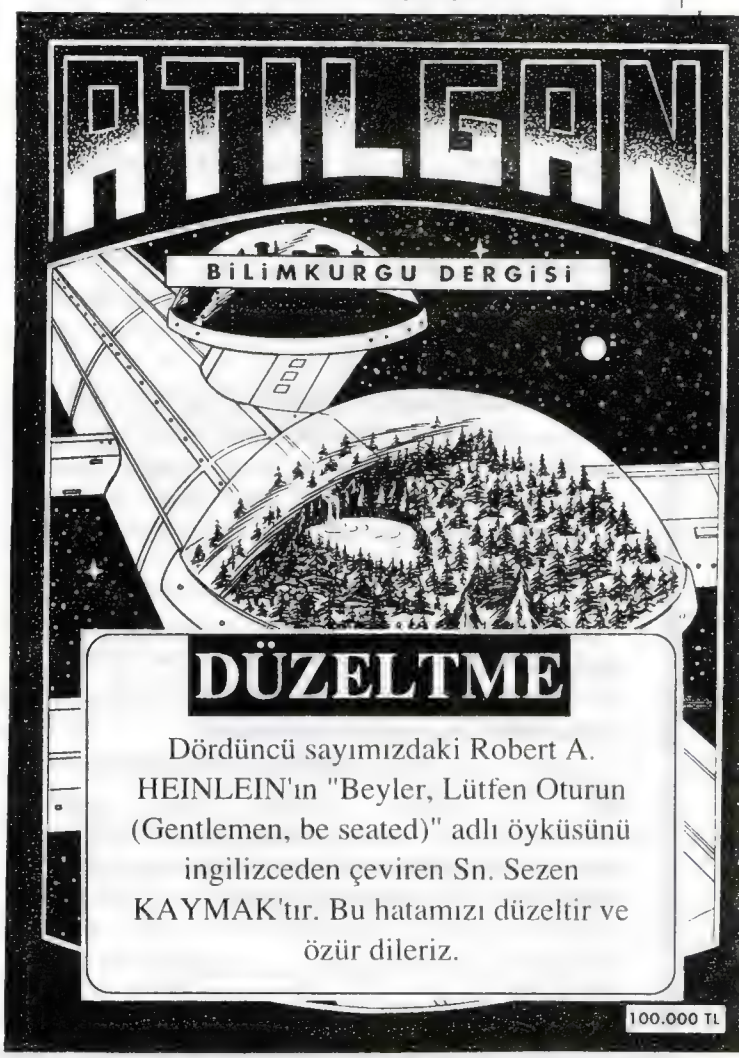

Türkiye'de BK Film Çevrilebilir mi?

MAKALE

Hakan Alpin

Yukarıdaki başlık aslında açmaya çalışacağım konuyu tam manasıyla ifade etmiyor. Türkiye'de bir değil birkaç tane BK filmi çevrildi zaten, bunlara da en iyi örnek Kapadokya yöresinde çevrilen 'Yor'un Öyküsü'. Yazımın başlığı Türkler (yani Biz) BK film çevirebilir miyiz? olmalıydı. Çevrilebilir, çevrilemez, çevrilmelidir, denenmelidir, hiç denenmemelidir tartışmalarına girmeden önce, konumuza temel teşkil edebilmesi için, bir platform oluşturmalıyız. Ve eğer yaklaşımımız olumlu, yani olanaklar dahilindeyse,bahsi geçen platformun ayakları; özgüven, inat, bilgi ve çevrilen filme gelecek eleştirileri önceden düşünerek ' iyi bir film ' yapma mecburiyetinden oluşmalıdır. Eğer bu iddiaya, daha doğrusu soruya yanıtınız olumsuz ise platforma ve ayaklarına hiç te ihtiyacınız yok demektir. Siz bu önyargıyla kasaba, köy değil mezra bile olamazsınız, nerede kaldı BK hayalciliği...

Evet, diklenmeme ve kesip atmama bakarak konuya benim bakış açımı yakaladınız sanırım, tebrikler... Evet, evet yanlış okumadınız ben Türkiye'de BK filmi çevrilebilir iddiasındayım.Neden veya nasıl mı? Sabredin biraz, bu iş göründüğü kadar kolay değil. Kolay değil çünkü çevireceğimiz film ' entellektüellere özel ' sosyal içerikli, veya toplumuzun aptal (!) kesimine yönelik ' komik bir film ' olamayacak. Ya da tarihimizin gerçek (!) yönlerini ve gizli yüzünü ortaya koyacağımız bir 'kanataltı operasyonu' hiç olmayacak. Biz ciddi ciddi bir BK filmi çevirmeye çalışacağız. Bu öyle bir film olacak ki, bilmem kaç milyon dolarlık Terminatör, Total Recall, Star Wars'la yarışacak!?!...

Eveet, henüz olayın başındayken yenmemiz gereken kompleksimizi sanırım anladınız. 'Kendimizi küçümseme'. Tabii bir de yıkılası 'kıyaslama' hastalığımız var. Nedense ortalamamız sadece kibrit kutularında mevcut. O da vasati 40'la sınırlı durumda. Yapılan bir 'şey' i ya dünyadaki en iyi benzerleriyle karşılaştırır ve 'olmamış'la başlayıp, 'berbat' ya da'felaket bir şey'di yle bitirir, kestirir atarız. Yapılan 'şey'in 'nasıl', 'hangi şartlarda', 'niyc' ve 'ne kadarla' ahkam kesecceklere sunulduğuyla hiç ilgilenmeyiz . Bunlar hatıra bile gelmez. Ortaya koyduğumuz şey'i biz; yani içlerinden biri yaptığından ve bunun bir türlü sindirilememesinden midir, nedir küçükte olsa destek beklerken inanılmaz kösteklerle karşılaşıveririz hemen. 'Onu zaten Amerikalı yapmıştır, hem de ne biçim'... Hem Amerikalılar (Batılılar) zaten yeterince kaliteli işler üretiyorlar onlar için; eee bizim batası Batı'lı hayranlarımızında o kaliteli işleri alacak paraları var. Daha ne; bize eyvallah deyip susup oturmak düşer.

Kusura bakmayın dostlar, biz susup, çene yormuyoruz (istenildiği gibi) ama size bir şeyler anlatabilmek ve gösterebilmek amacıyla 'yapıyoruz' yapmaya da devam edeceğiz. Ben bu yazıyı yazarken (27 Temmuz '96 saat 01.00 civarı) Tv'deki bir kanalda Yönetmen John Carpenter 'ın 'They Live'(Yaşıyorlar) filmi oynuyor. İyi bir BK filmi, izninizle şu anda ona öykünmek istiyorum. Filmin bir sahnesinde, bir duvar yazısı var, 'They Live ,We sleeping'(Onlar yaşıyor,Biz Uyuyoruz).

Filmde gözübağlı, gerçekleri göremeyenler için bir uyarı niteliğindeki bu graffitiyi yazı yazdığım konuya parelelleştirmekte bir sakınca görmedim. Birileri yaşadığının farkına vararak birşeyler yapmaya çalışırken (yani bizler) , birileride uyuyorlar ve 'sadece' rüyalarında, hayallerinde bir 'şeyler' yapıyorlar. 'Şeyler','şeyler' diye bahsettiğim şeylerin ilgi alanınızdaki veya etrafınızdaki her 'şey'i kapsadığını da anti parantez belirteyim." Yaşıyor muyuz, uyuyor muyuz" sorusuyla sizleri kendi halinize bırakıp, ben Türkiye'de BK filmi çevirmeye gidiyorum!

Ama, 'motor' demeden önce Lumiére Kardeşlerin 1895'te denedikleri sinematograf ve sinema sanatının dünyaya tanıtıldığını ve Bertrand isimli bir Fransız'ın Yıldız Sarayında bu aletle yaptığı gösteriyle

Türkiye'ye 1896 yılında geldiğini belirtmeliyim. Ülkemizdeki ilk sinema salonunun ise 'Pathe Sineması' olduğunu ve 1908 yılında açıldığını da ekleyeyim.

Bütün bu açıklamalara neden gerek duyduğumu da; bilmem hangi Amerikan filminin, bilmem kaç yılında çevrildiğini ve bilmem hangi aktörle aktrisin oynadığını bilen kişilere kendimce atıf yapabilmek amacıyla yazdığımı da belirteyim. Ve Türkiye'ye ilk Amerikan filminin 1921 yılında geldiğini de bu çok bilmişliğime katayım. Şimdi yazının bu noktasında siz değerli okurlarımızın düşüncelerinde Amerikan filmlerine bir düşmanlığım varmış ve bunu ortaya koyuyormuşum gibi bir izlenim yaratmış olmalıyım. Bu noktada Türkiye'de tanım olarak ilkkez 1924 yılının 'Sinema Yıldızı' dergisinin yayınlanan ilk sayısında kullanılan (bendenizden bir çokbilmişlik daha) 'Yedinci Sanat' tabirinin bugünkü görkemli günlere gelmesinde Amerikan film sanayi Hollywood'un en büyük paya sahip olduğuna inandığım ilan etmeliyim. Bütün bu istatistiksel gövde gösterisinden sonra sinema temeline oturtacağım BK sinemasına geçiyorum.

İnsani aklın ve bilimsel bilginin bu çağdaki öneminin kavranabilmesi için günümüzde BK herşeyden daha çok önem taşıyor bence. Ezcümle BK sineması da, her tür sinema ürününden daha büyük önem taşıyor bu noktada. İşte bu nedenle Yeşilçam için İstanbul'u kanat altına almak yerine, BK'nun kanatları altına girmek doğru bir yaklaşım olacaktır. Öncelikle tabi Yeşilçam emektarları ve emekletenleri duraksayacaklardır bu teklifi duyunca. O yüzden bilinmezi veya inanılmazı ortaya koymadan önce bilinenden yola çıkmalıyım. Karşılaştırma noktalarının netleşebilmesi için geçmişte çevrilmiş Yeşilçam patentli BK'sal filmleri sıralıyorum. Şu notu da özellikle belirteyim: daha önce hiç kimsenin aklına böyle bir liste hazır-lamak gelmediğinden bu listeyi kendi özel bilgi ve değerlendirmelerime göre hazırladım, kimseyi bağlamaz.

TÜRKİYE'DE ÇEVRİLMİŞ BİLİMKURGU FİLMLERİ LİSTESİ

1937 GÜNEŞE DOĞRU
Y. - S. Nazım Hikmet RAN
O.: Ferdi TAYFUR - Arif DİNO - Neyzen TEVFİK
İpek Film

1955 GÖRÜNMEYEN ADAM İSTANBUL'DA
(H. G. Wells'in romanından)
Y. - S. Lütfi Ö. AKAD
O.: Turan SEYFİOĞLU - Abdurrahman PALAY - Atıf KAPTAN
Kemal Film

1955 UÇAN DAİRELER İSTANBUL'DA
Y. - S. Orhan ELÇİN
O.: Özcan TEKAL - Halide PİŞKİN
Birsel Film

1967 BAYTEKİN FEZADA ÇARPIŞANLAR
(Alex Raymond'un çizgiromanından)
Y. - S. Şinasi ÖZKONAK
O.: H. DEMİRTAŞ - Meltem METE - Aşkın DİLEK
Onur Film

1967 KİLLİNG FRANKEŞTAYN'A KARŞI
Y. Nuri AKINCI
O.: O. GÜRSEL - Oya PERİ

1967 UÇANADAM KİLLİNG'E KARŞI
Y. Çetin İNANÇ
O.: Yıldırım GENCER - Suzan AVCI - İrfan ATASOY

1969 SÜPERMAN FANTOM'A KARŞI
Y. - S. Kayahan ARIKAN
O.: Yaşar GÜÇLÜ - Fazlı BALKAN
Hakan Film

1971 SÜPER ADAM
Y. Cahit YÖRÜKLÜ
O.: Levent ÇAKIR - Fatma KARANFİL
Özler Film

1972 SÜPER ADAM KADINLAR ARASINDA
Y. Cahit YÖRÜKLÜ
O.: Okan DEMİR - Piraye UZUN
Özler Film

1972 SÜPER ADAM İSTANBUL'DA
Y. - S. Yavuz YALINKILIÇ
O.: Erdal VATAN - Safiye YANKI
Tual Film

1972 BOMBALA OSKİ BOMBALA (UÇAN ADAM)
Y. - S. Çetin İNANÇ
O.: Hüseyin ZAN - Ceyda KARAHAN
Osman Film

1972 UÇAN KIZ
Y. - S. Semih EVİN
O.: Safiye YANKI - İnan ORKUŞ
Şahin Film

1973 TURİST ÖMER UZAY YOLUNDA
Y. Hulki SANER S. Ferdi METER
O.; Sadri ALIŞIK - Cemil ŞAHBAZ - Erol AMAÇ
Saner Film

1973 ÜÇ SÜPER ADAM
Y. Cavit YÖRÜKLÜ
O.: Levent ÇAKIR-Emel ÖZDEN-Altan BOZKURT
Birlik Film

1978 ASTRONOT FEHMİ
Y. Naki YURTER
O.: Aydemir AKBAŞ - Necla FİDE - Karaca KAAN

1978 BİYONİK ALİ
Y. Yılmaz ATADENİZ
O.: Aydemir AKBAŞ - Meral DENİZ

1979 SÜPERMEN DÖNÜYOR
Y. Kunt TULGAR
O.: Tayfun DEMİR - Güngör BAYRAK
Kurt Film

1979 SÜPERMENLER
Y. İtalo MARTİNENGİ
O.: Cüneyt ARKIN - Aldo CANTİ - Sal BORCASE
Erler Film

1982 DÜNYA'YI KURTARAN ADAM
Y. Çetin İNANÇ S. Cüneyt ARKIN
O.: Cüneyt ARKIN - Aytekin AKKAYA
Anıt Film

1983 BADİ (E.T. filminden)
Y. Zafer PAR
O.: Cengiz SAYHAN - Tolga SÖNMEZ
Müzik: Yeni Türkü
Anadolu Film

1984 ÜÇ SÜPERMEN OLİMPİYATLARDA
Y. İtalo MARTİNENGİ
O.: Yılmaz KÖKSAL - Levent ÇAKIR - Stefano MARTİNENGİ

1986 KOBAY
Y. Müjdat GEZEN
O.: Müjdat GEZEN - Kostas PAPANOSTASİU
M. Gezen Prodüksiyon

Evet bu liste ve listebaşı eserle, tarihi pekçoklarınızı şaşırtacaktır eminim. 1937 yılında çevrilen 'Güneşe Doğru' filmi bizlere 59 yıl öncesinden BK sinemacılığımızı haykırıyor. Bu filmi bildiğim kadarıyla filmoloji kitaplarından sonra ilk kez değerli BK'cu Zühtü Bayar geniş bir yazıyla hatırlatmıştı. (Evrensel Gazetesi 9 Ağustos '95 Mavi Sakal Metinleri) ve filmin BK edebiyatının klasik bir konusu olan 'zaman yolculuğu' temasını işlediğini belirtti. Zühtü Abinin yazısını noktaladığı cümle benim çok hoşuma gitmişti.

"... dinozorus edebiyatikus'ları, fosilleşmiş uykularından uyandırabilmek için...

"Per Aspera ad Adastra - Umutla yıldızlara doğru"

Demek ki bazılarının uyuduklarını içimizden biri daha görmüş.

Türkiye'deki BK sineması eminim benim sıraladıklarımla nihayetlenmiyor. Yine de bir kaç değişik örnek daha eklemek yerinde olacak. Seden Kızıltunç'un TV dizileri "Uzaylı Zekiye", "Biyonik Belma", TRT TV'u için çekilen "Kavanozdaki Adam" vs...

BK edebiyatını ve olgusunu öğrendikleri ve kendi beğendikleri alt türleriyle sıkıştırmadıkları zaman kabullenebilir epey örnek olduğu kesinlik kazandığına göre biz gelelim esas konuya. Günün birinde yeni teknolojik imkanları da kullanarak bir BK filmi çevirmek istesek ne yapmalıyız?

Çevirme girişiminde bulunacağımız filmden önce, BK filminin hatta BK'nun ne olduğunu öğrenmemiz lazım. Çünkü film bitip te; uluorta, bilir-bilmez herkesin olası hedefi haline gelme durumunda "bilen" konumunda olmak elzemdir. Yapılacak olası eleştirilere, yüzeysellikte de kalsa aşağıdakilere benzer açıklamalar yapma zorunluluğu aşikardır.

"Efendim bizim filmimiz dünyadaki pekçok örneğinde olduğu gibi sıradan bir film olabilir. Ancak biz konuya idealistçe yaklaştık ve bunun da gözönünde bulundurulmasını istiyoruz. BK yazınının ve ürünselliğinin doğru örneklerindeki ölçütlere göre ölçülüp biçilmesini de istiyoruz. Biz ülkemizdeki BK düzeyinin de bilincinde olarak sistematik bir yapılandırmaya gittik filmimizde. İyi bir BK filminin.

ilgi çekici de olabilmesi için farklı, alışılagelinmemiş öğelerle donatılması gerektiğini de biliyorduk, fakat biraz önce de belirttiğimiz gibi ülkemizdeki BK düzeyinin bizim bu düşüncemizi gölgelediğini de vurgulamamız lazım. Filmimizin farklılıktan ziyade 'eğitsel' olmasına önem verdik." gibilerden gelebilecek haksız eleştirileri ortadan kaldırıcı, anlaşılır laflar etmeliyiz.

Sağduyuya ve varolana saygı duyanları memnun etmek daha kolaydır, fakat onları ikna etmek daha zordur. Desteklerler ama yemezler. Yiyen ama desteklemeyenlerden önemlidirler yine de. "Türkiye'de BK filmi dediler, içine ettiler!" paronayasına sahip olanlar aslında gizliden gizliye yiyenlerdir. Bu profilleri niye çizdiğimi size şimdi açıklamayacağım. Gereken açıklamayı önümüzdeki bir-iki yıl içinde çevrileceğine emin olduğum, ciddi ve iyi bir BK filminden sonra -anlam kazandıktan sonra- yapacağım boşuna beklemeyin...

Rafineleşmiş dar izleyici kesimden gelecek destek sizi çok memnun edecektir ve yeni projeler için çalışma şevki verecektir. Neyse biz gelelim BK filmimize...

Klasik haline gelen sosyal içerikli filmlere meydan okuyacak bir film yapmak kolay değil elbet, bu yüzden ağır ilerliyoruz.

Yeşilçam çıkışlı iyi bir BK filmi kotarabilmek için; bence en mühim malzeme eserdir. Filmin konusunun mümkün mertebe bize özgü olması gerekir. Bunun içinde Hollywood kurgularının ve konularının içinde yoğrulmuş fakat bunların arasında boğulup gitmemiş bir yazar kadrosunun ortaya uygun (dikkat ederseniz 'iyi' yerine 'uygun' kelimesini kullandım) bir senaryo yazması lazım. Bu aşamada ülkemizde BK'yu gerçekten iyi bilen uzmanlardan ve edebiyatçılardan danışmanlıklarıyla destek alınmalıdır. Eserin ortaya çıkarılmasıyla önem kazanacak ikinci nokta ise, insan faktörü. Filmde oynayacak oyuncular başta olmak üzere yönetmenden, yardımcılarına; kameramanından, ışıkçısına tüm ekibin işlerinde iyi olma şartı aranmalıdır. Ve tabi BK ilgileri, sevgileri de gözönünde bulundurulmalıdır. Bence çevrilecek filmde oynaması gereken sanatçı kesimi, mankenlerden ve Yeşilçam'ın -tabiri yerindeyse- klasik dinozorlarından olmamalıdır. Rol yapabilme yeteneğini aldıkları eğitimle doruğa doğru yükseltebilecek potansiyele sahip 'tiyatro kökenli sanatçılar' bu film için biçilmiş kaftandır. Biraz ütopik gibi görünsede böyle bir filmde görmekten zevk duyacağım iki üç aktör var: Levent Kırca, Şener Şen, Yılmaz Erdoğan (nam-ı diğer Mükremin Abi). Bu sanatçıların filme neler kazandırabileceklerini de açmak istemiyorum. Bayan oyuncu konusunda ise aklıma gelen tek isim, son zamanlardaki tenis sporu merakına borçlu olduğu kas yapısıyla Hülya Avşar.

TV'deki programlarda gözlemliyoruz, Türkiye makyaj konusunda çok büyük aşamalar kaydetti. Bir önemli nokta da reklam filmlerimizde 'silikon animasyonu'nu çok iyi uygulayan bilgisayar uzmanlarımız mevcut. Gerisi malumunuz...

Ayrıca çevrilecek bu filmi sadece iç piyasaya yönelik tutmamakta baş düsturlardan biri olmalı. Avrupa ve Amerikan pazarlarına filmi lanse etmeliyiz.

'Uygun' senaryo, iyi seçilmiş oyuncular, ne yaptığını 'bilen' bir ekip; işte bütün bunlar Türkiye'de bizlerin de BK filmi çevirebilmesi için yeterlidir.

Bu yazıyla BK filmi iyi güzel de 'nasıl' diyenlere, nasıl'ı o kadar önemli görmediğimi, bence en önemli sorunun 'neden' olduğunu yazıdan çıkarmaları gerektiğini hatırlatıyorum. Ve...

SON SÖZ
"Ufkunuzda sizi bekliyoruz!..

Kaynakça: *Türk Sinema Tarihi Agâh ÖZGÜÇ*
Anılar - MİMERAY

Atılgan'a Mektuplar

Sayın Bülent AKKOÇ,

Bütün bilimkurgu severlere ve size bir kez daha güzel günler diliyorum. Özellikle, Temmuz ayındaki bilimkurgu toplantısına, bizzat davet ettiğiniz halde gelmeediğim için üzgün olduğumu belirtmek istiyorum.

Ekte yeni öykümü gönderiyorum. Beğeninize mazhar olacağını umuyor ve daha yeni öykülerle bilimkurguseverlere hizmet etmeye hazır olduğumu bilgilerinize sunuyorum.

Daha sonraki toplantılarda sizlerle tanışma olanağı bulmayı umuyorum.

Hakan GENİŞYÜREK / BOLU

Sayın Bülent AKKOÇ,

"Leman" dergisinde ATILGAN dergisinin adresini gördüğümde çok sevindim. Çünkü uzun zamandır böyle sırf bilimkurgu içeren bir yayın arıyor ama maalesef bulamıyordum. Umarım ATILGAN biz bilimkurgu hayranlarının açlığını giderecek düzeydedir.

Derginizin fiyatı, abone koşulları ve nasıl elde edebileceğim hakkında beni bilgilendirmenizi rica eder, başarılar dilerim.

Muzaffer BÜYÜKKARAGÖZ / ANKARA

Sayın Bülent AKKOÇ,

Çıkarmış olduğunuz dergiyi incelemek ve abone olmak istiyorum. Bu konudaki açıklamalı mektubunuzu bekliyorum. Yayın hayatınızda başarılar dilerim.

Hilmi VERİM / ERZURUM

Sayın Bülent AKKOÇ,

Ben Cüneyt UÇMAN. ATILGAN'ı ilk sayısından itibaren alan bir bilimkurgu fanıyım. Eskiden de bilimkurgu dergileri çıkmaktaydı ama bir süredir bu tür yayınlar yoktu. ATILGAN'ın çıkması gerçekten iyi oldu.

Gelelim bazı eleştirilere. Üçüncü sayının giriş yazısında hikaye gönderen kişilerin dil ve imla hataları gibi konulara değinmişsiniz. Fakat dergide yayınladığınız hikayelerde pekçok anlatım bozukluğu ve imla hatası göze çarpıyor. Diğer yandan yayınladığınız hikayelerin büyük bölümü gerçekten güzel. Yazılarda öyle.

Bu arada bilmem ilginizi çeker mi, ben de bilimkurgu hikayeleri yazmaktayım. Bunlardan bir yada birkaçını size ulaştırmak isterim. Eğer ki takdire şayan bulursanız yayınlayabilirsiniz.

Üçüncü sayınızda bahsettiğiniz bilimkurgu toplantılarına ben de katılmak istiyorum. Bunun için size telefon numaramı yazıyorum.

Ayrıca bir diğer konu da şu; "Musalla Taşı" adlı 'underground' müzikle ilgili bir fanzine çıkartıyorum. Yaklaşık bin adet satılan bu derginin yeni sayısını finanse edebilmek için şu an reklam arıyorum. Eğer sizde ATILGAN'ın bir reklamını vermek isterseniz şartlarını görüşmek için de arayabilirsiniz.

Ekte, üçüncü sayınızda yayınlanan Isaac Asimov testinin cevapları mevcut. Umarım doğrudur.

Şimdilik bu kadar. Benimle temas etmeniz dileğiyle, hoşçakalın.

Cüneyt UÇMAN / İSTANBUL

Sayın Bülent AKKOÇ,

Ben İrfan PALALI, 5 - 6 yıldan beri yöresel bir iki dergide çıkan, bilimkurgu öykü - günce yazmaktayım. Bu öyküler 3500 yılında geçmekte. Günümüzdeki sosyal - siyasi - ekonomik - eğitsel olayları 1500 yıl sonraki "tarih tekerrürden ibarettir" ana teması ile işliyorum. Bu konuyla ilgili olarak bir iki örnek gönderiyorum. Tarafınızdan derginin yazım sınırları içinde değerlendirilirse, her ay yazabilirim.

Durumu bilgilerinize sunarım.

İrfan PALALI / İZMİR

Sayın Bülent AKKOÇ,

Size ve dergiye tüm emeği geçenlere selamlar. ATILGAN gün geçtikçe daha bir güzelleşiyor, olgunlaşıyor. Dergiye katkıda bulunan arkadaşların çalışmaları gerçekten mükemmel. Özellikle Kerem Sanatel arkadaşın inceleme yazıları çok güzel. Diğer arkadaşlar sakın alınmasın, onları da çok büyük bir zevkle okuyorum.

Ben de sizlere küçük bir katkı da bulunmak amacıyla Arthur C. Clarke'in bir çevirisini gönderiyorum. Beğenirseniz bu tür çeviriler yapabilirim.

Sezen KAYMAK hanımefendinin inceliği için çok teşekkür ediyorum. Hediye ettiği kitabı imzalayıp gönderirse çok memnun olacağım.

Derginin fiyat artışı nedeniyle eksik kalan sayıların ücretini hesabınıza yatırdım.

Bu arada ben Erzincan'dan, İzmir'e tayin oldum. Geçen mektubumda da belirttiğim gibi eğer dördüncü sayı Temmuz 15'e kadar elime geçebilirse eski adresime o tarihten sonra ulaşacak ise arka sayfada belirttiğim yeni adrese gönderebilirsiniz. Tüm yayın ekibine başarılar.

Cem AVCI / ERZİNCAN

Bizlere yazan tüm arkadaşlara bir kez daha teşekkürler. Gelen tüm yazılar değerlendirilmekte ve belirli bir sırayla yayınlanmaktadır. Yalnız yayın politikası olarak siyasi içerikli yazıları kabul edemeyeceğimizi belirtiriz.

İlk sayılarda ortaya çıkan bazı hataları giderebilmek için daha titiz davranıyoruz. Umarız bundan böyle bu tür hatalar yapmayız.

İstediğiniz eski kitaplar konusuna da yardımcı olabileceğimizi bir kez daha belirtelim. Tüm kitapçı dostlarımızla birlikte bulunması zor olan eski bilimkurgu kitap, çizgiroman gibi tüm materyalleri sizler için temin edebiliriz.

Mektuplarınızı bekliyoruz.

ATILGAN

Bilimkurgu Filmleri Testi

TEST

Sezen Kaymak

Aşağıdaki seçeneklerden yalnız biri doğrudur, lütfen doğru bulduğunuz cevap kutularından birini işaretleyiniz.

1) 1902 yılında Méliès tarafından çevrilen ve ilk gerçek BK filmi kabul edilen film aşağıdakilerden hangisidir?
a) The Time Machine (Zaman Makinesi)
b) A Trip to the Moon (Aya Yolculuk)
c) The War of the Worlds (Dünyalar Savaşı)
d) The Invisible Man (Görünmeyen Adam)

2) Fritz Lang tarafından 1926 yılında çevrilen ve gelecekteki dev bir kentte geçen BK filmi aşağıdakilerden hangisidir?
a) Metropolis b) Frankenstein
c) 1984 d) Barbarella

3) Birincisi 1968 yılında olmak üzere toplam beş filmlik bir seri olarak çekilen ve ilk filmin başrolünde Charlton Heston'un oynadığı BK filmi aşağıdakilerden hangisidir?
a) Alien (Yaratık) c) Zardoz (Taş Tanrı)
b) King-Kong
d) Planet of the Apes (Maymunlar Cehennemi)

4) Edgar Rice Burroughs'un 1918 yılında yazdığı bir romandan 1975 yılında yapılan ve başrolünde Doug Mc Clure'un oynadığı Kayıp Ada Caprona'da geçen film aşağıdakilerden hangisidir?
a) The Food of the Gods (Dev Tohumu)
b) Roller Ball (Ölüm Pateni)
c) Soylent Green (Açlık)
d) The Land that Time Forgot (Tanrıların Yıktığı)

5) 1977 yılında çevrilen ve başrolünde Richard Dreyfuss'un oynadığı "Close Encounters of the Third Kind (Üçüncü Cinsle Yakın Karşılaşma) filminin yönetmeni aşağıdakilerden hangisidir?
a) George Lucas c) Steven Spielberg
b) Ridley Scott d) Val Guest

6) Başrolde Yul Brynner'in robot bir kovboyu canlandırdığı ve devamı da çekilen 1973 yapımı film aşağıdakilerden hangisidir?
a) The Man in White Suit (Beyaz Elbiseli Adam)
b) The Invisible Man (Görünmeyen Adam)
c) Silent Running (Sessiz Koşu)
d) West World (Batı Dünyası)

7) Stanislav Lem'in aynı adlı romanından uyarlanan ve 1972 yılında çevrilen "Solaris" adlı filmin yönetmeni aşağıdakilerden hangisidir?
a) Andrei Tarkovsky c) Gene Roddenberry
b) Dario Argento d) David Cronenberg

8) Isaac Asimov'un bir öyküsünden uyarlanan ve başrollerinde Stephen Boyd ile Raguel Welch'in oynadığı 1966 yapımı filmin adı aşağıdakilerden hangisidir?
a) 2001 A Space Odyssey(2001 Bir Uzay Yolculuğu)
b) Fantastic Voyage (Fantastik Yolculuk)
c) Alphaville
d) On the Beach (Kumsalda)

9) "Star Trek (Uzay Yolu)" dizisinin esin kaynağı kabul edilen ve başrollerinden birinde Robbie adlı bir robotun olduğu 1956 yılı yapımı film aşağıdakilerden hangisidir?
a) Forbidden Planet (Yasaklanmış Gezegen)
b) First Men in the Moon (Ayda İlk İnsanlar)
c) I, Robot (Ben, Robot)
d) Future World (Geleceğin Dünyası)

10) Başrolünü Sean Connery'nin oynadığı 1973 yapımı Zardoz (Taş Tanrı) filminin yönetmeni aşağıdakilerden hangisidir?
a) John Carpenter c) David Cronenberg
b) John Boorman d) Michael Crichton

11) Şu anda dördüncüsünün senaryosunun yazıldığı başrolünde Sigourney Weaver'in oynadığı üç serilik filmin, ilkinin adı nedir?
a) The Thing (Şey) c) Terminatör
b) Alien (Yaratık) d) Süperman

12) Aşağıdaki aktörlerden hangisi "Star Wars (Yıldız Savaşları)" filminde oynamamıştır?
a) Peter Mayhew c) Dave Prowse
b) Alec Guinness d) Christopher Lee

13) Daha sonra TV dizisi haline de getirilen 1976 yapımı "Logan's Run (Logan'ın Kaçışı)" da başrolü oynayan aktör aşağıdakilerden hangisidir?
a) Michael York c) Mark Hamill
b) Michael Ironside d) Bruce Dern

14) 2001 A Space Odyssey (2001 Bir Uzay Yolculuğu) filminin yönetmeni aşağıdakilerden hangisidir?
a) Stanley Kramer c) Steven Spielberg
b) Stanley Kubrick d) David Lynch

15) Yönetmen ve müzisyen John Carpenter'in yönettiği ve başrollerinde Kurt Russell ile Lee Van Cleef'in oynadığı, hapishane haline getirilmiş olan Manhattan Adası'ndan ABD Başkanının kurtarılmasını konu olan filmin adı aşağıdakilerden hangisidir?
a) Logan's Run (Logan'ın Kaçışı)
b) The Island of Lost Souls (Kayıp Ruhlar Adası)
c) Escape from New York (New York'tan Kaçış)
d) Welcome to Blood City (Kan Şehrine Hoşgeldiniz)

---

2. Sayıdaki STAR WARS (Yıldız Savaşları) Testinin Cevap Anahtarı:

1) b	2) c	3) d	4) a	5) c	6) a
7) a	8) d	9) c	10) a	11) b	12) d
13) d	14) b	15) c			

DARKWOOD SAKİNLERİ
ÇİZGİROMAN DERGİSİ

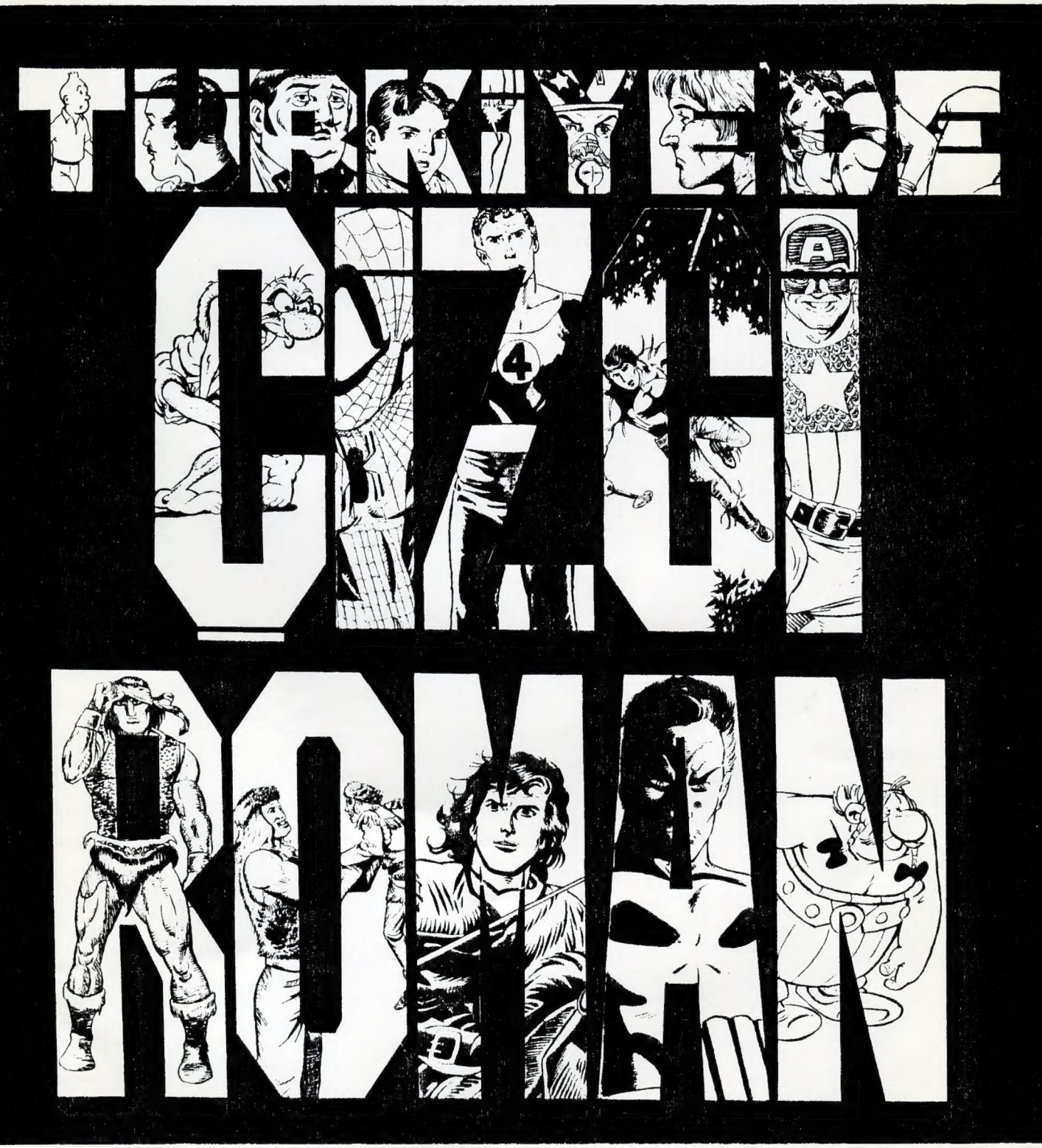

İRTİBAT ve İSTEME ADRESİ:
HAKAN ALPİN - Ahmet Vefikpaşa Cad. No.56 34280 Çapa / İSTANBUL
Tel.: 0212. 585 00 39

METİS YAYINLARI

BİLİMKURGU SERİSİ

UZAY TACİRLERİ
Frederic POHL ve
Cyril M. KORNBLUTH
Çeviren: Fatma TAŞKENT

PASLANMAZ ÇELİK SIÇAN
Harry HARRISON
Çeviren: Metin ÇETİN

BALIKÇIL GÖZÜ
Ursula K. LeGuin
Çeviren: Çiğdem Erkal İPEK

KAYBOLAN MİRAS
Robert A. HEINLEIN
Çeviren: Fatma TAŞKENT

İKİZ YILDIZ
Robert A. HEINLEIN
Çeviren: Nazlı KORKUT

ROCANNON'UN DÜNYASI
Ursula K. LeGuin
Çeviren: Tüba ÇELE

İKİ DÜNYA SAVAŞI
Poul ANDERSON
Çeviren:
Güzide GÜRBÜZ

MEVKİ UYGARLIĞI
Robert SHECKLEY
Çeviren: Belma AKSUN

... VE SONRA HİÇ KALMADI

Eric Frank RUSSELL

Çeviren:
Belma AKSUN

METİS YAYINLARI
İpek Sokak No.9 80060 Beyoğlu / İSTANBUL Tel.: 0212. 245 45 09 Fax: 0212. 245 45 19